

Sovyetler, bir Türk-Rus İngiliz ve Fransız paktı yapılmasını istiyorlar

Taraflardan biri hücumu uğrarsa diğer üç devlet yardıma koşacaklar

Müzakerelerde üzerinde durulduğu bildirilen en mühim nokta bu devletlerin kendileri için emniyet sahası addettikleri sahalarda bulunan memleketler meselesidir

İtalyada karışıklıklar çıkmış ve bastırılmış

Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, Potemkin ve Menemenci oğlu bir arada
Londra 3 (Hususi) — Gazeteler Moskova - Londra - Paris arasında cereyan eden müzakerelerle meşgul olmakta -

Tayyare kaçakçılığı davasının yeni safhası

Ruhi telgrafı ne suretle verdiğini anlattı, Köniğin şahsiyeti hakkında dikkate şayan sözler söyledi

Ankara 3 (Hususi) — İspanyaya tayyare kaçırma hâdisesinde evrak sahte kârlığı yaptığı iddiasıyla zannatında bu-

General Veygand bugün tayyare ile İstanbuldan Bükreşe gidiyor

General Veygand Ankarada şerefine verilen ziyafette Mareşal Çakmakla bir arada (Yazısı 11 inci sayfadadır)

Litvinof Hariciye Komiserliğinden istifa etti

Londra 3 (Hususi) — Bu akşam Moskovadan alınan bir habere göre hariciye komiseri Litvinof, kendi arzusu üzerine vazifesinden affedilmiştir.

(Devamı 11 inci sayfa)

Askerî ceza kanunu

Hükümet Meclise mühim bir kanun lâiyhası verdi

Ankara 3 (Hususi) — Askerî muhakeme usulü kanunu üçüncü ve otuzuncu maddelerine birer fıkra eklenmesi dair hükümet Meclise bir kanun lâiyhası vermiştir. (Devamı 2 inci sayfa)

Balkan Antantı Vefat Etti mi?

Antantı öldürdüklerini zannedenler hayale ve vehime kapılıyorlar!

Fikir ilerliyor, onun inkişafını menetmek, değil İtalyanın, hattâ Almanyanın bile elinde değildir

(Arkadaşımız Muhittin Birgen Ankaradan bildiriyor)

Hiç şüphe yok ki Balkan Antantı denilen anlaşma, kendisi için mu-kadder olan bir âkibete doğru inkişaf etmek bakımından, son zamanlarda çok geri kalmıştır; gene hiç şüphe edilemez ki, Balkan Antantına mensub devletlerin bir kısmı, bugün bu Antanta karşı olan sadakatlerini yüksek bir sesle söylemek cesaretini gösteremeyecek derecede teh-

İtalyanların meşhur hayalperest muhariri Gayda

did altındadırlar. Fakat, bu vaziyete bakıp ta Balkan Antantının vefat ettiğini ve tarihin mezarlığına gömüldüğünü iddia edenler, bu iddialarında aldanıyorlar. Balkan Antantı ne vefat etmiş, ne de tarihin mezarlığına gömülmüştür.

Bu iddiayı ortaya atanlar İtalyanlardır. En başta faşist muharrirlerin en ileri gelenlerinden olan Gaida bulunmak üzere, birçok İtalyan harici siyaset muharrirleri İtalyanın Arnavudluğa çıkması üzerine, Balkan Antantının vefat ettiğini tantana ile ilân eylediler. Son günlerde Romanya, Yugoslavya ve Macaristan devlet adamlarının yaptıkları seyahatler arasında da bu fikir, İtalyada sık sık, Almanyada da fasıla ile tekrar edildi ve Romanya, Yugoslavya, Macaristan arasında, (Devamı 2 ncide Hergün sütununda)

Sütçüler Cemiyeti son zehirlenme hâdisesinden belediyeyi mes'ul tutuyor

Şehrimizde kırk kişinin içtikleri süzülme zehirlenmelerile neticelenen hâdiseye dolayısıyla dün Sütçüler Cemiyeti mer-

kezinde uzun süren heyecanlı bir toplantı yapılmıştır. (Devamı 11 inci sayfa)

Kral Zogu 24 saattenberi oteldeki dairesinden çıkmıyor

Eski Arnavudluk Kral ve Kraliçesini Yunanistandan getiren hususî trenin memurları neler anlatıyorlar?

Kral evvelki gece trenden inip garın merasim salonundan geçerken Ebedi Şef ile İsmet İnönünün resimleri önünde durdu, her ikisini de tazimle selâmladı

Kral İsmet ve dünyaya gözlerini açtığı gün memleketini kaybeden vefat hâli küçük İskender (Yazısı 9 uncu sayfa bulacaksınız)

Hergün

Balkan Antantı
Vefat etti mi?

Yazan: Muhittin Birgen

(Baştarafı 1 inci sayfada)

daha ziyade İtalyanın himayesine istinad eden yeni bir Antant vücutte gelmekte olduğu tarzında bir takım fikirler de meydana çıktı. Hatta, bu arada Yugoslavya ile Macaristan arasında sıkı bir yaklaşıma vukua gelmekte olduğunu gösterir bazı alâmetler görüldü. Bütün bu neşriyate, bu faaliyete ve bu alâmetlere bakılınca Balkan Antantının vefat ettiği fikrini kabul edecekler de bulunabilir. Fakat, biz bu fikirde olanlardan değiliz.

Balkan Antantı tarihi bir zarurettir. Balkanlar, böyle bir Antant tesis etmedikçe ne sulh, ne huzur, ne de bilhassa refah bulamaz. Ancak bu tarihi zaruretin bir vakta olarak tahakkuk edip kendisini kat'î surette ve müstakil bir varlık halinde ortaya atması için muayyen bir tekâmül devrine ihtiyaç vardır. Bu devir geçmedikçe bu tarzda bir Antant tahakkuk edemez.

İşin doğrusunu söylemek lâzım gelirse Balkan Antantı henüz doğmuş değildir ki vefat etmiş olsun. Bu Antantın son birkaç sene içindeki tezahürleri, daha ziyade doğacak bir vücudün teşekkül devrine aid hâdiselerden ibaretti. Birkâç basit prensip üzerine kurulmuş olan nazari Antant, ilk hamlede Balkan devletlerine, muayyen şartlar içinde ve Balkanlar haricindeki muayyen bir siyaset sistemine karşı bir nevi siyaset istiklâli temin etti. Fakat, Balkanlar haricindeki bu sistem değişip te yerine başka bir sistem teşekkül edince bu Antant, ilk devrini yaşamış ve yeni bir istihale devrine girmiştir.

İlk sistem, Fransız sistemi idi. 932 senesine kadar devam eden bu sistem, Avrupa'yı ağır bir Fransız tazyiki altında tuttuğu için Balkan memleketlerinin bir kısmı, buna karşı reaksiyon yapmak ihtiyacını duydular ve arkalarında Türkiyenin de müzaheretini gördükleri için siyasetlerinde bir istiklâl devri açmaya çalıştılar; hattâ, bunda muvaffak ta oldular. Balkanlar haricindeki ikinci siyaset sistemi de Mihver sistemi oldu. Bugün Balkan devletlerinin bir kısmı üzerinde ağır bir tazyik yapan bu sistem, bunları yeni bir siyasete doğru sevkeden teşvik kuvveti rolünü oynamaktadır. Fransızlar, Yugoslavyayı uzaktan tazyik ederek kendilerine alet etmek istiyorlardı; şimdi de aynı işi yapmak sevdasına Mihver ve bilhassa İtalya düşmüştür. Halbuki, hiçbir zaman tazyik altında dostluk tesis edilemez. Her Antant, mutlaka serbest bir ruh ile verilmiş kararların mahsulüdür. Fransanın tazyiki altında teşekkül etmiş Antantlar nasıl berhaya olup gitmişse yeni tazyikin vücutte getirmek istediği Antantlar da ya hiç tahakkuk edemeyecek, yahud, pek kısa bir zamanda ve ilk fırsatta hakikaten de vefat edeceklerdir.

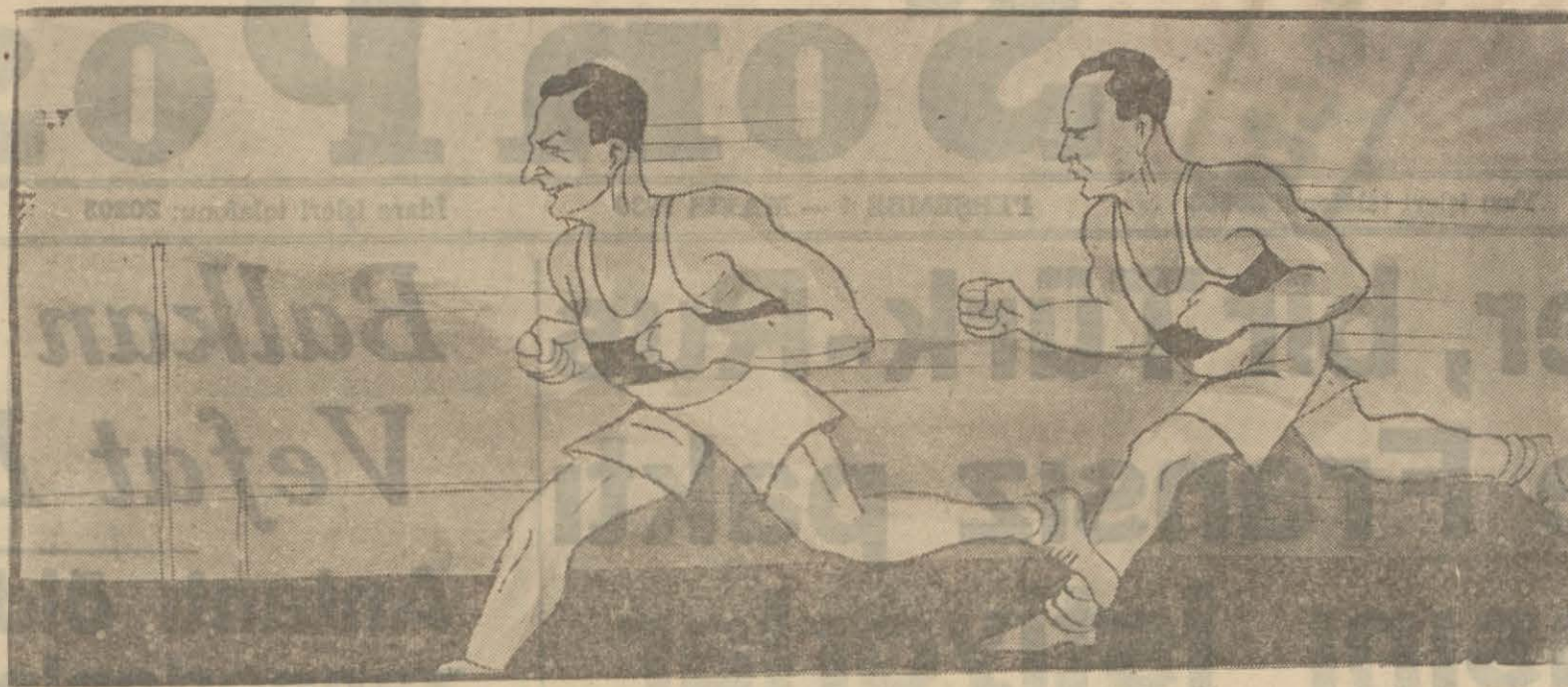
Balkan Antantı, kurd ve kelebek istihalesinin ilk devrini yaşamıştır. Şimdi bu kurd bir tarafa çekilip kozasını örmek ve orada uykuya dalmak devrine girmiş olabilir; zamanı gelince, kelebek teşekkül edip mevdana çıkacaktır. Balkanlarda hürriyet, istiklâl ve refah isteyen milyonlardan mürekkep millî küteller bulundukça bu kelebeğin teşekkülünü men etmek, değil İtalyanın, hattâ Almanyanın bile elinde değildir. Balkan Antantını öldürdüklerini zannedenler, sadece havale kapılıyorlar ve vehim icindiler. Böyle bir vehme bir kere Türkiyede İngiltere düşmüştü. Sonra, uzun zaman Fransa da, Balkanlarda ve Merkezi Avrupada böyle bir gaflet devri yaşadı. Şimdi nöbet İtalyanıdır; istediği kadar kendisini güzel hülyalara kaptırabilir; İtalya hülya memleketidir.

Fakat, cebir, tazyik ve tehdid ile bir Antantı öldürüp ötekini yapmanın kabul olduğunu zannedenler İtalyada ne kadar çok olurlarsa olsunlar, biz onlardan değiliz. Onların öldürdüklerini zannettikleri şey, bir kenara çekilip tarihen zaruri olan tekâmülünü yapmak üzere yeni istihale devrine girmiş olan çok canlı bir fikirdir. Fikir öldürülemez.

Bu fikir yürüyor, tekâmül ilerliyor; günün birinde, belki pek yakın bir zamanda Bulgaristan'da iştirakile yeni bir Antant vücutte gelecek ve bu da ne Fransa ve İngilterenin, ne de Almanya

Resimli Makale:

Hayat yolunun yarışı

Bizimle aynı muhitte doğan, aynı tahsili gören ve aynı meziyetlere sahip olan bir arkadaşımızın hayat yolunda daha fazla mesafe aldığını gördüğümüz zaman, kıskanmıyacak derecede kuvvetli bir moral sahibi olsa bile ekseriya içimizde bir üzüntü duyarız, ve bunu duyduğumuz içindir ki daha biraz daha geri kalırız.

Sporcular arasında koşu müsabakası tertib edildiği zaman müsabakaya iştirak eden atletlere dikkat ediniz. Gözlerini hedefe dikmişlerdir. Kendileri ile bir hizada veya biraz geri, yahud ileride olanlara tamamen lâkayd olarak yalnız o hedefe bakarlar, yalnız onu görürler. Aksi takdirde sona kalacakları muhakkaktır, başkasına değil, kendimize bakalım.

SÖZ ARASINDA

En iyi giyinmiş
Adamın
Portresi

Londrada Royal Academy'nin senelik resim sergisinde teşhir edilen başvekil Çemberlaynin bu portresi, serginin en iyi giyinmiş şahsı olarak seçilmiştir.

Fransada ırkçılık
propagandasile mücadele

Daladye ırkçılık propagandası yapanlara, ırk nefretini aşılamaaya çalışanlara karşı amansız bir mücadeleye girişmiş, bu gibilerin beş günden altı aya kadar hapis cezasına çarptırılacağına dair bir kararname neşretmiştir.

Ayrıca, propaganda için ecnebi kaynaklardan tahsisat alan gazeteciler de muhtelif cezalara mahkûm edilecektir.

veya İtalyanın değil, belki Balkanların Antantı olacaktır. Biz bu tarihten itibaren çok inandığımız içindir ki İtalya matbuatındaki yüksek sesli muzafferiyet şarkıları karşısında sinirlenmeğe dahî lüzum görmüyoruz.

Almanya ve İtalyanın bugünkü himmetleri devam ettikçe bu tekâmül sürat kesbedecektir: Sade şu kadarını söyleyelim ki sade Yugoslavyanın değil, hattâ Macaristanın bile bugünkü mihver tazyikinden dolayı ne kadar müşteki ve muztarib bulduklarını belki Almanya ve İtalya bilmezler, yahud bilmek istemezler; fakat, biz çok iyi görüyoruz.

Muhittin Birgen

Hergün bir fikra

Aynen

İki kişi, Denizbankın Karaköydeki acentası önünde durmuşlar vitrindeki gemi modeline bakıyorlardı. Bir tanesi:

— Aynen yeni vapurlar.

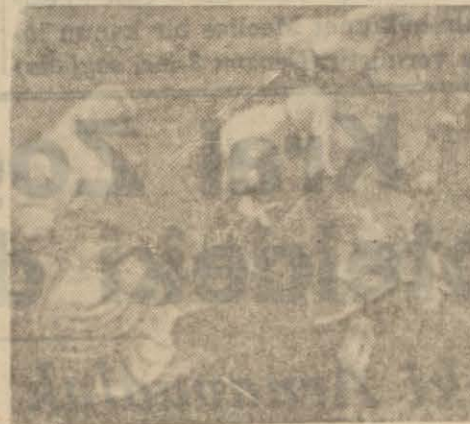
Dedi.

Öteki tasdik etti:

— Evet aynen.. Güvertesi var, bacası var, kapitan yeri var.

Yanlarında duran bir üçüncü de söze karıştı:

— Haklısınız, dedi, aynen yeni vapurlar. Bütün saydıklarınızdan başka olduğu yerden kimıldanamaması da caba!

Civciv taşıyan
Kaplumbağalar

Londra umumî bahçelerinden birinde bulunan bu kaplumbağalarla civcivlerin arası pek iyidir. Kaplumbağalar resimde gördüğünüz gibi, onları sırtlarına alarak gezdirirler.

Fransada malûller radyo
resminden muaf tutuluyorlar

Fransa posta nezareti malûller radyo abone ücreti vermektan muaf kılmıştır. Fakat bu muafiyet malûliyetin derecesine göre değişmektedir.

1 — Kulaklarından malûl bulunan harbî yaralıları, 2 — Ağır yaralı malûller, 3 — 1/20 nisbetinde görmeyen körler, 4 — Ajelümum malûller, 5 — Hizmet vataniye sırasında malûl olanlar

En son bahar
Şapkalarından
Dört model

Londrada görülen en son bahar şapka modellerinden birkaçı. Dördü de yepyeni ve orijinal bir mahiyeti haiz bulunmaktadır.

Butün dünyayı şaşirtacak
bir keşif üzerinde
çalışılıyor

Sandey Ekspres gazetesinin verdiği malûmata göre, İngiltere ve diğer bazı ülkeler laboratuvarlarında, dünyayı kuvvetin keşfi etrafında çalışılmaktadır.

Yapılan tecrübelerin gayesi gayet nadir bir madde olan uranyum atomlarını parçalamakla mebzul miktarda enerji elde etmektir.

Tecrübe muvaffak olduğu takdirde bu maddenin bir libresi 20 milyon ton kömürün işini görebilecektir.

Tayyareci bir Hariciye
Nazırı

Kuvvetli bir diplomat olduğu kadar, usta bir tayyareci ve Harbi Umumide müteaddid madalyalar almış olan Romanya hariciye nazırı Gafenko, Londra'da bulunduğu sıralarda Honnçörç'deki tayyare meydanına giderek bir bomba tayyaresine binmiş, uçuşlar yapmıştır.

Sözün Kısası

Yazı Çok Olduğu için
Bugün Konamadı

Askerî ceza kanunu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Eklenmesi teklif edilen fıkralara göre askerî ceza kanunu 148 inci maddesinde yazılı suçları işleyenlerin muhakemeleri kor veya muadili veyahud müstakil tümenlerde teşkil edilecek askerî mahkemelerde görülecektir. Bu mahkemelerin yerinin tayini en büyük adli âmir eîd olacaktır.

Lâyihamın mucib sebepleri

Hükûmet bu lâyihamın mucib sebeplerini izah eden mazbatasında şu dikkate lâyık malûmatı vermektedir: «Askerî ceza kanununun 148 inci maddesinde tadilat yapılmıştır. Buna sebeb de son zamanlarda devletimizin hukukî, siyasi, iktisadî nizamları ve teşkilâtı esasîye kanunîle muayyen olan ana vasıflarını bozmak maksadile bilhassa yabancı rejimler lehine olarak ordu içerisinde sistematik şekilde haricîten propagandalar yapılmakta olduğu ve ordu mensubları arasında henüz kemale gelmemiş birkaç askerî talebe ile tahsil ve tecrübeleri noksan er ve erbaşların bu fikirlere temayül ettirilmiş bulunduğu müşahede edilmiştir. Devlet kuvvetlerinin en mühim kısmını teşkil eden ordu içinde yapılacak istenilen bu kabul suikastlerin failleri hakkında icab eden kanunî takibat yapılmış, şiddetle tenkil ve tecziye edilmişlerse de son zamanlarda her memlekette askerler arasında yapılmış başlanılan bu gibi propagandalar hakkında askerî ceza mevzuatında dahi sarîh bir maksadı temine yarar hükümler vaz'î zaruret halini almış ve nitekim ceza kanunumuzun muayyen maddelerine bu düşüncelere mebnî yeni hükümler konulmuştur.»

Hükûmetin teklifi

Hükûmet Meclise verdiği diğer bir lâyiha ile de askerî ceza kanununun 148 inci maddesinin şu şekilde değiştirilmesini teklif etmektedir:

Madde 148 fıkra 1 — Siyasi bir maksadla toplananlar, siyasi firkalara girerler, siyasi nümayiş ve içtimalara iştirak edenler veya her ne suretle olursa olsun bu maksadla şifahî tebliğatta bulunanlar ve siyasi makale yazarlar ve bu yolda nutuk söyleyenler beş seneye kadar hapsolünacaklardır.

2 — Devletin teşkilâtı esasîye kanunu ile muayyen olan ana vasıflarına veya memleketin siyasi, hukukî, iktisadî, içtimai, askerî herhangi bir nizamını bozmak veya ortadan kaldırmak maksadile bunlar aleyhinde veyahud yabancı rejimler ve komünizm lehinde veya ordu mensubları ve askerî fabrika ve müesseselerdeki müstahdemler ve işçiler arasında herhangi bir vasıta ile propaganda yapanlar veya propagandaya teşebbüs edenler beş seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılacaklardır. Bu yüzden hükûmete bir zarar gelmişse beş seneden az olmak üzere faili ağır hapis cezasile cezalandırılacaktır.

3 — İkinci maddede yazılı fiiller seferberlikte yapılmışsa faileri ölüm cezasile cezalandırılacaklardır.

TAKVİM

MAYIS											
Kumî sene 1355			4			Arabi sene 1353					
Nisan 21			Resmî sene 1939			Kasım 178					
PERŞEMBE											
LUNES		Rebiülevvel						IMSAK			
S.	D.	1	2	3	4	5	6	S.	D.	1	2
4	54	1	2	3	4	5	6	7	58	1	2
9	46	7	8	9	10	11	12	13	50	3	4
Oglo		İkinci		Akşam		Yatsı					
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
7	12	11	16	04	19	08	20	53	1	45	
6	5	02	8	55	12	—	1	45			

ISTER INAN, İSTER INANMAI

Bir hafta kadar oluyor, bir gün otomobil ile İstanbuldan Beyoğluna ekuyorduk. Köprü'nün Galata başına vardığımız zaman işaret memuru rihtim tarafını gösterdi, saptık. Tâ ileride bir başka işaret memuru kolunu dar bir sokağa doğru uzattı, tekrar saptık ve bozuk kaldırımın bir yoldan dönme Kredi Lyone önünü bulduk. Acaba güzergâhın değiştirilmesinin sebebi neydi? Bir arkadaş o günlerde İstanbulla birkaç yabancı misafirin gelmiş olmasının fevkalâde bir tedbire lüzum göstermiş olabileceğini düşündü, fakat fevkalâde veya adı olsun bu tedbir o gün bugün elân devam etmektedir.

Yol biraz uzamış bir mesele teşkil etmez, alehusus yeni istikametin mühim bir kısmı deniz kenarı asfalttan geçmektedir. Fakat o dar sokağa sapıldı mı iş değişiyor. Bir defa bozuktur, çukurlarla doludur, çok dardır, sonra da tramvay yolunda nihayetlendiği nokta üç istikametten gelen giden tramvay ve otomobillerin birleştiği noktadır. Bir gün çatışmaları da mümkündür. Binaenaleyh biz bu yeni güzergâhın iyi seçilmiş olduğuna inanmıyoruz, ey okuyucu sen:

ISTER INAN, İSTER INANMAI

TELGRAF HABERLERİ

Polonya yeniden askerî tedbirler alıyor

İngiliz, Fransız ve Leh erkânı harbiyeleri arasında yakında bir toplantı yapılacaktır

Londra 3 (Hususî) — «Daily Telegraph» gazetesinin istihbaratına göre Polonya, İngiltere ve Fransa erkânı harbiyeleri arasında yakında bir toplantı yapılması muhtemeldir.

Diğer taraftan bugün Varşovada neşredilen bir kararname, yedek sübayların talim devrelerini iki sene yapılmak üzere dört haftadan altı haftaya çıkarmaktadır.

İkinci bir kararname de müteakid za-bitler için iki haftadan altı haftaya kadar talim devresi derpiş etmektedir.

Bir Leh gazetesi tehdidi

Varşova 3 (A.A.) — «Kurjer Warszawski» diyor ki:

Bundan 10 asır evvel yaşadığımız devreye benzeyen bir an geçiriyoruz. Cer-

menlerin şark istikametinde yürüyüşü tekrar başlamıştır. Vaktile Cermenleri bu yürüyüşlerinde durdurabilmiş olan yegâne memleket Boleslas'ın Polonyası olmuştur. O zamanki vaziyet ile bugünkü arasında büyük fark vardır, o da şudur ki bugün Almanya, Polonyayı sulhün kuvvetli bir amili olarak telâki eden şuurlu bir Avrupalıya da hesaba katmak mecburiyetindedir. Daha o zaman Polonyaya karşı durmağa muvaffak olanı Almanya tabiidir ki bugün yalnız başına bulunmayan Polonyaya karşı hiç muvaffak olamaz.

Almanların hücumu

Berlin 3 (A.A.) — Alman matbuatı, şiddetle Polonyaya hücum etmektedir. Matbuat, Polonyayı ateşle oynamakla itihâm etmekte ve Danzig'in Polonya him-

yesine girmesini isteyen Polonya matbuatına karşı ateş püskürmektedir.

Lokal Anzeiger gazetesi diyor ki: «Demokrat devletler, Polonyayı Alman yaya karşı kullanacak bir koçbaşı nazirle bakmaktadırlar.»

Bek'in beyanati

Varşova 3 — Hariciye nazırı Bek, Cuma günü dietin heyeti umumiye içtiğinde maında mühim beyanatta bulunacaktır.

Bekin beyanati, radyo ile neşredilecek ve ihtimal ecebni istasyonları tarafından naklolunacaktır.

Diğer taraftan gazeteler, Almanyanın Varşova sefirinin bugün buraya geleceğini bildirmektedirler.

Alman sefiri, ancak dietin içtimaından sonra Bek tarafından kabul edilecektir.

Yedek sübayların terfileri

Ankara 3 (Hususî) — Yedek sübay ve askerî memurlar hakkındaki kanunun bazı maddelerini değiştiren bir kanun projesi hazırlanmıştır. Bu lâyiha'nın bir maddesine göre hazerde yedek sübaylar silâh altında geçmeyen sivil hayattaki müddetleri de hizmetlerinden sayılmak şartile muvazzaf sübaylar gibi terfi ettirileceklerdir. Ancak teğmen olacaklar birer, üsteğmen olacaklar ikişer, yüzbaşı olacaklar sekizer devrei talimiyeye iştirak etmek ve sicil almak şart tutulmuştur.

Binbaşı olmak ve binbaşından yukarı rütbelere çıkabilmek muharib sınıflara mahsus addolunmuştur.

Tekirdağdaki alaylarda and içme merasimi yapıldı

Tekirdağ 3 (A.A.) — Dün Tekirdağdaki alaylarda and içme merasimi yapılmıştır. Alay komutanları alaylarının şerefli mazisini ve and içmenin kudsiyetini anlattıktan sonra bütün askerler takım halinde tümen komutanının huzurunda yemin etmişlerdir. Bu merasim bittikten sonra tümgeneral Kemal Balıkesir, heyecanlı bir söyleyle Türkün yiğitliğini, atalarımızın mertliğini tebarüz ettirmişti.

İranda şehid olan iki tayyarecimiz için Tahranda mersiye

Tahran 3 (A.A.) — Tahran gazeteleri, iki tayyarecimizin şehadeti ile neticeleşen müessif kaza hakkındaki haberi siyahla çevrelenmiş sütunlar içinde vermekte ve yazılarının sonunda kardeş milletin yasını ve kederini başta majesta Şehinşah olduğu halde bütün İran milletinin candan paylaştığını bildirmektedir.

İran hükümeti ölen tayyarecilerimiz için Medid camisinde bir hatim meclisi tertib eylemiştir. Bu mecliste başvekil, parlamento reisi, hariciye veziri, harbiye veziri, diğer kabine azası, birçok mebuslar, hariciye vezareti erkânı, İran generalleri, İran matbuat ve kesif bir halk kütləsi bulunmuştur. Hatim meclisine Mısır, Afganistan ve Irak heyetleri ile sefaretleri erkânı da iştirak eylemiştir. Mecliste başta Rana Tarhan olduğu halde bütün heyetimiz, büyük elçimiz, sefaretimiz erkânı, sübaylarımız, erlerimiz ve gazetecilerimiz de bulunmuştur.

Bundan sonra İranın en büyük vâiz ve hatibi Hems, gayet belîğ bir mersiye okumuş ve meclise nihayet verilmiştir. Müteakiben hazır bulunan herkes Rana Tarhana, Enis Akaygene, Orgeneral Or-baya taziyette bulunmuştur.

Rasadhanemiz şiddetli bir zelzele kaydetti

İstanbul 3 (A.A.) — Kandilli rasadhanesinden:

Bugün saat 15 i 33 dakika 7 saniye geçişidetti bir zelzele kaydedimştir. Merkez üstünün İstanbuldan 5900 kilometre mesafede olduğu tahmin edilmektedir.

Siyaset ALEMİNDE

Muhteşem infirad ve peyk devletlik

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Totaliter devletlere karşı vücut de getirilmek istenilen cephe nin teessüsü etrafında sarfedilen gayretlerin bir hayli zorluklara müsadif olduğu muhakkaktır. Bunlardan bir tanesinin ve başlıcasının İngiliz - Sovyet Rusya görüşleri arasındaki farktır. İcabında ihzarı acedip işin içinde sınırlamay düşüneniyerek altına girdiği taahhüdün üstesinden gelmeye çalışacağını iddia eden İngiltere, hududlarını ve mülkiyetlerinin tamamını garanti ettiği milletlerin yakın tehlikeye maruz memleketlere inhisar etmesini ileri sürüyor. Sovyet Rusya ise, bu garantinin, Baltıktan Karadenize kadar bütün devletlere teşmil olunmasını istiyerek Almanyanın kenarında uzun bir hat çizilmesini istiyor. Fakat daha evvel de Sovyet Rusya, İngiltere ve Fransa arasında bir ittifakın addolunmasını şart koşuyor. Bu garantiyi yapacak olan devletler, bu ittifakı aktecek olan üç devlet olacaktır. İngiliz görüşü ile Sovyet Rusyanın noktalarını nazarlarının telif kabul edip etmeyeceğini peşinen söylemek mümkün değildir. Fakat her siyasi hâdiseyi vukuunda anında tetkik etmeyi ve bir karara bağlamayı tercih edegelmis olan İngilterenin, kontrolü tamamen kendi elinde olmayan bir teşekkülün herhangi bir hareketi yüzünden kendisinin bir harbe sürüklenmesini kabul etmemesi çok mümkündür. Maamafih, son defa aldığı kararlarla esaslı bir siyaset değişikliği yapan İngilterenin, günlük vukuatın tesiri altında böyle bir kombinezona iştirak etmesi, nihayet aklın kabul edemeyeceği bir şey de sayılamaz. Fakat bu takdirde, şartlı bir infirad içinde olsun yaşamakla kendisini teselli eden bu devletin, fazla içine dalmaktan mütehaş olduğu kı'avi Avrupa işleri arasında gırtlığına kadar girmesi ve bazı ahvalde başkalarının peşinden sürüklenmesi müsteb'ad değildir. İngiltere, şimdiye kadar, siyaseti uğurunda başkalarını kullanan ve kullandığını iyi bilen bir devletti. Bundan böyle başkasının hizmetinde bulunmak vaziyetine düşen bir peyk oluyor. Bugünden yarına böyle bir azim tahavvül vukuunu bir emrivaki görecektir kadar kısa görüşlü olmamakla beraber insan için olduğu gibi devletlerin mukadderatlarındaki bu değişikliklere bakarak düşmez kalkmaz bir Allah var, demekten kendimizi alamıyoruz.

Selim Ragıp Emeç

Hudud Sahiller Sıhhat Umum Müdürlüğünün bütçesi kabul edildi

Ankara 3 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün doktor Mazhar Germen'in başkanlığında toplanarak Mart - Mayıs 1938 aylarına ait divanı muhasebat raporu ile vakıflar umum müdürlüğü 1938 yılı bütçesinde 16 bin liralık münakale yapılması hakkındaki lâyihaları ve hudut sahiller sıhhat umum müdürlüğünün 1939 yılı bütçesini kabul etmiştir.

Meclis gelecek içtımamı Cuma günü yapacaktır.

Elektrik, tramvay, tünel tesisatının belediyeye devri hakkındaki lâyiha

Meclise verilen lâyiha hükümlerine göre 1944 tarihine kadar hariçten celbedilecek makine ve alât gümrük resminden muaf olacak

Ankara 3 (Hususî) — İstanbul elektrik, tramvay ve Tünel teşkilât ve tesisatının İstanbul belediyesine devredilmesi hakkında hazırlanan lâyiha bugün hükümet Meclise verdi. Lâyiha esaslarına göre İstanbul belediyesine devrolunan idareler «İstanbul elektrik, tramvay ve Tünel işletmeleri umum müdürlüğü» adile kurulacak hükmi şahsiyetli haiz ve İstanbul belediye reisliğine bağlı bir umum müdürlük tarafından idare olunacaktır. Bu umum müdürlüğün vazifeleri lâyihada tesbit olunmuştur.

1944 tarihine kadar tesisatın ıslah ve

tevsii için celbedilecek her türlü malzeme makine alât ve edevat gümrük resminden muaf olacaktır. Lâyihadaki muvakkat bir maddeye göre de İstanbul tramvay ve tünel idaresinin satın alma mukavelesine göre devlete geçiği tarihten itibaren belediyeye devir tarihine kadar şirket usullerine göre taayyün eden ve edecek olan varidat: aylık, gündelik masraf, tamir ve tesis, işletmeye müteallik bilmümler sarfiyat ile satın alma mukavelesinin tabkine talûk eden tediyeler Münakale ve Muhabere Vekâletinin tatbiki ile tekemmül edecektir.

Beynelmîl vâzîyet karşısında Rumen ve Yugoslav dostluğu

Yugoslav gazeteleri Rumen Hariciye Nazırının Belgrad ziyaretine büyük bir ehemmiyet atfediyorlar

Belgrad 3 (A.A.) — Romanya hariciye nazırı Gafenkunun Belgrada yapacağı ziyaret münasebetile Pravda gazetesi, bir başmakale neşretmiştir.

Başmakalede Yugoslavya hariciye nazırı Tzintzar Markowitch ile Romanya hariciye nazırı Gafenko arasındaki telâkinin şimdiki beynelmîl vâzîyet dolayısı ve Gafenkunun Berlin, Londra, Paris ve Romadan dönmüş olması hasebile büyük bir ehemmiyeti haiz olduğu beyan edilmektedir.

Bu gazete, bu ciheti kaydettikten sonra büyük harbdenberi Romanya ile Yugoslavyanın dost ve müttefik kalmış olduklarına ve bunun istikbalde beynelmîl sahada yapılacak her türlü müşterek hareket için esas teşkil edeceğini işaret etmektedir.

Aynı gazete, her iki memleketin her türlü ideolojik cephele haricinde bir siyaset takip etmekte olduklarını ve bu siyasetten uzaklaşmanın gerek Romanyayı, gerek Yugoslavyayı meş'um olmasada vahim avakibe sevkedeceğini hatırlatmaktadır.

Esasen bu cihet, Yugoslav ve Rumen devlet adamları tarafından iyice anlaşılmalıdır ve bu sebebden dolayı iki memleketin devlet adamları, hiç te beklenilmeyen bir takım ihtilâflara ve müşkülâta sebebiyet vermek suretile memleketleri-

Güreşçilerimiz Finlandiyada 3 galibiyet kazandılar

Helsinki 3 (Güreşçilere refakat eden arkadaşımız Ömer Besim bildiriyor) — Türk - Finlandiya maçı tehir edilmiş, dostluk maçı yapılmıştır. Gregorumen müsabakasını 6-1 kaybettik. Bu müsabakada Çoban galib geldi.

Serbest güreşte Mustafa, Ahmed, Celâl sayı hesabı yenildiler. Yaşar, Merisli ve Çoban puvanla galib geldiler.

Almanya ve Şimal devletleri

Berlin iki taraflı ademi tecavüz misakları akdetmek istiyor

Londra 3 (Hususî) — Alman hükümeti, Hitlerin nutkunda işaret edildiği vechile İsveç, Norveç, Finlandiya ve Danimarka ile ayrı ayrı iki taraflı ademi tecavüz misakları akdetmek üzere, bu hükümlere teklifte bulunmuştur.

İsmi geçen dört devletin mümessilleri, Almanya tarafından yapılan bu teklifi tetkik etmek üzere gelecek hafta Stokholmda bir toplantı yapacaklardır.

Almanyanın, Estonya ve Litvanyaya aynı şekilde bir teklif yaptığı anlaşılmaktadır.

Bazı mahfellerde Almanya tarafından Holanda, Belçika, İsviçre ve Yunanistana da iki taraflı ademi tecavüz paktı akdetmek için teklif yapıldığı söylenmektedir. Maahaza bu haber teeyyüd etmemiştir.

Çinin merkezinde bin kişi hava bombardımanı neticesinde öldü

Londra 3 (Hususî) — On sekiz Japon tayyaresi, bugün Çinin yeni hükümet merkezi Çunking'i şiddetle bombardıman etmiştir.

Bombardıman neticesinde ölen ve yaralananların sayısı bin kişidir.

Japon tayyarelerini takibe çıkan Çin hava kuvvetleri, mütearrız tayyarelerden birini düşürmüşlerdir.

Gramofon plâkları

Ankara 3 (Hususî) — Birinci Türk neşriyat kongresinde gramofon plâklarının hükümetin kontrolüne tâbi tutulması için bir karar itihazi kuvvetle muhtemeldir.

Alman Hariciye Nazırı İtalyaya gidiyor

Berlin 3 (A.A.) — Selâhiyettar bir menbadan bildirildiğine göre Von Ribbentrop, yarın akşam İtalyaya gitmek üzere Berlinden ayrılacaktır. Mumaileyh, birkaç gün İtalyada kalacak ve bu esnada İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano ile görüşecektir.

Londra 3 (Hususî) — Yarın İtalyaya gidecek olan Alman hariciye nazırı fon Ribbentropun, bir hafta kadar İtalyada kalması muhtemeldir.

Fon Ribbentrop, bu müddet zarfında İtalya hariciye nazırı Kont Ciano ile müteaddid görüşmelerde bulunacaktır.

İyi haber alan mahfellerde söylendiğine göre, Dañçığ meselesile antikomin tern paktının takviyesi meselesi, bu görüşmelere mevzu teşkil edecektir.

Neşriyat kongresi encümenleri

Neşriyat kongresi encümenleri dün de toplanarak çalışmalarına devam etmişlerdir. Resimde encümenlerden biri toplantı halinde görülmektedir.

Tarihî kıymeti haiz camiler tamir edilecek

Fatih ve Beyazıt camilerinin asıllarına uygun olarak tamirleri için evkaf bütçesine tahsisat konuldu

Tamir edilecek san'at eserlerimizden Fatih camisi

Istanbul Vakıflar başmüdürlüğü tarafından bu yıl, san'at ve tarihî kıymetleri tesbit edilmiş olan cami ve mescidlerin tamiratı meşgul olunacak ve her bir cami ve mescid bırakılmıyacaktır. Üzerlerinde esaslı tamirat yapılması icab eden bu gibi eserlerin başında şimdilik Fatih ve Beyazıt camileri gelmektedir.

Fatih camisinin içinde bulunan bazı nakışlar, kafesler, sair kısımları ve dış musluk mahallerinin sakafatları tamir edilecektir. Vakıflar idaresi tarafından yaptırılan keşif sonunda, tamirat masrafı yirmi bin lira tahmin olunmuştur.

Beyazıt camisinin de, Revaklı şadırvan avlusuna, zemin bazı döşemeleri yeniden tamir edilecek ve caminin dış cephesi üzerinde kubbe etekleri etrafında

bundan evvel yapılan tamiratın, san'at estetiğine muvafık olmayan çimento sıvaları sökülecektir. Bunun yerine yeniden yontma taşla cephenin esaslı yapılandırılması vaziyeti iade olunacaktır.

Yalnız avlunun tamiri için on beş bin lira masraf tesbit edilmiştir. Her iki tamirat için vakıflar kadrosunun yeni sene bütçesine tahsisat konmuştur.

Bundan başka, Divanyolundaki Firuz ağa camisinin de kıymetli san'at eserlerimizden olması dolayısıyla, caminin etrafını kapatan dükkânlarla beraber bazı binaların istimlakî takarrür etmiştir. Yeni adliye binasının inşasından evvel bu köşenin istimlakî bitirilerek caminin san'at güzelliği meydana çıkarılacaktır.

Umumî hapisane tahliye ediliyor

Mahkûmların diğer hapisanelere naklini müteakib hapisanenin yıkılmasına karar verilecek

Öğrendiğimize göre, Adliye Vekâleti İstanbul umumî hapisane binasının tahliyesine karar vermiş ve bu karar alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Bugün binadaki mahkûmların tahliyesine başlanarak, 400 küsur mahkûmdan ağır cezalanan 10 kişi İmralı adasına, diğerleri de tevkifhane ile Üsküdar hapisanesine gönderileceklerdir.

Hapisane binasının, tahliye müteakib yıkılmasına karar verileceği anlaşılmaktadır.

Tayyare şehidleri ihtifal merasimi programı hazırlandı

Gelecek Pazar günü yapılacak tayyare şehidleri ihtifal merasimi programı hazırlanmıştır. O gün saat 14 den 15 e kadar bir saat hava faaliyeti tatil edilecektir. Saat 13 te Fatih tayyare parkında toplanacak, toplantıda mızık, müretteb bir piyade taburu, bir topçu bataryası, okullar bulunacaktır. Saat 14 de Fatih Parkı, Bayzıt, Selimiye, Taksim ve Maçkadan atılacak toplarla merasime başlanacaktır. Bir borazan tarafından çalınacak (Ti) işaretleri üzerine kıt'alar, okullar ve sübaylar selâm vaziyeti alacaklardır. Bu anda Fatih parkında, Beyazıt, Galata kulelerinde resmî daire ve müesseselerde ve limanda mevcut gemilerdeki bayraklar yavaş yavaş yarıya kadar indirilecek, bütün gemiler ve fabrikalar düdüklüklerini çalacaktır. Bütün nakil vasıtaları hürmet için bir dakika duracaktır. Bunları müteakib merasim mahallindeki tayyare âbidesi önünde hitabelerde bulunulacaktır. Hitabelerden sonra mızık matem havası çalacak, bir sübay kumandasında bir manga manevra fişegi ile üç defa havaya ateş edecektir. Merasim geçişinden sonra merasim bitecektir.

Bunun sanayiciler Sanayi Birliğinde toplanacaklar

Bugün Sanayi Birliğinde şehrimiz sanayicileri ve birlik idare heyeti bir toplantı yapacaklardır.

Toplantıda bu sene şehrimizde açılacak olan yerli mallar sergisi hakkında görüşülecek ve bazı kararlar verilecektir.

Sanayi Birliği bu seneki yerli mallar sergisine bilûmum resmî teşekküllerin iştirakini temin için alâkadar makamlar nezdinde teşebbüslerde bulunmaktadırlar.

Florya plâjları kiraya veriliyor

Florya plâjları önümüzdeki mevsim için 26 bin liraya kiraya verilecektir.

Maaş yoklaması

İstanbul Defterdarlığından: Müttekaid, dul ve yetimlerin nazarı dikkatine: Bilûmum zat maaşları sahiplerinin Mayıs/1939 birinci altı aylık yoklaması: 1 - 4/5/39 tarihinden itibaren 25/5/39 tarihine kadar müttekaid, dul ve yetimlerin yoklama muamelesi yapılacaktır.

2 - Yoklama hergün saat dokuzdan - on ikiye ve on üçten - on yediye kadar devam edecektir.

3 - Zat maaşları sahipleri; fotoğrafı nüfus hüviyet cüzdanını ve resmi senedlerini ve bir yeni fotoğrafını ve malî olanlar malîliyet raporlarını ve yoklama ilâhâberlerini bizzat beraberlerinde getirip mensub oldukları malmüdürlüğe rine ibraz mecburdurlar.

4 - Alâkadarların derhal müracaatları ilân olunur...

Son dört ayda mühim miktarda tavuk eti ihraç edildi

Memleketin muhtelif mntakalarından bu yılın dört ayın la ihraç edilen tavuk eti 62.376 lira değerinde 113.412 kiloyu buldu

Geçen yılın son aylarında başlamış olan tavuk eti ihracatı devam etmektedir. 939 yılının Kânunusani ayında 43.832, Şubat'ta 30.938, Mart'ta 25.642, Nisan'da 13.000 kilo tavuk eti ihraç edilmiştir.

Dört aydaki ihracat yekûnu 113.412 kilo siktetinde 104.949 aded kesilmiş tavuktan ibarettir ve bunun ihraç kıymeti 62.376 lirayı bulmaktadır.

İktisad Vekâletince tavuk neslinin azalmaması için tavuk ihracatının menedildiği hakkındaki haberlerin, ihracatın devam etmekte olması dolayısıyla asılsız olduğu anlaşılmıştır. Esasen bu hususta şehrimizdeki alâkadar mehafilde de malûmat yoktur.

İhracat firması ikisi şehrimizde ve biri de Adapazarında olmak üzere üç tavuk besleme istasyonu kurmuştur. Tavuklar hükümet baytarı tarafından muayene edilmekte ve ondan sonra ihracatına müsaade edilmektedir.

Avrupada ve bilhassa Fransa, İsviçre ve İngilterede ötedenberi tavuklar ağızının iç kısmından ve dilinin muntehasından dahilen kesilmekte olduğundan, bu usul, bir kanunla ahiren Almanya'da kabul edilmiş ve memleketimizden yapılan ihracatta da bu şekilde hareket edilmeğe başlanmıştır.

Kesilmiş tavuklarda haricen bir yara bulunmamasını temin eden bu usulün muhassanatı, bozulmamasını temindir ve daha evvelce Pürgasyonla dahilen temizlendiğinden bozulmadan ihracı mümkün olmaktadır.

Bundan başka kesilen hayvanlar yavaş yavaş dörder derece soğuk yerlere nakledilerek 25 dereceden tahtessıfır 8 dereceye kadar bu ameliye tekrar edilmekte ve binnetice dondurulmuş et halinde ihraç edilmektedir.

İhracatçı Düzce, Hendek, Bolu, Karasu, Adapazarı, İzmit, Akhisar, Geyve, Afyon; Bartın; Konya; Karabıga ve Trakya'da faaliyet göstermişlerdir.

Evvelce de yazdığımız gibi yeni bir ihraç emtiası olan tavuk eti ihracatının devamı köylüyü daha ziyade istihfale sevkedeceğinden, bu mntakalarda müsaid fiatlarla kümes hayvanlarını satmağa muvaffak olan halk, bu yıl daha geniş bir istihfale hazırlığına başlamıştır.

Önümüzdeki yıl içinde memleketin diğer taraflarından da mübayaat yapılarak her taraftan ihraç imkânları temin edilecektir. Bunun tabii inkişafı dolayısıyla, yakın bir âtide memleketeye yalnız kesilmiş kümes hayvanı ihra-

cından bir milyon lirahak bir menfaat temin ve bunun da dahilinde kümes hayvanı beslemek ve üretmek usullerinin tamim edeceği şüphesizdir.

Ticaret Vekâleti Müsteşar Muavini tetkikat yaptı

Ticaret Vekâleti müsteşar muavini Mustafa Nuri dün Türkofise gelerek Ofis Müdürü Cemal Ziya ile birlikte ihracat ve alelûmum şehrimizin ticarî muamelâtı hakkında tetkikatta bulunmuştur.

Müsteşar muavini üç dört gün daha bu tetkiklerine devam edecektir.

Türkofisin Ticaret Vekâletine raptı ve yeni bir şekilde idaresi hakkındaki tasavvurlar dolayısıyla, evvelce İstanbul Ofis Müdürlüğünden nakledilen Ofis Müdürü Cemal Ziya vazifesine devam etmektedir. İstanbul Ofis Müdürlüğüne tayin edilen İzmir Ofis Müdürü Avni de, İzmir Müdürlüğünü ifa etmekte devam edecektir.

Kadın çorapları hakkında bir rapor hazırlandı

İpekli kadın çorapları hakkında Ticaret ve Sanayi Odası ile Sanayi Birliği müştereken çalışmalarına devam etmektedir.

Dün Oda Sanayi Şubesi Müdürü Vedat ve Sanayi Birliği Umumî Kâtibi Halid Güleriyüz, İktisad Vekâletine gönderilecek rapor etrafında görüşmüşler ve raporu hazırlamışlardır. Gelecek hafta içinde şehrimizdeki çorap âmillerinin iştirakile bir toplantı yapılarak rapor etrafında son görüşmeler yapılacaktır.

Bundan sonra Vekâlete gönderilecek rapor kat'i şeklini alacak ve ipekli kadın çoraplarının çürüklüğünün önüne geçmek için lâzım gelen tedbirler hakkında alâkadarların noktai nazarı tesbit edilmiş olacaktır.

390 LİRAYA

NEW - YORK
SERGİSİNE

16 Gün NEW-YORK

2 Gün PARİS

2 Gün BÜKREŞ

1 Gün ROTERDAM

NATTA Galatasaray

T. 44914

Eski ve kıymetli maarifçi Salih Arifin cenazesi dün kaldırıldı

Vefatını dünkü nüşamızda haber verdiğimiz Galatasaray lisesinin eski ve emektar müdürü Salih Arif Potamosun cenaze merasimi dün yapılmıştır.

Memleketin irfan hayatında büyük hizmetleri görülmüş, binlerce talebe yetiştirmiş olan kıymetli muallim ve idarecinin cenazesi kendini seven, kendinden feyiz alan kalabalık bir kitle tarafından Şişli Sıhhat Yurdundan alınarak eller üstünde Teşvikiye camisine nakledilmiş, kalabalık bir cemaat namazını kılmış, duayı müteakib cenaze gene kendisini sevenlerin elleri otomobile konulmuş, Galatasarayın bugünkü talebesi, ocaklarını on beş sene idare eden, emektar müdürü elleri üzerinde büyük caddeden mektebe götürmüşlerdir.

Salih Arif son bir kere daha Galatasarayın büyük kapısından içeri girmiş, bir kere daha feyiz verdiği feyiz ocağında, oradan yetişen ihtiyarlar, orada ye-

tişmekte olan gençler ve çocuklar tarafından hürmetle selâmlanmıştır.

Genç bir Galatasaraylı, arkadaşlarına: - Müdürlüğümüz Salih Arif bize veda geldi. Onun hatirasına hürmetle bir dakika sükût edelim!

Demiş, bundan sonra eski bir Galatasaraylı olan doktor Orhan Tahsin, kısa bir hitabe irad etmiştir.

Bunu müteakib Galatasaraydan çıkarılan tabut otomobile konulmuş, cenaze otomobilini üzerlerinde muhtelif cemiyetler ve muhtelif mekteplerin çelenkleri bulunan sayısız otomobiller takip etmişlerdir.

Eyübe ebedî medfenine bırakılan Salih Arif için son bir hitabe daha söylenilmiş ve onu sevenler, onu toprağa bırakanlar gözleri yaşlı geri dönmüşlerdir.

Kederdide ailesini, arkadaşlarını, talebesini ve bütün Galatasaraylıları taziye ederiz.

Erzincana yeni iki hapisane yapılacak

Hapisane'lerden biri ziraî mahkûmlar için olacak ve yüzle ve dönüm metrük toprak bu hapisanedeki mahkûmlar tarafından işlenmiş bulunacak

Erzincan (Hususi) — Bundan birkaç yıl önce şiddetli bir zelzelede tamamen yıkılmış olan Erzincan mülye hapisanesi şimdiye kadar yapılmamış olduğundan mahkûmlar icarla eski ve dar bir binada muhafaza edilmekte idi. Bu hali mahzurlu gören Adliye Vekâleti burada yeni bir hapisane binasının yaptırılmasına karar vermiştir. Yapılacak olan bu binanın şehrin havadar ve münasib bir yerinde inşası için mahallinin tetkiki, proje ve plânlarının tanzimi Vekâlete gönderilmesine müddeiumumî Yusuf İzzet Akçal memur edilmiştir. Öğrenildiğine göre 120 bin liraya mal olacağı anlaşılan bu bina hükümet civarındaki eski hapisane arsası ile belediyeve ait metrük bir arsa üzerinde inşa edilecektir. Yakında başlanması beklenen bu işlâhanenin bir an evvel bitmesi herkesce temenni edilmektedir.

ler memleket için ve memleketin içtimai hayatı üzerinde çok büyük faydalar temin etmiş olmaktadır.

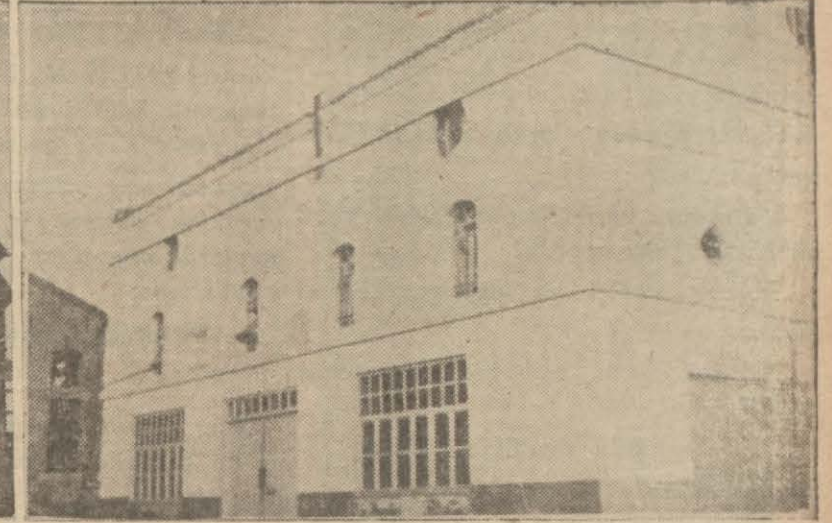
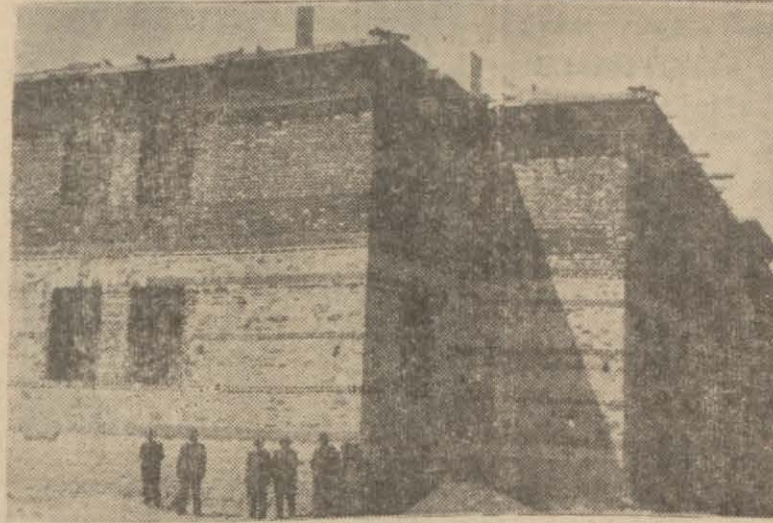
Erzincanda ziraî çalışmalar

Memlekette ziraat işlerinde de faydalı çalışmalar göze çarpmaktadır. Mevsim dolayısıyla ekime başlayan köylü ve çiftçiye geçen yıl Ziraat mektebinde yetiştirilmiş olan akala cinsi Amerika pamuğundan ve bu sene yeniden celbedilmiş aynı cins tohumunun tarifiyle birlikte meccanen dağıtılmaktadır. Bu böyle olmakla beraber buğdayın işlâhi için geçen sene olduğu gibi bu yıl da bin kilo (mentana) tohumluk buğdayı celbedilmiş ve halka tevzi edilmiştir. Bu sene bu buğdaydan ziraat mektebi üretme çiftliğinde yapılan zeriye neticesinde alınacak olan 20, 30 bin kilo mahsul kâmil len tohumluğa hasredilerek buğday cinsinin işlâhi hususunda da geniş adımlar atılacaktır.

Bu yıl Erzincan ve mülhakatında bulunan eğitimlere Ziraat Vekâletinin gönderilmiş olan pulluk, aşı çakısı, budama makası ve muhtelif cins sebze ve ağaç tohumları tevzi edildiği gibi merkez fidanlığından ayrı cinslerden meyva fidanları da verilmiştir. Bu fidanlıkta halka binlerce fidan dağıtılmıştır.

Yağmurların tam mevsiminde yağması mezuat ve mahsulâtı kabartmış ve köylünün yüzünü güldürmüştür. Trenin Erzincana getirdiği büyük varlıklardan birisi de yerli masulâtın para etmesidir. Evvelce kilosunu yedi, sekiz kuruşa satılan fasulyanın beher kilosunu şimdi on beş kuruşa kadar satılmaktadır. Fasulya fiyatının yükseldiğini gören ekinciler bu mahsulün çokça yetiştirilmesine çalışmakta ve tarlalarına fasulya ekmektedirler.

Uzunköprü elektrik ve suya kavuştu

Uzunköprüde yeni yapılan elektrik fabrikası ve yakında tamamlanacak olan hükümet konağı

Edirne (Hususi) — Trakyanın ıktı-sâdi ve ziraî bakımdan en ehemmiyetli ve canlı bir yeri de şüphe yok ki, Uzunköprüdür. Demiryolu ile İstanbul ve Avrupaya bağlı bulunan bu şirin kaza verimli topraklarının nefis mahsullerini yetiştirip ihraç ederken havalinin birer zahire ve sanayiî ziraiye deposu halini alan Meriç, Keşan ve İpsala kazalarına da iskelelik vazifesini görmektedir.

Uzunköprülüler memleketlerinin çoğ rafı vaziyeti itibarile çok uyanık ve

müteşebbis insanlardır. Kaza köyleri halkı da takdirleri celbedecek derecede çalışmaktadırlar.

Bu kaza son zamanlarda, imar sahasında da epey ileri gitmiş bulunuyor. Pek yakında elektrik tesisatı ikmal edilmiş ve kasaba medenî ışığa kavuşmuştur. Bunun için belediyenin sarfettiği mesai cidden takdire şayandır. Belediye şimdiye kadar şehrin medhalinde çok çirkin bir manzara arzeden galvanizden mamul demirciler çarşısını da kaldırmakla isabetli bir iş görmüş

bulunuyor. Son zamanlarda meydana getirilen fennî mezbaha ile yeniden kurulan itfaiye teşkilâtı memleket için çok faydalı olmuştur. Açılan arzeziyen kuyusu ile de Uzunköprü Trakyanın en nefis içme suyuna kavuşmuştur.

Geçen yıl inşaatına başlanan yeni hükümet konağının da pek kısa bir zamanda ikmaline hummalı bir şekilde çalışılmaktadır. Gönderdiğim resimlerden biri yeni yapılan elektrik fabrikasını, diğeri de yakında bitecek olan hükümet konağını gösteriyor.

Bursada bir Nahiyeye müdürünü öldürdüler

Bursa (Hususi) — Vilâyet merkezine bağlı Soğukpınar nahiyesi müdürü Muslihiddin, dün sabaha karşı saat üçte, hayvan sayım kontrolü için, yanında iki jandarma bulunduğu ve atlara rakib oldukları halde muntakası dahilindeki Kozbudaklar köyünden, Karasılahlar köyüne giderken, yol üzerinde bir patika ağzında meçhul iki kişi ile karşılaşmış. Müdür; bunlara kim olduklarının sormuş ise de cevap alamamış, iğlerinden biri derhal hâmil olduğu silâhi müdüre çevirerek ateş etmiştir. Mütecevizler aynı zamanda çevik bir hareketle de atlarına atılarak savuşmuşlardır. Vak'a yerinde terkettiler tütün denklelerinden, tütün kaçakçısı oldukları anlaşılan hayduklar bir müddet sonra yakalanmışlardır. Muslihiddin aldığı yaraların tesirile dört saat sonra ölmüş ve nâşi şehrimize getirilmiştir. Vazife kurbanı olan bu müdür evlidir. Ve iki çocuğu vardır. Şehrimizde bugün kendisine büyük bir cenaze merasimi yapılacaktır.

Yozgadda bir kamyon bir çocuğu ezip öldürdü

Yozgad (Hususi) — Şoför Fehmi kamyonunu süratli olarak lise caddesinden ilerletirken maliye memurlarından Hacı Ahmedin 10 yaşlarındaki kızını ezmiştir. Çocuk derhal ölmüştür. Fehmi adliyeve teslim edilmiştir.

Erzincanda adliye tayinleri

Erzincan (Hususi) — Erzincan müddeiumumîsi Turanın terfi'an Muğla ceza reisiğine tayini dolayısıyla yerine Keskin kazası müddeiumumîsi Yusuf İzzet Akçal tayin edilmiştir. Yeni müddeiumumîsi Erzincana ve ceza reisi olan da Muğlaya giderek vazifelerine başlamışlardır.

Yenicede imar faaliyeti hızla devam ediyor

Yenice - Balıkesir arasında yol faaliyeti

Çanakkale, (Hususi) — 936 senesinde Gönen, Biga, Edremit ve Balya kazalarından alınan köylerden teğekkül etmiş bulunan Yenice kazasında iki sene içinde başarılı işler göğüs kabartacak derecededir.

Baştanbaşa çam ve meşe ormanları ile mestur zümrüd gibi bir yurd köşesi olan Yenice kaza teşkilâtı ihdasındanberi daha esaslı verimli bir çalışmaya zemin olmuş ve hergün yeni ve güzel eserlerle bezenmeğe başlamıştır.

Ümranın bilhassa asarı kaza merkezinde görülmektedir. Yenice, Balıkesir - Çanakkale şosesinde bir kilometre cenburgunda Hasardağ etkilerinde olup çam, meşe, kestane ve ihlamur gibi ağaçlarla kaplı ve içimi çok güzel su membalarile doludur.

Kasabayı Balıkesir - Çanakkale yoluna bağlayan bir kilometrelik yol üzerinde hummalı faaliyet vardır. Bu yol bu hafta içinde bitmiş olacaktır.

Yeni hükümet konağının ikmalinde kuvve karibeye gelmiş ve Haziranda bütün devairin yeni binaya taşınmasına karar verilmiştir. Kasabanın en büyük ihtiyacı olan bir toplantı yeri bulunmaması idi. Halk Partisi tarafından yapılmakta olan binanın 300 kişi alabilecek sahneli bir salonu bu mübrem ihtiyaca tam manasile bir cevap vermiş olacaktır.

Kaza merkezinde köylere ve belediyeve aid bir kolektif meyva fidanlığı tesis edilmekte ve bu fidanlıkta ayrıca tavuk, tavşan istasyonları ve aşım durağı yapılmaktadır.

Kazanın mühim ihtiyaçlarından biri de mezbahanın bulunmaması idi. Yakında

fennî bir mezbahanın temelleri atılmakla bu ihtiyaç ta bertaraf edilmiş olacaktır.

İmar plânına esas olacak harita üzerinde çalışılmakta ve çok yakın bir zamanda bu mevzu da intaş edilince inkişaf plânı ve daha randımanlı olacağına şüphe yoktur. Bugün için üzerinde durulacak işlerden biri Hasardağın güney sathı maillerinde Hıdırlar denilen köyde Bizanslılardan kaldığı tahmin edilen bir ilhanın işlâhi ve halkın istifadesine tahsis keyfiyeti teşkil etmektedir.

Erzincan Belediye Meclisinin tetkikleri

Erzincan (Hususi) — Belediye meclisi 939 yılı için belediye bütçesini tetkik etmiştir. Geçen yıl yüz bin lira olan varidat bu yıl altmış bine kadar düşeceği tahmin ediliyor. Buna da sebep geçen yıl bütçesine konulan istismlâkten artan tarik fazlasının bedelleri bu yıl konamıyacağı cihetle varidat azalacaktır.

Şarkışla hükümet doktoru vefat etti

Sivas (Hususi) — Şarkışlanın genç ve çalışkan hükümet doktoru Reşad Sanlav vazife dolayısıyla köylerde doluşırken hastalanarak tedavi edilmek üzere şehrimiz Nümune hastanesine getirilmiş bu şifa yurdunda yakalandığı hastalıktan kurtulamıyarak genç yaşta hayata gözlerini kapamıştır. Değerli ve kadirşinas meslekdaşları tarafından vazife kurbanı genç doktora büyük bir cenaze töreni yapılmıştır.

Balıkesirin Özger biçki yurdunun sergisi

Balıkesir, (Hususi) — Şehrimizde Kültür Bakanlığına bağlı olarak faaliyette bulunan Özger Biçki ve Dikiş Yurdu muhitine çok faydalı olmaktadır.

Yurd, ilk ve orta tahsil görmüş bayanlar için olmak üzere iki kısmı ihtiva etmekte, talebeye metod üzerine her türlü

biçki - dikiş - nakış ve çiçekçilik gösterilmektedir.

Resim; ders senesinin sona ermesi münaşebetile talebe tarafından yapılan işlerle açılan sergiden bir köşe ile Yurd Direktörü Bayan Hayriye Özgeri ve bu yıl Yurdu muvaffakiyetle bitiren talebeleri göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey, İstanbul'un imarı için Belediyeler Bankasından alınan...

... 5 milyon liranın bir kısmı ile evvelâ...

... İstanbul belediyesine yakışacak mükemmel bir bina yapılacaktır!

Hasan Bey — Evvelâ can, sonra, canan, demişler, azizim!

Hâdiseler Karşısında

ETTEKRAR

Buna benzer bir yazıyı tam bir sene evvel yazmıştım:

«Birçok kişinin süttten zehirlenmesi üzerine sütçülerin hayvanlarını koydukları ahırları, süt sağdıkları, süt satırları kaplar; bundan böyle kontrol edilecektir.»

Bu haber, şehir halkını sevindiren bir müjdedir. Hepimiz, içtiğimiz süttün temizliğinden emin olarak içeceğiz. Sütü içerken içimize:

— Bu süttü veren hayvan acaba nasıl bir ahırda yatıyordu?

... Acaba inekçi süt sağarken ellerini yıkamış mıdır?

... Acaba süttün sağıldığı kap temiz miydi?

... Acaba süttün süzdükleri süzgeç yıkanmış mıydı?

... Acaba süttün süt güğümleri nasıldı?

Gibi şüpheler girmeyecek. Bunlar olacak, fakat daha evvel olsaydı da birçok insan süttten zehirlenseydi daha iyi değil miydi?

Bunlar olacak amma, ne kadar sürecektir işte o malûm değil!

İçime öyle doğuyor ki (içime doğan yalandır inşallah) bir müddet sonra kontrol geçiyecek, bir müddet sonra da tamamiyle kaldırılacak, sütçüler gene alabilirdiklerine iş görmeye başlayacaklar. Hayvanlarını bakımsız ahırlarda yatıracaklar.. sütleri pis kaplara sağıp, pis kaplarda satacaklar.. Ve gene gazetelerde okuyacağız:

— Süttten kırk kişi zehirlendi.»

★

Eski yazıyı tekrarladım. Çünkü dün çıkan gazetelerde de eski haber tekrarlanmıştı:

«35 kişi içtikleri süttten zehirlendiler.» İsmet Hulusi

Eunları biliyor mu idiniz?

Çalgılı elbiseler!

Pariste meşhur bir kadın terzi piyano yahud armonik şeklinde el çantaları icad etmeyi düşünmüş, öyle el çantaları ki bir yerine dokunuldu mu içinden bir müzik dalgası fıskırıyor. Daha iyisi var, bu müziği meşhur terzinin canlı mankenlerinin giymekte oldukları elbiselerden de işitiyoruz, adeta bu güzel ve zarif kızların göğüslerinden kopmuş baygın bir nota imiş gibi.

Bu gözden saklı müzik kutuları nereye saklanmışlardır? Bu melodi nereden yükseliyor? Kuşağımızdan mı? Ya bu baygın sesin kaynağı neresidir? Göğsünüz mü ve bütün bu güzel kızlar susuyorlar. Bununla beraber içlerinden bir musiki şelâlesi fıskırıyor.

Bundan sonra genç nişanlı sevdiği kızın göğsüne doğru eğildiği zaman kulağı kalb durmasını değil, meselâ:

«Biraz daha yaklaş, yahud «eni ebediyen seveceğim» cümleleri ile başlayan moda haline gelmiş yeni şarkuların ilk notalarını duyacak.

Yalnız sebatsız olmaya gelmez. Zira bu aynı kalb:

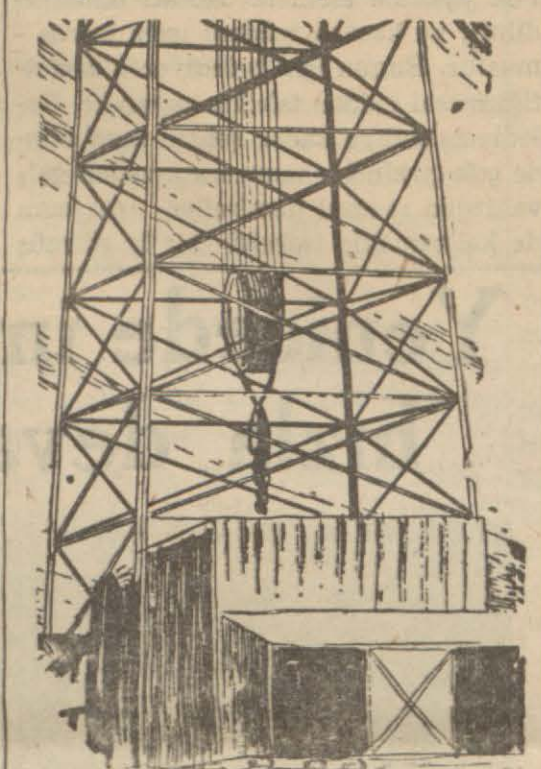
— Aşk zevki bir dakika sürer, aşk elemimin devamı ise hayatın sonuna kadardır, diye emekleyebilir.

Ve günün birinde yuvaya bir yorgunluk çöker de karınızdan:

— Artık ayrılmak zamanıdır, diye başlayan bir müziğin çıktığını işitirseniz, gözlemlerinize okuyabileceği teessürden elem duyduğu takdirde karınızın:

— Fakat sevgilim, bilmiyor musun, bunu söyleyen keman, yahud çantamdır, demesi çok kolaydır.

Dünyanın en derin petrol kuyusu

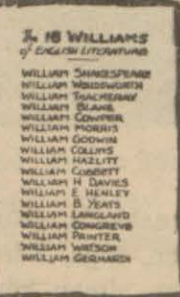

Dünyanın en derin petrol kuyusu Kaliforniyada Kern eyaletindedir. Takriben 6 bin metre derinliği vardır.

İngiliz edebiyatında "William," lar

İngiliz edebiyatı 18 tane göbek adı William olan edip, muharrir, şair yetiştirmiştir.

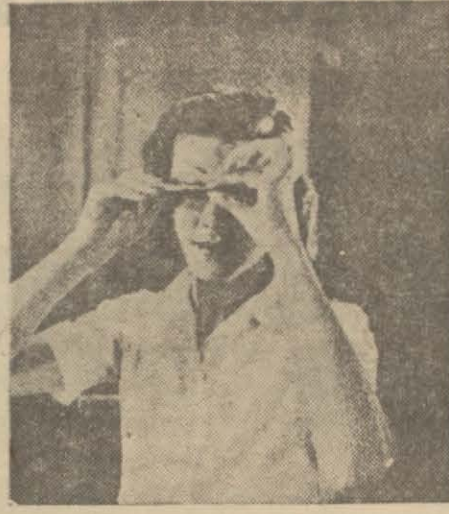
Bu şairlerin ekserisi bugün İngiliz tarih edebiyatında büyük bir yer muhafaza etmektedirler. İçlerinde en meşhuru William Sheaksperrdir.

Kadın Köşesi

Güzellik bahisleri

Kırpikler nasıl kıvrılmalıdır?

Kırpikleri kozmetiklemek özde o nememen hemen umumileşti. Makyajın bu pek mühim kısmında gerçekten muvaffak olmak basit bir iş değildir. Evvelâ sabırlı olmak. Kırpikle uğraşırken hiç acele etmiye gelmez. İkincisi sinirlenmemeli, sinirlendikçe elin hareketini kontrol etmek güçleşir. Üçüncüsü ve belki en mühimi: Kırpığın nasıl kozmetikleneceğini kat'î şekilde bilmeli. Fırçayı tesadüfe bırakmamalı.

Tabii, kozmetiğinin rengini göz kapagının boyasına yudurmayı unutmayorsunuzdur. Herkes gibi bir de minimumi kozmetik fırçanız olduğunda da şüphe yok. Fakat bu fırçayı temiz bir su ile ıslatıp kozmetiğe sürdükten sonra kırpiklerinizi nasıl kıvrıyorsunuz, bu bir mesele.

Gözleriniz açık iken ve aynaya baktığınız sırada kozmetik sürerseniz kırpikleriniz mümkün değil, «stediginiz» gibi kıvrılmaz. Onları iyice kozmetikleyebilmek için gözlerinizi kapalı denecek kadar kapamak, aynaya ancak aralıklarından bakmalısınız.

Bu vaziyette fırçayı üst kırpiklere burundan şakağa doğru sürmelidir. Böyle verevine bükülen kırpikler gözü uzun yani iri gösterir.

Bir çokları alt kırpiklere el sürülmesi lâzım geldiğini iddia ederler. Bu iddianın esası şu olmak lâzım: Alt kırpikleri kıvrımak üstlerden daha büyük bir meharete ihtiyaç gösterir. Feña yapmaktan ise hiç yapmamak makul olur. Yoksa pekâlâ altlar da kozmetiklenebilir. Yalnız fırçayı alttan yukarı doğru ve son derece ihtiyatla, elden geldiği kadar hafif sürmek lâzımdır.

Her iki kırpığı da tam manasile güzel kozmetiklemek için ikinci bir küçük fırçaya daha ihtiyaç vardır. Bu fırçayı yavaş yavaş, ya da bademyağına batırırız. Kozmetikli kırpiklerinizin üstünden geçirirsiniz. Birbirine yapışmış olanlar ayrılır ve tabii bir hal ahırlar.

Bütün bunları yaparken kozmetik kazara göz kapagınıza bulaşabilirse elinizi uğuşturamaz, derhal yanmış bir kibrit çöpünün, yahud temiz bir güdünün ucuna biraz pamuk sarar, temiz bir suda ıslatır, boyanan yerini silersiniz.

Her kadın bilmelidir

İyi bir çay pişirmek isterseniz su tam kaynıyacağı dakikada çaydanlıktaki çay yapraklarının üstüne birkaç kaşık soğuk suyu damla damla döker, dinlenmeye bırakırsınız. Bu bir dakikalık dinlenmede yapraklar şişer, kokusunu salvermeye başlar. O vakit kaynar suyu ilâve eder, demlenmeye koyarsınız. Bir çeyrek saat sonra çaylıkta mükemmel bir çay hazırır.

Bacaksızın maskaralıkları:

Mahkemelerde

Sevdiği kadını öldüren katil 18 sene 17 gün hapse mahkûm edildi

Müebbeden âme hizmetlerinden mahrumiyete de mahkûm edilen katil öldürdüğü kadının ailesine 1.000 lira ölüm tazminatı verecek

Bundan bir müddet evvel Unkapa - nında vukua gelen feci bir cinayetin muhakemesi Ağırcezada dün neticelenmiştir.

Suçlu Yunus, maktule Selime ile birlikte bir müddet nikâhsız yaşadktan sonra, kadın kendisini terkederek, biraderi Hüsnünün evine dönmüştür. Yunus, bir gün Hüsnünün evine giderek, Selimeye tekrar kendisi ile birlikte yaşamasını teklif etmiştir. Kadın bu teklifi reddedince, aralarında münakaşa çıkmış ve Yunus sustalı bıçağını çekerek, sevgilisini ağır şekilde yaralamak suretile öldürmüştür. Selimenin biraderi Hüsnüyü de, hâdiseye müdahalesi üzerine gene aynı bıçakla yaralamıştır.

Suçlu, Ağırcezada görülen muhakemesi sırasında:

«— Hüsnü balta ile üzerime hücum etmişti. Selime de, bizi ayırmak için araya girince, elimdeki bıçaktan kazandı» tarzında kendini müdafaa etmişse de, bu cihet varid görülmemiştir.

Dün, suçu sorgu hâkimliğindeki ikirarı, şahidler ve diğer delillerle sabit olan Yunusu, Ağırceza mahkemesi ceza kanununun 448 inci maddesine göre, Hüsnüyü yaralamasını da nazara alarak, 18 sene 17 gün müddetle hapse ve âme hizmetlerinden müebbed mahrumiyete mahkûm etmiştir.

Suçlunun, bundan önce maktulenin ailesine 1000 lira ölüm tazminatı vermesi de, tahtı karara alınmıştır.

Alacak meselesinden bir kasabı öldüren 12 sene hapse mahkûm edildi

Bostancıda alacak yüzünden işlenen bir cinayetin muhakemesi Ağırcezada sona ermiştir.

Suçlu İslâm, 50 lira alacak yüzünden çıkan bir kavga sonunda, kendisine küfretmesinden müteessir olarak, kasab Huseyini arkasından tabanca ile vurarak, öldürmüştür.

Yapılan muhakeme sonunda suçu sabit görülen İslâmın, hâdisedeki tahriklerde nazara alarak, 12 sene müddetle ağır hapse ve maktulün ailesine 1000 lira ölüm tazminatı vermeğe mahkûm etmiştir.

Darphanedeki hırsızlık hâdisesinin muhakemesine başlandı

Bir müddet evvel Darphanede vukua bulan ve adli tahkikat mevzuu olan bir pul çalma hâdisesinin tahkikatı sona ermiştir.

Hâdisenin suçluları Darphanede müstahdem bulunan Nazmi, Enver, Nuri, Salih, Halid ve Mustafadan ibarettir. Haklarındaki iddiaya göre, suçlular birbirlerine anlaşarak, pul baskı için Darphaneden madeni pul çalmışlardır. yapılan tahkikatı müteakib maznun-

lardan Enver, Salih ve Halidin tevkiflerine karar verilmiştir.

Netice tahkikatta altı maznunun da suçları sabit görüldüğünden, muhakeme edilmeleri için, Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesine verilmişlerdir. Dün suçlulardan yalnız Nazminin duruşmasına başlanarak, yapılan soruşusunda hakkındaki iddiayı reddetmiş ve:

— Bu işi başkaları yapmıştır. Benim hiç bir alâkam yoktur, demiştir.

Muhakeme, diğer maznunların celbi için, başka bir güne bırakılmıştır.

Arkadaşını öldüren çobanın muhakemesi neticelendi

Çatalca'da koyun yüzünden çıkan bir münaazaadan dolayı, bir gece kendisinin tekmeleyerek ve sopayla vurarak yandırması üzerine, arkadaşı Hüseyini bıçakla yaralayıp, öldüren çoban Ali Osmanın duruşması Ağırcezada dün bitmiştir.

Suçlu, hâdisedeki tahrikler ve yaşının 18 den küçük olması nazara alınarak, 3 sene müddetle ağır hapse mahkûm edilmiştir.

Poliste :

Bir elektrik tamircisi elektrik cereyanına kapıldı

Kuzguncukta Haraşo caddesinde 79 numarada oturan İsmail, Tufan sokağında 3 numaralı evin elektrik tesisatını tamir ederken, elektrik cereyanına kapılarak yaralanmıştır.

İsmail, Haydarpaşa Nümune hastanesine gönderilmiştir.

Kalaysız kâden yemek yiyen bir adam zehirlendi

Dün akşam bir zehirlenme vakası olmuş, Cibalide Haydar caddesinde oturan İsmail, kalaysız tencereden yediği yemekten tesemmüm alâimi göstermiştir. İsmail hastaneye kaldırılmış, tahkikatta başlanmıştır.

Üç hırsız suç üstünde yakalandılar

Üsküdar'da Toygartepede oturan Yaşar, Çakmakçılarda Valide hanında 50 numaralı odada oturan Ali Asgarın paltosunu; Karagümrükte Kabakulak yokuşunda 22 numaralı evde oturan sabıkalı İsmail, Kapalıçarşıda Fesciler caddesinde elbiseci Armanağın paltosunu; sabıkahlardan Ali ve Salih Tahtakalede Nalburularda 293 numaralı dükkânda oturan Yunus Mustafanın yorgan ve çamaşırlarını çalarlarken yakalanmışlardır.

Fün bir yağın b'şangıcı c'ru

Fatihde Zincirlikuyuda Sarayağası caddesinde arabacı Ekremie Yusufun oturdukları evden yangın çıkmışsa da, ateş büyümeden söndürülmüştür.

İstanbul şehrinin Hava Kurumuna hediye edeceği tayareler

İstanbul şehri tarafından Türk Hava Kurumuna hediye edilecek tayarelerin isimleri Kapalıçarşı, Fener, Taksim Bankalar ve Galata olacaktır.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularım Cevablarım

Eskişehirden bay «R. G.» ye:

— Bence iki şeyden biri, ya maziye mutlak surette unutacaksınız, yahud da üçüncü defa olarak Bakırköy emrazı akliye hastanesinin yolunu tutacaksınız, yalnız peşin söyleyeyim, üçüncü tedavi evvelkiler gibi üç haftada bitmez, seneleri bulması çok mümkündür.

★

«Yaralı kalb» imzasile mektub yazan okuyucuma:

— Talihsizliği takip eden bir kasde uğradığını görüyorum, yapacağımız şey evvelâ hâdiseyi işaa etmemek, sonra hiç olmamış gibi davranmaktır. Muvaffakiyet ihtimali göstereceğiniz zekânın, azlığına veya çokluğuna göre artar, yahud eksilir.

★

Konyada bay «D. D.» ye:

Aranızda mevcut vaziyetin «hususî» mahiyette oluşuna göre ortada hareketinizi takvid edecek bir sebep

yoktur. Kararınızda tesir yapacak bir vicdan meselesi de göremiyorum. Seviyorsanız, unutacak kadar seviyorsanız hususi vaziyeti resmileştirir, aksi takdirde ayrılırsınız. Bu noktada kimseden tavsiye beklemezsiniz, yegâne rey sahibi olarak yalnız kendinizi bulmanız lâzım. Bununla beraber bir noktaya işaret etmek isterim:

Eğer müşterek hayatı idameye karar verecek olursanız maziye hiç karıştırmayı, kendisinden tafsilât istememeyi kendi kendinize karşı taahhüd ediniz.

Bana adres göndermenize de lüzum yok: Başka bir nokta hakkında tereddüd edecek olursanız gene bu isim altında sorarsınız.

★

Bay «C. 29»:

Programsız hareket insanı daima uçuruma götürür. Fakat siz esasen uçurumun içindediniz, binaenaleyh kendinizi tesadüfe bırakmakta hiç bir mahzur yoktur, hattâ eski hayata dönseniz bile»

TEYZE

Balkan Antantı

Nasıl hazırlandı, nasıl kuruldu, bugün ne halde?

Meşhur Alman siyasî muharriri Egan Heymann'ın (Balkan) isimli eserinden iktibaslar

Balkan paktı nasıl düşünülmüş ve nasıl hazırlanmıştı?

Çeviren: Emekli General H. Emîr Erkilet

- 2 -

Türkiye. Balkan Paktının ihzârında, izahı faydalı olan mühim bir rol oynadı. Yeni Türkiye, kendini yabancı nüfuzlara en az kapırmış bir Balkan devleti idi. Balkan iç ihtilâflarını uzlaştırarak, bütün Balkanların istiklâlini kuvvetlendirmek için çalıştığı da şüphesiz idi. Bu, 1932 den 1934 e kadar, Ankara siyasetine esaslı bir âmil oldu. Balkanlarda tam bir istiklâl tesis etmek arzusu, Balkan Paktının temellerinden birini teşkil eden Türk - Yunan ittifakında sarahatle yer tutar.

Fakat bu siyaset, bütün icablarile daima takip olunabilmiş değildir; çünkü birincisi Ankaranın nazarı itibara almağa mecbur olduğu alâkadarların müdahaleleri vardı, ikincisi, Moskova ile Ankara arasındaki sıkı münasebet dolayısıyla, Rus tahavvülâtı tesir ediyordu; üçüncüsü ve en mühimmi, Türkiye 1923 denberi asla gözden kaçırmadığı bir hedefe vâsil olmak üzere fedakârlık yapmak mecburiyetinde olduğunu zannediyordu. Bu hedef, Boğazlar ahkâmının değiştirilmesi ve Türk hâkimiyetinin tamamen iade ve teslimi idi.

1930 da, evvelâ Atınada toplanan Balkan konferansı sabık Yunan Başvekili Papanastasi'nun teşebbüsü ile, Paris «beynelmîl sulh masası» gerçevesi içinde, vücut bulmuştu. Konferansın masarifi için icab eden para Carnegie Enstitüsünden tedarik olunuyordu. O halde Balkan konferansı hususî bir müessesesi idi ve bu sebeble kendisinde temsil olunan altı Balkan hükûmetine teklifler takdim etmekle iktifa edecekti. Fakat azaları sâbık siyaset adamlarından, kısmen de muvazzaf politikacılardan müteşekkil olduğu için ve ekserisi Atina, Tirana, Belgrad, Sofya, Bükreş ve Ankarada hükûmetlerle anlaşarak geldiklerinden, Balkan konferansı hiç olmazsa yarı resmi bir mahiyet aldı. Bu bilhassa, İstanbulda kurulan ikinci konferansta tebarüz etti. Türkiye Cümhur Başkanı Gazî Mustafa Kemal, o vakit, konferansın İstanbulda toplanması münasebetile, bütün Balkan devlet reislerine birer selâm telgrafi göndermiş ve konferansta bizzat söz alarak, yeni Türkiye'nin Türklerle diğer Balkan milletleri arasında yüzlerce senedenberi devam edegelen muharebelere nev'ama bir son verdiğini ifade eden, büyük siyasi bir nutuk söylemişti. Bu nutuk daha sonra, «cümlesi Asyanın içerlerinden gelen» Balkan milletlerinin müşterek fikir ve hislerini hatırlatmıştı. Bu suretle Balkan milletleri hakikatte bir menşeden gelen «ekardeş milletler» oluyor ve «damların ekardeş kanın» aktığı anlaşılıyordu. «Mazininin bu çelikten ve koparılmaz bağları» belki, yeni tarih için daha kuvvetli bağlar teşkil edecekti.

Nutuk, harbi şiddetle mahkûm ediyordu: «İnsanları, mes'ud etmek iddiasile, birbirine öldürtmek insaniyete muğayirdir ve son derecede takbihe lâyaktır. İnsanları mes'ud edebilecek tek vasita onları birbirlerine yaklaştırmak azmidir.» Cümhurreisi, konferanstan biraz sonra, Büyük Millet Meclisini açma söylevinde de, mesaisi Türkiye tarafından selâmlanan, Balkan konferansından bahsetmişti: «Cagrafi durumu dolayısıyla Türkiye, Balkanlarda barışın muhafaza ve tahkimile bilhassa alâkahlıdır. Türkiye'nin komşularile hiçbir ihtilâfı olmaması onun arzularına hususî ehemmiyet verdirir.» Balkan konferansının daha ikinci içtihadında, altı Balkan devletinin hariciye nazırlarının konferansı ile aynı zamanda Balkan hükûmet merkezlerinden birinde toplanmaları teklifini havi bir karar kabul olmuştur. Müteakib bir içtimada bir «Balkan Paktı» projesi yapıldı. Lo-

İsmet İnönü'nün Türk - Yunan dostluğu nun inkişafında mühim rol oynayan Atina seyahatinden bir intiba

karno nümunesi üzerine yapılan bu tasar altı taraflı bir ademi tecavüz paktını nazarı itibara alıyordu; yani bir Balkan devleti diğer birine taarruz ederse mütebaki dört devlet tecavüze uğrıyanın yardımına koşmağa mecbur olacaktı. Fakat konferans, Bulgaristanın durum ve rolünden çıkan güçlükler, daima daha şiddetli olarak uğramıştı; onun mümessilleri, diğer devletler ekalliyetlerin himayesine taallük eden hükûmleri adılâne bir surette tatbik ve icra eylemeği tahhüd etmedikçe, kendi hükûmetlerine Neuilly muahedesinin tav'an tasdikini tavsiye edemiyorlardı. Bununla yalnız Makedonya meselesi değil, aynı zamanda Trakya ve Dobrice meseleleri de ortaya atılıyordu. Üçüncü Bükreş konferansı bu ihtilâftan dolayı akamete uğradı.

Dördüncü Selânik konferansı Balkan devletlerinin anlaşmaları için yapılan canlı faaliyetlerle dolu idi. Konferansın siyasî neticesi, resmi bir Balkan anlaşması politikasına çalışan mahfellerin tabir edilmemelerini temin etmek oldu; garibdir ki, Bulgarlar buna mümanaat etmemişlerdir. Bulgaristan o zaman kral Borisin kral Aleksandr ve kral Karol ile yapacağı bir mülâkat karşısında kalmıştı. Küçük Antanta karşı, Yunanistan ve Türkiye tarafından ifade olunan ihtiyat-kârane hareket ve bu iki devletin Balkanda hiçbir «muharebe bloku» arzu etmediklerini açıkça beyan etmeleri, Bulgar murahhaslarını, eski talebelerini o derece nazikâne bir surette ifade etmelerine sebep oldu ki bu sefer, Bükreşteki şiddetli karşılaşma bu sayede artık tekrerrü etmedi. Fakat, o vakittenberi Balkan ittifadının beşinci konferansı artık toplanamadı; onun yerine hariciye nazırları işi ellerine almışlardı...

Bu izahlardan anlaşılacağına göre, 9 Şubat 1934 tarihli Balkan Paktının evveliyatı oldukça karışık ve dört alâkadar devletin arşivlerini açılmadığı müddetçe, bunları tamamen aydınlatmak kabil değildir.

1932 de, İsmet Paşa Hariciye Vekili Tevfik Rüştü ile, Roma'ya gitti. Seyahat, İkincikanun ayında Kastellorizo adasile Anadolu toprakları arasındaki adalar üzerinde Türk ve İtalyan hükûmetranlık hükûmunun tahdidî meselesinde varılan anlaşma ile mes'ud bir surette hazırlanmıştı. Bu husustaki müzakereler 1929 yılında bir defa akamete uğramıştı ve mesele Lahay hakem mahkemesine havale edilecekti. Şimdi ise bu, Ankara ile Roma arasında, doğrudan doğruya hallolunabildi.

İsmet Paşanın Roma ziyaretinde, mevcut dostluk muahedesi daha bitmeden beş sene uzatıldı. Bundan başka İtalya 30 milyon Türk liralık bir kredi açmağı vâdetti. Bunların 10 milyonu nakden verilecek, 10 milyonu Türkiye'nin İtalyan

müteşebbislerine olan borçlarını itfaya tahsis olunacak, mütebakisi de yeni siparişlere karşılık tutulacaktı. Fakat teferüatın müzakeresinde güçlükler çıktığı için bu kredi tahakkuk etmedi.

O zaman Mussolini, müddeti uzatılmış dostluk muahedesinin «Doğu Akdenizde siyasî durumu müstakar kılacak âmillerden biri» olabileceğini söylemişti. İsmet Paşa ise cevabında, İtalyan - Türk dostluğunun «her iki taraftan beslenen diğer dostluklara inzimam» ettiğini işaret etti: Bununla, biraz evvel Türk Başvekili tarafından ziyaret edilme ve İtalya ile de bir dostluk muahedesini yapmak isteyen, Sovyet Rusya kasdolunmuştu.

Bu suretle, İtalyanın Akdenizdeki durumu, hem de memleketin işçesi cihetile de kat'i bir ehemmiyeti haiz olan bir arka emniyeti ile sağlama bağlanmış göründü. Türkiye ile Rusya arasındaki sıkı irtibatın şüphe edilemezdi; İsmetin ve Hariciye Vekilinin bütün Rusyayı kateden büyük resmi ziyaretleri Türk - Rus münasebetlerinin yeniden takviyesine fırsat vermişti. İsmet Paşa Leningrad'da, iki memleketin dahilî siyaset ahvali gerici başka başkadır; maamafih «eğer beynelmîl münasebetlerde dostluklar coğrafi ihtiyaçlara ve umumî müşterek menfaatlere tekabül ediyorlar ise, o zaman kuvvetli olurlar» demiş ve Türkiye ile Sovyet Rusya arasındaki dostluğun mevcudiyet ve kuvvetini bu faktörlerden aldığı beyan etmişti.

(Sonu var)

H. E. Erkilet

İzmit belediye Seçimi nihayettendi

İzmit, (Hususî) — Hafkın, şimdiye kadar görülmemiş bir alâkası ile karışılan belediye intihabı sona erdi. Belediye azalığına Behcet Diker, Fuad Çelebi, Ali Rıza, Kemal Öz, Ferid Aral, Osman Zeki, Muhiddin Eren; Mehmed Ali Kâğıdıcı; Azmi Saka, Sıdkı Özer, Dr. Nuri Necâti Sarı, Avukat Sedat Pek, Kemal Selçuk, Veysel Akbaş, Sabri Ahmed Bayraktar, İbrahim Çiğnar, Davud Celeb; Müfid Saner; Yusuf Eczacı İbrahim Nazif, Esad Demirsöy ittifaka yakın bir ekseriyetle seçildiler.

İlk olarak toplanan yeni belediye meclisi, Belediye Reisliğine sabık reis Kemal Özü tam bir ittifakla ve alkışlar arasında seçti. Daimî azalıklara da Esad Demirsöy, Veysel Akbaş, Muhiddin Eren intihab edildi.

Yeni Belediye Reisi, İzmitin terakki ve imarı hususunda çalışacağına, namusu üzerine söz vererek yemin etti. İzmit inşa halinde bulunan bir şehirdir. Bu sebeble şehrin başında enerjik bir adamın bulunması halkı soru derince memnun etmiştir.

Ruzvelt nasıl çalışır?

Amerika Reiscümhurunun çalışmaya başlayınca sorduğu ilk sual: «Avrupada ne var, ne yok?»,

[Ruzveltin hususî kâtibesi yazıyor]

Saat dokuz Mösyo James'in otomobili geldi. Mis Durand bir çeyrek saattenberi vazifesine başlamıştır. Yanımdaki büroda çalışmaktadır. Ben ise Mösyo Ruzveltin dairesi ile doğrudan doğruya temas bulunan bir büroda çalışmaktayım. Bu bir şereftir. Fakat bu şeref günde on iki saat çalışmamı mucib oluyor. Yüz defadan fazla telefon ile görüşürüm. Sonra Reiscümhurun matbuat hülâsaları nı hazırlarım...

Bu vazifem sayesinde Mösyo Ruzvelt yirmi dört saatlık dünya hâdiselerini gözden geçirmektedir...

Ben bu vazifeme «devriâlem seyahati» diyorum.

İmzalatılmak üzere Reiscümhura en mühim raporu, en mühim kanunu takdim eylemeden evvel behemehal «günlük devriâlem» mi yapmak mecburiyetindeyim. Bu devriâlem tâbiri Ruzveltin kendisindedir...

«Günlük devriâlem». Yirmi dört saat içinde dünya yüzünde vukubulan mühim hâdiselerin hülâsasını tesbit eylemek demektir. Her sabah yüze yakın gazete alırım. Seçmek üzere bir sürü plâklar getirilir...

Evvelemede Avrupa ve Amerikan gazetelerindeki dikkate değer yazıları keserim. Sonra plâkları tasnif ederim. İşte aşağı yukarı bu sırada Mösyo Ruzvelt ya karısı ile, ya yaveri ile gelir ve daima da bana:

— «Bonjur matmazel «Mis!» diyerek takılır.

Fransızca ile karışık görüşmeğe kızdığımı bildiğinden bana böyle söyler.

Sonra tâ Abraham Lincoln zamanından kalma bir âdete tebaiyet ederek, bürosunun arkasında asılı duran Amerikan bayrağını avucunun içine alır...

Bu sırada daima içmek itiyadında bulunduğu çayı gelir ve kendisine hediye edilmiş olan gümmüşten telefonu ele alır. Günün ilk konsültasyonu için her şey hazırdır...

«Avrupada ne var ne yok?»

Evvelemede âdet olduğu veçhile «kırmızı liste» yi takdim ederim. Kırmızı listeden maksad Reiscümhurun fikirlerine müsaîd bulunan gazete başmakaleleri ve diğer makalelerdir. Bunlar kırmızı fişler üzerine yapılmıştır. Sonra «mavi fişler» e sıra gelir... Bunlar tenkidlerdir... Bu tenkidlerin notları da vardır...

Tenkidlerde serdedilen delâilin kudret ve kuvvetine göre, Ruzvelt gözlüğünü burnunun ortasına veya ucuna götürür. Tenkid kuvveti ise cebinden kalın yeşil kurşun kalemini çıkarır ve bu yazıyı çapraz bir surette çizer... Bunu yaparken muhakkak büyük bir yudum çay yuvarlar.

Sonra müsteşarklarının resmi raporlarına sıra gelir... Kalın yeşil kurşun kalem bu raporlar üzerinde de iş görür... Masanın üzerinde nihayet bir düzine kadar fiş kalır.

Reisin bu işini bitirdiğini kapının arasından görünce beni çağıracağını bildiğinden hazırlanırım.

Çağırır. Girerim.

Bana şöyle hitab eder:

— Well! Missy, and what's about Europe? [Avrupada ne var, ne yok?]

Hergün sunacağım şeyler değişiktir... Son saat haberlerinin hülâsasından sonra seçmiş olduğum gazete makalelerine sıra gelir...

Reis çalıştığı sıralarda çok sakindir. Fakat bu cins işlerde sükûnetini muhafaza edemiyor. Bunun işareti gözlüğünü boyuna indirip çıkarmasıdır!

— Şunu bana okuyunuz Missy!

.....

— Nihayet bir havadis var... Nihayet yeni bir şey...

Bolca bir yudum çay içer.

Makalesini işaretlediğim bir gazeteyi göstererek der ki:

— Şu gazeteyi de...

O makaleyi de okurum, o boyuna çay içer. Bazan asabileşir...

Sıra plâklarda

Sıra plâklara gelir. Dünyada ne olup

bittiğini söylerim.

— Dün kim konuştu?

Der.

Amerika cümhurreisi Ruzveltin hususî kâtibesi Miss Marguerite Le Hand

— Chamberlain nutkunu bitirdi. İlk plâkları aldım...

— Okutunuz Mis, okutunuz...

Hemen plâki makineye koyarım... Amerikan bayrağının ziyetlediği beyzî büronun içinde Mösyo Chamberlainin sesi duyulmağa başlar.

Ruzvelt müteharrik sandalyası üzerine gidip gelir. İçten dinler. Söylenilen sözler göre başını sağa, sola eğer... Kulaklarını, yahud çenesini kaşır... Parmağını burnunun ucuna basar ve bu sırada alt dudağını uzatır... Yahud ki kolluk düğmeleri ile oynar...

Meşhur bir ruhiyatçı şunu demiş idi:

— Reis Ruzvelt dilsiz olsa idi için hiç ehemmiyeti olmayacaktı. Çünkü ifade tarzı o kadar kuvvetli ki ne demek istediğini mükemmelen anlatabilmektedir.

Mihver ve şemsiye

«Mihver» ve «şemsiye» nin ifadeleri hergün reise sunulur. Konuşmuş olan devlet reisi kim olursa olsun onun nutkundan bir parçasını olsun dinlemek ister. Onu anlamasa bile... Bu takdirde nutkun «ton» unu tahlil eder. O sırada ben mühim pasajları tercüme ederim.

Meşhur bir mizah muharririni taklid ederek:

— Ton insanı belli eder...

Der...

Avrupa meselelerinin Ruzveltin alâkasını celbelediği inkâr edilemez.

Bir gün yarı şaka olarak bana şu sözleri söylemiştir:

— Bin sene sonra 1938-1939 tarihinden bir sayfasını okuyabilmek için on dolar veririm!

Ruzvelt hergün giriştiği, hallettiği bu mücadele, bu meşguliyet tam eli dakika sürer.

Elli birinci dakikada oğlu Mister James'in briyantini başı kapıdan gözükür:

— Morning Dad!

— Morning James!

Sıra Mister James'a gelir. Mumaileyh kırk sekiz eyalete aid idari raporları babasının takdirine sunar...

Izmitte kâğıd bayramı hazırlıkları

İzmit (Hususî) — Birinci kâğıd ve karton fabrikasının temeli 14 Ağustos 1934 de Millî Şef İsmet İnönü'nün uğurlu ellerile ilk defa atılmıştı. Sellülöz sanayi müessesesi, 14 Ağustos gününü «Kâğıd bayramı» olarak kabul etmiş ve bunu her sene kutlulamak için kararlaştırmıştır.

Bu seneki bayramın fevkalâde bir şekilde kutlulanması için hazırlıklara şimdiden başlanmıştır.

İkinci kâğıd ve sellülöz fabrikaları - mızın açılış resminin de 14 Ağustos bayramında yapılacağı şavi olmuşsa da, bunun henüz mümkün olamayacağı söylenmektedir.

İnşa halinde bulunan fabrikalarını - zın makine montajları devam etmektedir.

Sellülöz fabrikası için Sapanca gölünden isale edilecek olan suyun boru aksamı şehrimize gelmiştir. Tesisata yakında başlanılacaktır. Sapanca gölünden bol miktarda getirilecek olan sudan şehrin de istifadesi mümkün olacaktır.

KAHKAHA

Sabır

— Karın çok sabırlı bir kadına benziyor.
— Ben bilhassa bu huyu için onunla evlendim.
— Ya umduğun gibi çıkmamış olsaydı.
— Hiç olur mu?... Benimle evlenmeden evvel on sene kadın terziliği yapmıştı.

— Buyurunuz efendim.

— Rica ederim siz buyurun.

— İmkân yok.

— Ben indim, siz buyurun.

Mahvedeceksin

Hasis adam, ressam oğlunu resim yaparken gördü:

— Hayırsız evlâd, dedi, yağın kilosunu kuruş daha arttı. Sen gene yağlı boya resim yapıyorsun, bu gidikle beni mahvedeceksin!

Müzik hocası

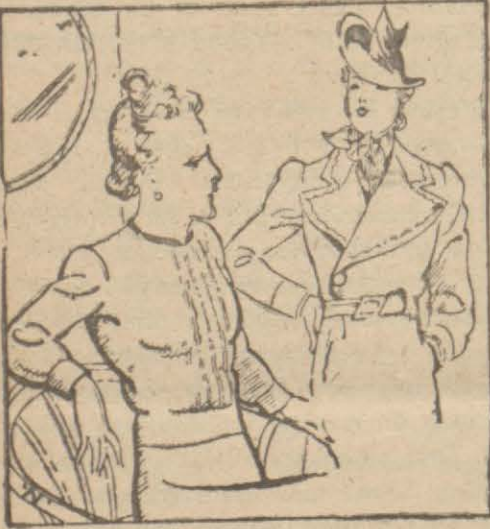
— Karım bu Slav şarkısını çalırken çok müteessir oldunuz. Yoksa siz de Slav mısınız?
— Slav değilim, fakat müzik hocasıyım.

Mektebde

— Napolyonun ölmüş olduğunu biliyorsun ha!
— Nereden bileyim bay öğretmen, allesi gazetelere ilan vermediyse kabahat benim mi?

Şöhret

— İsminiz.
— Fuzulî!
— Meşhur bir isim!
— Tabii meşhur olacak.. ben tam yirmi senedir bu mahallede bakkallık ediyorum.

— Babam evlenmemi hiç iyi görmedi.
— Seni Nejada vermek istemiyor muydu?
— Onun için değil, gözleri miyoptur da.

Bir kat daha

Erkek, geçen baharda tanıdığı kadını bu bahar da ziyarete geldiği zaman:
— Size karşı olan hürmetimin, sevgimin tanıştığımız zamandakinden bir kat daha arttığını bugün çok iyi anladım!
Dedi. Kadın sordu:
— Nasıl anladınız?
— Geçen bahar da sizi ziyarete gelirken on kurşuk çiçek alır getirirdim. Bu bahar da yirmi kurşuk alıyorum.

Moda düşkünü

— İkinci katın kiracısı bayan tam manasile modaya düşkün.
— Nereden anladınız?
— Dün üçüncü katın kiracıları ile konuşuyorduk; onlar söylediler, saçlarını altı aylık yaptırıldığından beri, saçlarına uygun giyinsin; diye hep kıvrık salata ahyormuş. Evinde bir saka kuşu varmış. Onun da tüylerini gene saçlarının rengine uysun diye, oksijenle sarartmış.

Yanlış anlamayın

Kasabın çırağı, evin bayının geçerken tembîh ettiği kuzu budunu getirmişti. Hizmetçi kapıyı açtı, kasabın çırağı koyun budunu uzattı:
— Koyun budunu pişirmeniz için getirdim, dedi, kalbimi de size vermiye geldim. Yanlış anlamayın pişirilecek olan koyun bududur.

— Gaz maskesini bir kere almış bulundum, işime yaramadı. Ben de şapkacıma bozdurup şapka yaptırдыm.

Olmaz

Küçük hanım üzülme;
Zorla güzellik olmaz.
Hiç kırtıp süzülme;
Zorla güzellik olmaz.

Gözleri sürmelemek;
Boştur hiç verme emek.
Yapma kendini bebek,
Zorla güzellik olmaz.

Yüzde düzgün olsa da;
Yapma benler dolsa da;
İltifatın bolsa da;
Zorla güzellik olmaz.

Mantolar şık g'ülse;
Şapkalar yan eğilse;
Kanun sıcak değilse;
Zorla güzellik olmaz.

Şevket Aydoz

Bay otomobil kullanırdı. Korna çalmak âdeti olmadığı halde hiçbir yere çarpmaz ve hiç kimseyi ezmezdi.

Yanlışlık

Ayakkabı mağazasının sahibi tezgâhtarlara tembîh etmişti:
— Bir çift ayakkabı alana, bir kutu da ayakkabı boyası veriniz.
Müşteriler hemen çoğalmışlardı; mağaza sahibi tezgâhtarlarına:
— Bir çift ayakkabı alana bir kutu ayakkabı boyası vermenin faydasını gör-dünüz mü?
Dedi. Tezgâhtarlar şaşırıldılar:
— Siz bir çift ayakkabı alana bir kutu ayakkabı boyası verin mi demiştiniz.
— Ya ne demiştiniz.
— Biz yanlış anlamış olacağız, bir kutu ayakkabı boyası alana bir çift ayakkabı veriyorduk.

Kabahat kimde

Genç kadın kocasından gelen mektubu okudu:
— Kocamdan gene soğuk bir mektub aldım.
Annesi gözlüğünü kaldırdı, kızına baktı:
— Hep o hizmetçi olacak karının kabahati, mektubu postacıdan alır almaz sana getirmez, buz dolabının üzerinde unutursa olacağı budur.

Bilmem

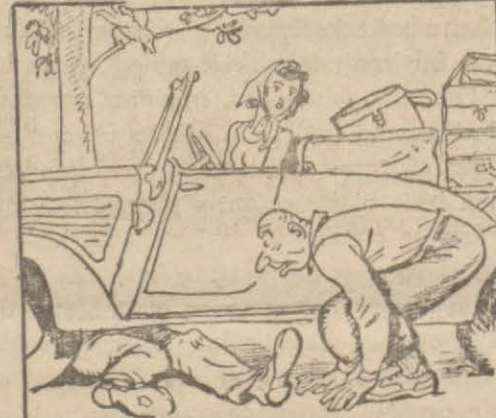
— Ne iş yapıyorsun?
— Mobilya satıyorum.
— Kârlı bir iş mi?
— Bilmem, bizim evin mobilyaları babamdan kalmadır.

Nasıl oldu?

Nisanın ikisinde yalancıya sormuşlar:
— Bir Nisanda kaç yalan söyledin?
— Hiç söylemedim.
— Nasıl oldu?
— Bir Nisan yaptım.

Kendinin yazdığı

Evin erkeği çocuğunun masasında bir kitap buldu. Karısını çağırdı:
— Bu nasıl kitap, çocuğumuzun böyle açık saçık kitaplar okumasını hiç doğru bulmam.
— O onu okumuyor ki!
— Ya ne diye almış, masasında buldum.
— Kendinin yazdığı bir roman!

— Herhalde durmasının bir sebebi olacak, otomobilin altına gir de bak.
— Nasıl gireyim, daha vvel başkası girmiş.

Saklamamak

— Karım benden hiç sır saklamaz.
— İnanmam.
— İnan vallahi.. ne vakit bir şapka, bir iskaripin, bir çanta alacak olsa.. kaçta aldığını ya kendisi doğrudan doğruya bana söyler.. kendisi söylemek istemese bile, aldığı mağazanın sahibini bana gönderir. O karımın tarafından bunu söyler. Karımın benden bir şey saklamamak huyunu beğendiğim için derhal parasını verir, adamı savarım.

Bir saat

Genç erkek sevdiği genç kıza nihayet bir gün parkta buluşmaya ikna etmişti. Genç kız randevu saatinden bir saat sonra geldi:
— Seni bir saat beklettim.
Dedi. Erkek içini çekti:
— Böyle olduğu daha iyi oldu. Benimle evlen diye sana bir saat daha az yalvaracağım. Sen de olmaz, olmaz.. diye beni bir saat daha az üzeceksin.

Ne diye?

— Kocanın, sana misafir gelen güzel kadınlar etrafında fırl fırl dönmesi-ne hiç ses çıkar-mıyorsun.
— Ne diye ses çıkarayım.. fırl fırl dönüyor, sonra da başı dönüp gözleri kararıyor. Bu yüzden hiç birini doğru dürüst göremez hale geliyor. Ben de rahat ediyorum.

Sevdiği kadını için İzmir şehrini muhasara eden şaki

İzmir kadısı düşündü, taşındı, elin karısını başkasına teslim etmek mümkün değildi ama ehvenişer tercih olunurdu. Kadın teslim edildi.

(" Son Posta " nın tarihi bahisler muharriri yazıyor)

On ikinci hicri asırda Garbi Anadolu yaylarından birinde, bir Yörük çadırında doğmuştu. Çocukluğu konar göçer bir Yörük olarak, her köşesinde bir başka güzellik olan Garbi Anadolu dağlarında, Menderes ve Gediz boylarında geçmişti. Daima temiz hava, temiz su ve bol gıda bulan vücudu alabildiğine serpilmiş, derisi güneşin en tatlı renklerini almış, adı Veli olan bu yakışıklı, güzel ve gürbüz delikanlı Bergamanın Sağıncılı köyünde yerleşikten sonra da Sağıncılı Yörük Veli diye meşhur olmuştu.

Köylüler, Bergamaya gittikçe, Bergama voyvodası Araboğlu Hacı İsmail ağaya, yağ, bal, yumurta, oğlak, kuzu gibi hediyeler götürürlerdi. O zamanlar kasaba âyanlarının kasabaya merbut köyler üzerinde çok büyük nüfuzları vardı. Araboğulları da Bergama âyanı idiler.

Sağıncılı Veli kasabaya gidip gelirken ve her gidisinde Hacı İsmail ağa hazretlerinin konaklarına uğrarken ağanın nazarı dikkatini celbetti. Yörük Veliyi; kapısına aldı. Sağıncılı Veli, İsmail ağanın ölümüne kadar sadıkane hizmet etti. İsmail ağa öldükten sonra oğlu Mehmed ağa Bergama âyanı oldu. Sağıncılı Veli ona da hizmet etti. Mehmed ağa çok yaşamadı. Onun da ölümü ile Sağıncılı Veli İsmail ağanın küçük oğlu İbrahim ağaya geçti.

İbrahim ağa temiz kalbli bir adamdı. Kasaba âyanı olunca işlerini idare edecek bir adam aradı. Eh... Sağıncılı Veli, bunca senedir kapılarında sadakatle hizmet etmiş emektar kulları idi. Bütün işlerini onun eline teslim etti. Kendisi de konağında zevk ve safasına daldı.

İbrahim ağanın gayet güzel bir kız kardeşi vardı. Abdülfettah isminde bir zatın zevcesiydi. Fethah ağaya da «Araboğlu damadı» derlerdi.

Yörük Veli Fethah ağanın karısına göz koydu. Düşündü, taşındı, nihayet, tuz, ekmek hakkını unuttu. Hırs ve tamah ateşi ile gönül ateşi birbirine karışınca, Yörük Veli, hicri 1189 yılının en meşhur şakisi olup çıktı. İbrahim ağa konağının ırgad, ayvaz, uşak, seyis makulesi erazilden, esafilden adamlarını kandırdı. Bir gece, efendisi ile efendisine sadık on sekiz nefer bölükbaşısını kılıç ve hançerle katlettiler. Ertesi gün da Sağıncılı Veli, korkusuz ve pervasız Araboğulları konağına kuruldu. Velinimeti olan hanedanın bütün malını, mülkünü müsadere etti.

1189 yılı, birinci Abdülhamid zamanı, Osmanlı devletinin en karışık bir devri idi. Bergama cinayeti, hududlarından akseden top sesleri arasında, Babıâliye bir sinek vızıltısı gibi aksetti. Bu ilk karni. Sağıncılı Velinin yanına kaldı.

Yörük Veli, İbrahim ağadan sonra elini Abdülfettah ağaya uzattı. Evvelâ bütün malını, mülkünü müsadere etti. Sonra da «zevcesini alıp istifraz etmek kâd ettis». (*)

Bu tehdidin dehşeti karşısında, Abdülfettah ağa karısını alıp bir gece Bergamadan İzmir'e kaçtı.

Ertesi gün bu firar hâdisesini öğrenen Sağıncılı Veli, deliye döndü. Her neye malolursa olsun Araboğlu kızını ele geçirmeye karar vermişti. Sekbanlarından gözü pek birkaç kişiyi, mektuplarla İzmir civarında Karaburun voyvodası İvaz ağaya yolladı. Karaburun voyvodası İvaz ağa da, astığı astık, kestiği kestik, asılacak, kesilecek mütegalibelerdendi. Sağıncılı Yörük Veliye her hususta yardım edebilecek şakilerdendi. Zavallı Abdülfettah ağa, malı mülkü gitmiş, karısıyla beraber kuşca canını İzmir'e güç atmıştı. Yörük Velinin Karaburunlu İvaza karısı için adam ve haber gönderdiğini öğrenince, karısını İzmirde erbabi namustan bir kimseye emanet edip kendisi başını aldı, İzmirden Kütahya tarafına kaçtı. Karısını da kaçıracaktı. Fakat, yolda İvaz a-

damlarının eline geçmek korkusile İzmirde bıraktı.

İvaz ağa, Sağıncılı Veliye «İzmir'e gel sin, avratı istesin, nidecekler, veriler elbet.. biz de yardım ederiz» yolu habet gönderdi. Sağıncılı Veli sekbanlarını, le vendlerini topladı. İzmir'e geldi. Karaburun voyvodası da adamlarını, silâhlendirip atlanıp Sağıncılı'nın yardımına yolladı. Sağıncılı, gözünü kan bürümüş, cihan görmüyordu. Hiç çekinmeden koca İzmir şehrini muhasara etti. İzmir âyanına ve kadısına da haber yolladı: «Fethah ağa nın karısını bana teslim etsinler!...»

İzmir âyanı bu garib, garib olduğu kadar korkunç, korkunç olduğu kadar igr renç teklif karşısında şaşırıp kaldı. Kadı efendi karakaplı kitabın kabına dalgın dalgın baktı: «Elin nikâhlı karısı başkasına nasıl teslim edilir?...»

Vak'ayı İstanbul'a yazıp istimdad etmek kolay.. kolay amma, İstanbul'a adam gidip, İstanbul'dan Anadolu paşasına emir gelinceye kadar Sağıncılı İzmir'e girip koca şehri alan taran edecekti.

Derken bir haber de Karaburun voyvodası İvaz ağadan geldi: «Fethah ağa karısını bırakıp kaçmış zaten... Sağıncılı Veliyi kızdırıp elinden bir kötü iş çıkartmasınlar.. avratı Sağıncılıya versinler...» diye.

Kadı efendi hazretleri bütün İzmir âyanını topladı. Belâ ikilemişti. Veli derken ortaya bir de İvaz çıkmıştı. Karakaplı kitabda elin nikâhlı karısının başka birisine verilebileceği yazılı değil ama «şerhlerin ehvenişer tercih edileceği» yazılıydı. Kadı hazretleri:

— Şerrin ehveni avratı teslim etmek tir!

Dedi. İzmir âyanı «hüküm şer'î» ye boyun eğdiler. Kadın Sağıncılıya teslim edildi. Fakat herif bu sefer: «Nikâh ta nikâh!» diye yökürdü. Yörük Veli, deli gibi sevdiği kadını kendi nikâhlı karısı yapmak istiyordu.

Kadı bu ikinci teklife köpürdü, ayak diredi:

— Nikâh üstüne nikâh olmaz!..
Âyana da cesaret geldi:
— Olmaz!

Didiler. Amma Sağıncılı kadıyı dinle mi, İzmirden bir imam getirtti, imamın önüne bir avuç altın attı:

— Kıy nikâhımız!
Dedi. İmam nikâhı kıydı. Bu suretle «ilâni fiskekti!»

İzmir kadısı, bir taraftan Fethah ağa karısını Sağıncılıya teslim ederken, bir taraftan da İstanbul'a haber uçurmuştu. Anadolu valisi Abdi Paşa Sağıncılı Velinin idamına memur oldu. Abdi Paşa devrinin güzide simalarından idi. Bir «vezir dilir» idi. Kapısı halkı kalabalıktı. Kapısı halkını topladı. Eyalet askerinden hayli asker aldı. Kütahyadan Bergama üzerine yürüdü. Sağıncılı ancak birkaç gün dayanabilirdi. Başına toplanan sekbanları: «Biz padişaha, devlete asi olamayız!» deyip dağıldılar. Sağıncılı, zorla ele geçirildiği kadını aldı, en sadık birkaç arkadaş ile dağa çıktı. Baktı ki dağda da barınmak imkânsız.. etraftı sarılmada.. bana kalmıyan düşmanına da kalmaz deyip, Araboğlu kızını kendi eline öldürdü. Soyluğu, uzaktan akrabası Kեսut âyanı Sancaklı oğlu Süleymanın yanına kaçtı. Abdi Paşa bunu haber alınca, hemen bir süvari kit'asını Ilgar ile Kեսuta gönderdi. Yollara koydukları gözçülerle burada da takip edildiğini anıyan Sağıncılı başka bir yere kaçarken Ünye denilen yerde tutuldu. Adamlarıyla beraber hemen idam olundu. Sancaklı oğlu da Mihaliçte yakalandı. Onun da boynu orada vuruldu. Hempalarından ve ayaktaşlarından idam edilen birkaç kişinin kesik kelleleri ile beraber Sağıncılı'nın kesik başı İstanbul'a gönderildi. İbret olsun diye Babühümâyün önüne atılıp teshir olundu.

Kral Zogu 24 saattenberi oteldeki dairesinden çıkmıyor! Eski Arnavudluk Kral ve Kraliçesini Yunanistandan getiren hususî trenin memurları neler anlatıyorlar?

Sirkeci garındayız. İstasyon saatinin akrebi 1 in. yelkovanı 12 nin üzerinde...

İki saatir çöken bir tahtın sahiblerini getirecek olan treni bekliyoruz. İstasyon civarını dolduran, ekseriyetini Arnavud vatandaşların teşkil ettiği kesif halk yığını, dakikalar, saatler yuvarlandıkça bir çığ gibi büyüyor.

Biraz sonra, burada pek kısa bir zaman evvel Adriyatik sahillerinde başlıyan bir hallenin son tablosu görülecek.

Herkeste acıklı bir manzara seyrine hazırlık var. İstasyon ve istasyonu kuşatan caddeler hakla dolu olduğu halde çıt yok. Gecenin mutad sükûnetini bozan hiçbir aşırı ses duyulmuyor.

Sirkeci garı geceyi ve sükûtu üzerine çekmiş, lâmbaları kısık uyuyor.

Eğer yeni bir gecikme olmazsa, Arnavud kralı, kraliçesi 19 dakika sonra karşımızda bulunacaklar.

İnsanın çıplak bulduğu her yerini dışlayan bir ayaz çıktı.

Ellerimiz pardösülerimizin ceblerinde, gözlerimiz saatin ablak çehresinde dolaşılıyor.

Yeni bir haber:

Trenin gelmesi dördü bulacak!.. Bir kısım meraklılar dağılıyorlar.

Etraf biraz tenhalaştı. Ar değil, kâr zamanı olduğunu kestirerek garın üçüncü mevki salonunun büfesini açtılar. Şimdi buraya girmek saadetini elde edenler birer sıcak çay temin edebilmek için, kahveci çarşına kur yapıyorlar. Çayı içen tahta banklar üzerine uzanıyor.

Saniyeler nöbeti dakikalara, dakikalar saatlere devrediyor.

Şimdi yarından fazla azalan kalabalıktan ses bile çıkmaz oldu.

Uzaktan horoz sesleri duyuluyor.. son tramvay Sirkeci kavşında boğuk bir sayha çıkarak geçti.

Gökyüzündeki ay da dörde kadar bekleyicilerden olmasa birbirimizin yüzünü göremeyeceğiz.

Peronda çok az lâmba yanıyor. Ellerim cebimde dolaşıyorum. Hangi tedainin azınlığı bilmem ki?.. Hafızamdan dilime inen bir cümle parçası... Şekspirin Otelosunda Dyağonun Senyor Brebançyonun kapısı önündeki feryadı:

— Uyanınız, uyanınız siyah kurd, beyaz kuzuyla kaptı..

(Siyah) kurdun kaptığı beyaz kuzunun çobanını bekliyoruz.

Gökyüzü yavaş yavaş pembeleşiyor. Sabah olmakta. Horozlar ötmeğe başladılar.

Artık dakikalar sayılıdır. Yeni bir rötar yok. Türk - Yunan hududundaki Pityon istasyonundan 19 da kalkan tren vaktinde gelecektir.

Birden asabi bir ses duyuyoruz. Bu Rigolotto operasının temsilinden dönen Polih Müdürlüğünün sesidir:

— Hepsini dışarı çıkarınız; garda bir tek insan istemem!

Halk sığındığı bekleme mahallinden dışarı çıkarılıyor. İstasyon dışına mı? Hayır, hudud harici. beş dakika içinde Sirkeci ve civarında insan isimli mahallük olarak yalnız nokta bekliyen polisler kaldı.

Biz Türk ve ecnebi gazeteciler bir köşeye sınımlı bu kapı dışarı edilmekeyfiyetinin sarf olmasından endişe ederek bekliyoruz.

Korktuğumuza uğradık:

— Kim bunlar?..

— Gazeteciler efendim!..

— İstemem. Hepsini dışarı çıkacak!

Müdafaa:

— Aman efendim, biz gazeteciyiz. Vaziyeti tesbit etmek mecburiyetindeyiz.

Cevap:

— Dinlemem efendim!..

— Fakat vazife..

— Vazife film bilmem.. yalnız fotoğrafçılar kalacak. Onlar dışarı çıkıyor ya zarsınız.

Dün ve bugün

Bu işde muharririn dikkat objektifi fotoğrafçının makinesinden daha mı az hassas olacak!..

Çaresiz çıkacakız.

Türk efkârı umumiyesine bedbaht Arnavud kralının İstanbula nasıl indiğini anlatacak olan talihsiz Türk gazetecisi ve dünyaya bu gelişin tafsilâtını verecek ecnebi muhabirler garın dışına çıkarılıyor.

Derhal bir meşveret: Ne yapacağız?..

Yapılacak hiç bir şey yok.. gazeteci vazifesini yapmaktan menediliyor.

İstasyon camlarından içeri mahkûmlar gibi bakıyoruz. Ümidliyiz, belki bu hata tamir edilir. Fakat kimin umurunda? Nihayet bir hırsız gibi, vazifemizi yapabilmek için, istasyonun arka duvarlarından atılarak, tren tekerleklerinin altından geçerek bir köşeye saklandık. Ve gazeteci gibi değil, bir casus gibi vazifemizi yaptık. Trenin düdüğü beş dakika evvel duyuldu.

Üç yolcu, iki başaj, iki otomobil vagonundan teşekkül eden hususî katar üçü yedi geçe gara girdi. Sanki tren ölen bir milletin tabutunu taşıyordu. Gar da bir ölü sükûneti hâkimdi. Bu katar göç eden bir devleti taşıyor. Kralı, başvekilli, nazırları ve tebaasile..

Arnavudluğun İstanbuldaki sefretsiz sefiri Asaf ve konsolosluk memurları en arkada bulunan yataklı vagona doğru ilerlediler.

Vagonun kapısından evvelâ birkaç memur indi. Bilâhare bavullar ve diğer paketler taşınmaya başlandı.

Trenden ilk çıkan eşya minimini veliahdin beşiği idi. Üçü beş geçe sarışın ve genç dadısının kucağında mavi bir portobeyeye sarılı veliahd uyanmamasına itinâ edilerek trenden indirildi, merasim salonundan geçirilerek kapının önünde bekliyen otomobillerden birine kondu.

Fotoğrafçıların mütemadiyen yanıp sönen mağnezyom ışıkları altında şaşırarak genç dadımın sımsıkı tuttuğu kundakla koşusu bende dün gecedden kalan intibaların en şiddetli ve acıksıdır. Hayatı kazandığı gün memleketini kaybeden küçük yavru herşeyden bihaber mışıl mışıl Maamafih küçük İskender, bence gene İskenderi Kebir kadar talihli bir insan değil ki, gözlerini tarihe millî istiklâlin en

şaheser örneğini veren bir milletin toprağında açacak.

Tren geleli yirmi dakika oldu. Hâlâ kral ve kraliçe gözüküyorlar. Nihayet işte.. Zogu çevik bir hareketle vagonundan atıldı. Elini uzattı, kraliçeyi indiriyor.

Kral, gri renkte kırçılı bir palto giymişti. Şapkası başında, eldivenleri yarıya kadar sağ cebine sokulu.

Kraliçenin başında vişne çürüğü ile mor ortası bir şapka, aynı renk eşarb, çanta, eldiven ve ayağında da aynı renkte iskarpinler bulunuyordu. Mantosu eşinin aynı renkte, belki de aynı kumaştan idi. Boyu kraldan iki üç parmak daha yüksek..

Arnavudluk sefiri ve konsolosluk erkânı krallarının önünde tazimle eğildiler. Kraliçenin eldivenli elini öptüler.

Mağnezyumun ışıklarının parlamayıp sönmeleri arasında bana öyle geldi ki, kral bir hayli zavıflamıştır. Yüzünde bariz ıztırab mimikleri var. Vakur ve sakin gözükmeye çalışıyor. Kraliçe koluna girdi, yürüyorlar. Jeraldin daha metin ve sakin.. Hiç bir yabancılık duymuyormuş hissini veren mütebessim bir çehre ile ilerliyor. Kral iki defa şapkasını çıkardı. Vagon pencerelerinden kendisini selâmlayan maiyetine ve polislere mukabele etti. Arkasından hemşireleri ağabeylerini takib ettiler.

Zogu, merasim salonundan geçerken ebedi Şefle Millî Şefin yağlı boya portreleri önünde bir saniye tevakkuf ederek, tazimle selâmladı; sonra süratle yürüyerek, hali dögeli beş ayak merdiveni indi. 2177 numaralı taksiye evvelâ kraliçeyi bindirdi. Kendisini istikbal edenlerin ayrı ayrı ellerini sıkarak teşekkür ettikten sonra kendisi de girdi.

Kralı takiben maiyeti de diğer otomobillere bindiler. 28 otomobilden teşekkül eden kafilâ Perapalâsın yolunu tuttu.

Şimdi kral ve kraliçenin içinde seyahat ettiği vagondayım. Yataklı vagonun Rum memurule konuşuyorum. Memur yarı yamalak türkçesile anlatıyor:

— Kral çok dalgındı. Ona yemek ve ririkten dikkat ediyorum, gözleri sabit bir noktada, bazan dakikalarca dalyor, kraliçe bir söz söylediği zaman silkiniyor, cevab veriyordu. Kraliçe çok kibar ve soğukkanlı kadın.. Kralı meşgul etmek

(Devamı 10 uncu sayfa)

SINEMA

Clark Gable'in eski karısı neler söylüyor?

«Bir vakitler Clark'ın sırtına giyecek bir tek elbisesi yoktu, Hollywooda geldiği zaman parasız, pulusuzdu. Muvaffak olduktan sonra şöhrati gittikçe arttı ve nihayet onu kaybetmeğe başladığımlı anladım ve nihayet işte görüyorsunuz ki elimden gitti!»

Geçenlerde havadisî bütün dünyaya yayıldı. Meşhur sinema san'atkârı Clark Gable karısından nihayet boşanabildi ve meşhur yıldız Carole Lombard ile evlendi.

Şimdi gençlik adı ile Jozefin Dillon adını alan sabık madam Clark Gable eski kocası hakkında çok şayanı dikkat bir makale yazmıştır. En mühim Amerikan ve Avrupa mecmualarında çıkmakta olan bu makaleyi aşağıya dercediyoruz:

Clark sonradan görme adamlardan değildir, muvaffakiyete, şerefe erişmek için kademe kademe yükselmiştir. Arasıra arkadaşlarından birinin yardımı dokunmadan değil...

Bir vakitler Clark'ın sırtına giyecek bir tek elbisesi yoktu... On santimi bulunmazdı. O vakit arkadaşları çok azdı. Fakat Rolls otomobilini aldıktan, meşhur dişçiye gittikten sonra şöhrati yayılmağa başladı...

Küçük rollerden başladı. Büyük rollere geçti. Los Anceleste bir rejisör ona bir mukavelename imzalattı. İşte felâketim o andan itibaren başgösterdi.

Sigara almak için bir mağazaya girer girmez camekânın önüne genç kadınlar toplandı. Kibar madamlar onu çaya davete başladılar. Sinema yıldızlarından biri de kendisini kaçırmasını ondan rica etti.

Ses çıkarmadan bunlara şahid olmak hiç te kolay bir iş değildi. Adım adım mücadele eylemeğe giriştim. Fakat mağlûb olacağımı evvelden biliyordum.

Kocanız muvaffakiyetlerinden dolayı mestolmağa başlayınca veyl size!.. Rahatı unutursunuz artık... O vakit tıpkı sağa sola yalpa vuran, aşağı, yukarı çıkıp inen uçurtmaya benzersiniz. Erkeğimizin sukut eder ise sizi de birlikte sürükleyecektir... Hayatınızı kazanmak mecburiyetinde iseniz bu çok nazik bir vaziyet teşkil eder.

«Gözde» artık yükselmeğe başlar... «Sabık zevce» ye düşen, küçülmek, daha fazla küçülmektir.

Ben bu satırları muazzam «Çin tiyatrosunun» avlusına bakan pencerenin önünde yazıyorum.

(Devamı 12 nci sayfa)

Clark Gable'in eski karısı Jozefin Dillon

nünde yazıyorum. Burada her hafta güzel filmler gösterilmektedir. «onun» ismi iri harfler ile yazılmıştır. «men ürpermeğe başladım... Üzüntü kapları beni...»

Onu düşünürken aklım eski tanıdıklarım, arkadaşlarım olan Nelson Eddy, Johnny Weismuller, Rochelle Hudson, Bruce Cabot, Julie Haydon'a gider.

Radyomu açarım: Vera Van, Jimmy Fidler, Stephen O'Douval, Jessica Dragonette'i dinlerim. Sevinç kaplar beni... Çünkü bunlar benim eski talebelerimdir...

«Mutallaka» için her şey hüsrandır. Hayır benim için hüsrân mevzuubahs olamaz. Çünkü vazifemi hakkile ifa ettim. Eskisi gibi elimden geldiği kadar herkese yardımcı bir vazife bilirim.

Amerikanın her tarafından, İngiltere'den, Şanghaydan, Japonyadan, Avrupa'dan hergün yüzlerce mektub almaktayım. Bu mektuplara fotoğraflar da merruttur... Hepsini de Clark Gable'e benze meği kendilerine bir şeref bilmişlerdir.

Biçareler bilmiyorlar ki bir san'atkâr benziyebilmek bir muvaffakiyet değil dir... Asıl muvaffakiyet, en büyük muvaffakiyet kendi başına bir şahsiyet olmaktır... O şahsiyeti tebarüz ettirmektedir.

O şahsiyeti hâkm kılmaktır. Aktör olmak çok güçtür.

Clark Gable de bu müşkülâta uğradı.

Oliver Hardy'nin yeni partoneri

Senelerdenberi ayrılacaklar, ayrılıyorlar, ayrıldılar diye diye nihayet hakikaten de ayrıldılar...

Stan Laurel ve Oliver Hardyden bahsediyoruz. «Sarsılmaz bir çift» olan bu iki san'atkârın dost kalmak üzere bile olsa ayrılmaları onları çok seven sinema meraklılarını fevkalâde üzümüştür.

Tekrar birleşmeleri hakkında yakınla rı tarafından yapılan teşebbüsler hiçbir

semere vermemiştir. Kendisine en çabuk bir zamanda bir eş bulan Hardy olmuştur.

Yeni eşinin ismi Harry Langdondur. Eski ve kudretli bir san'atkârdır. Laurel aratmıyacak derecede mahirdir.

Bu iki san'atkârın birleşmesi üzerine mensub buldukları United Artist bunlara «Zenobia» adında büyük bir film cevirtmiştir.

Yurdda Çocuk ve Hâkimiyeti Milliye Bayramı

Bütün memlekette Çocuk ve Hâkimiyeti milliye bayramı coşkun bir şekilde kutlanmıştır. Resimlerimiz Yozgad, Bozdoğan ve Tokattaki bayramlardan intibaldır.

Gümüşhacıköy tütünçülerine iyi bir örnek

Gümüşhacıköy (Hususi) — İnhisarlar idaresi, Gümüşhacıköyün basma tütünlerinin kalitesini yükseltmek ve rekolteyi çoğaltmak için lâzım gelen bütün tedbirleri almıştır. Bilhassa «fidecilik» işinde çok büyük fedakârlık yaparak zürraa vaktinde fide hazırlamak, hastalıklı ve en yüksek cinsinden tütün yetiştirmek için Gümüş nahiyesinde «açık ve kapalı» fidelik tesis ederek ilmi çalışmanın açık faydalarını göstermek suretile köylülere hem tenvir ve hem de işlerinde azami kâr temin etmeleri çarelerini öğretmiş bulunmaktadır.

Denizliden kısa haberler

Bir kaza eseri olarak yandıgını evvelce yazdığımız Tuğ komutanlığı dairesinin ye-niden yapılması için muktezi tahsisatı gönderilmiş, binanın törenle temel atılmıştır. Bu törende Vali ve şehrimizde bulunan Korkomutan ve askerî, mülki birçok davetliler bulunmuştur.

Sicil memurlukları

Vilâyetimize bağlı kazalarda bulunan tapu idareleri teşkilâtı kaldırılarak Tapu Sicil memurlukları ihdas edilmiştir. Bu memurluklara 20 şer lira maaşla o kazalar tapu memurları tayin edilmiştir.

Terfi eden öğretmenler

Üç senelik kadem zamları 1938 Eylülünde dolmuş olan vilâyetimiz ilk okulları öğretmenlerinden 54 kişinin birer derece yicelttikleri Maarif Vekâletinden bildirilmiştir.

Takdirname alan öğretmenler

1936 - 1937 ders yılı içinde vazifelerini yüksek başarı ile yapmış olduklarından ötürü Vilâyetimiz ilk okul öğretmenlerinden Zeki Ülkü, Tekin Erkan, Hüseyin İkizoglu, Firdevs Işık, Ali Güngörkan, Hamdi İnanç, Şükür Gürsoy, Fevzi Kaçara, Maarif Vekâletinden birer k'ta takdirname verilmiştir.

Yeni kaymakam ve komiser

Acıpayam kaymakamlığına tayin edilen Ankara vilâyeti Maliyet memurlarından Cemil Çağlı ve terfian «Denizli Emniyet birinci komiserliğine» tayin olunan Kemal Yıldırım gelmişler ve vazifelerine başlamışlardır.

Akba kitabevi

Her dilden kitab, gazete ve SON POSTA'nın Ankara bayıdır. Under-vul makinelerinin de acentasıdır.

Bursada meyva kurdlerle mücadele

Bursa (Hususi) — Mevsimin başlaması dolayısıyla uyanmış olan haşerata karşı Bursa ziraat teşkilâtı harekete geçmiş bulunmaktadır. Şu sırada meyva ağaçlarında görülen İponomot (ağaç tırtılı) tırtıllarına karşı mücadele edilmiye başlanmıştır. Bunun için de Voranza mahallülü denilen bir madde, bundan korkan ağaçlara serpilmiştir. Bu haşere meyva ağaçlarının kabuklarını kemirerek kurutmaktadır.

Ziraat müdüriyetinin bu teşebbüsünden dolayı meyvaçılar memnundur. Şimdilik, meyva ağacı mebzul bulunan şehir civarındaki bahçelerde uğraşılmaktadır.

Gemlikten kısa haberler

★ Garb yöndü deniz, diğer üç tarafı dağlarla çevrili bulunan Gemlik ve civarında çok nefis sular vardır. Bilhassa Reşadiye köyünde Taşdelen adı verilen su pek meşhurdur. Arabalarla getirilen suyun büyük fıscısı şehirden 50 kr. satılmaktadır. Reşadiye köyünden başka, Umurbeyde Celâl Bayar suyu ve Sürümlüde Salâhağa suyu da çok güzel bir sudur.

★ Gemlikte, Kızılay Kurumunun senelik kongresi yapılmış bir yıllık mesai raporu okunduktan sonra yeni idare heyeti seçilmiştir.

★ Yeni Nesil Halk Opereti artist Tevfik'in başkanlığında Gemliğe gelmiş, Halkevi müsamese salonunda 7 temsil vermiştir.

★ Bursa ziraat okulu talebeleri muallimlerinin refakatinde bir tetkik gezisine çıkmışlar, Gemliğe de uğruyarak, fabrikaları gezmişlerdir.

★ Gemlikteki elektrik şirketi, Pazar günleri şehre cereyan vermekten sarfınazar etmiştir. Pek yerinde olan birinci kararın hemen tatbik sahasından kaldırılmasında emsâl anlaşılmamıştır.

★ Gemliğin en güzel, denizin karaya en çok girdiği, suyun en az cereyan ettiği, bir noktada kurulan mezbaşa sıcaklar başlar başlamaz, müthiş koku nesretmeğe başlamıştır. Bu mezbahanın uzak bir yere nakli şehrin sıhhati bakımından zarurî görülmektedir.

★ Gemlikte 23 Nisan hararetle teslid edilmiş, Çocuk Kurumu menfaatine bir balo tertib edilmiştir.

★ Bursa - Gemlik şosesi üzerinde, Derbend civarındaki Selçukgazi köyü arazisi dahilinde çok güzel ve geniş bir çam ormanı vardır. Asırlardanberi, köyün ve muhitin havasını tashih ve manzarasını şirinleştiren, bu ormanın yol kıyısındaki kısmından başlıyarak içlere doğru bir kurd sarmıştır. Ağaçları tahrib eden bu afetten kurtarmak ağaç sevgisine ehemmiyet verdiğimiz böyle bir zamanda çok verinde bir hareket olur

RADYO

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

PERŞEMBE - 4/5/39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği - Pl. 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteorolojî haberleri. 13.15 - 14: Müzik (Karışık program - Pl.) 17.30: İnkilâb tarihî dersleri - Halkevinden naklen. 18.30: Program. 18.35: Müzik (Konsero - Pl.) 19: Konuşma. (Ziraat saati.) 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti.) Tahsin Karakuş ve arkadaşları. 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteorolojî haberleri. 20.15: Türk müziği. Çalanlar: Cevdet Çağla, Fahre Fersan, Refik Fersan. Okuyanlar: Sadı Hoşses, Radife Neydik. 1 - - Suzinâk peşrevi. 2 - Sadullah ağasının - Suzinâk ağır semaisi: Kapılır her gören. 3 - Udi Eşrefin - Suzinâk şarkı: Günden güne efsun oluyor. 4 - Lâtil ağasının - Suzinâk şarkı: Benim yarem gibi yare bulmaz. 5 - Cevdet Çağla - Keman takımı. 6 - Yesari Asımın - Nihavend şarkı: Yaz geldi elcim. 7 - Rahmi beyin - Bayatı-araban şarkı: Bana noldu değişti. 8 - Sadettin Kaynağın - Bayatı-araban şarkı: Ömrümün ne'şesiz. 9 - Sadettin Kaynağın - Kürdülhicazkâr şarkı: Bir gün yaşadık. 10 - - Halk türküsü: Senin yazın kışa benzör. 21: Konuşma. 21.15: Esham, tahvilât, kambyo - nukut ve ziraat borsası (fiat.) 21.25: Neş'eli plâklar - R. 21.30: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Bruse-lmans - Felemenk rakı. 2 - Freire - Ay, ay, ay (Melodî) 3 - Hruby - Viyana operetinden (potpuri.) 4 - Ganglberger - Benim küçük Teddi ayın (Saksafon parçası.) 5 - Kutsch - İspanyol kaprisi. 6 - Ziehrer - VİYANALI küçük kız vals. 7 - Schott - Mars. 22.30: Müzik (Aryalar - Pl.) 23: Müzik (Caz-band - Pl.) 23.45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Trakya ipek böcekçiliği

Edirne (Hususi) — Mevsim dolayısıyla yeni ipek böceği tohumları açılmış ve böcekhanelerde bakılmağa başlanmıştır. Böceklerin halihazır vaziyeti bu yıl tohumlardan iyi mahsul alınacağı göstermektedir. Tohumların fışkırtılması ameliyesinde ipek böcekçiliği mektebinin müstahsile büyük yardımları dokunmuştur. Bu seneki tohumlardan mühim bir kısmı müstahsile meccanen tevzi olunmuştur. Trakya bölgesinin koza yetiştiricilikte en ileride giden yerleri Edirne, Meriç, Mürefte, Uzunköprüdür. Bu yıl diğer yerlerde de tecrübe mahiyetinde böcek beslenmektedir. Yeni yıl koza fiatlarının diğer yerlerden daha iyi bir fiat arzedeceği umulmaktadır. Kozalarımızın halihazır belli başlı müşterisi yerli fabrikalarımız olup bu sene Hatay kozalarından mühim bir kısmına müşteri olacağı anlaşılmaktadır.

Trakyanın belli başlı koza istihsal merkezlerinden biri olan Meriç kaza merkezinin borsa mahalli olan Uzun köprüye vesaitsizlik yüzünden uzak bulunması kozaların bozulmasını in-taç ettiğini nazarı dikkate alarak bir mihnak yeri, koza kurutma firması tesis edilmiştir.

Müstahsil bu yıl da faaliyete geçecek olan bu makineden faydalanacaktır.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiatları 3 - 5 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6,93	5,73
Nev - York	126.6325	126.6325
Paris	8.3650	3.3650
Milano	6.6625	6.6625
Cenevre	28.475	28.475
Amsterdam	67.51	67.54
Berlin	50.8150	50.8150
Brüksel	21.56	21.56
Atina	1.0925	1.0925
Sofya	1.06	1.56
Madrid	14.035	14.035
Varşova	28.8450	28.8450
Budapeşte	24.5675	24.5675
Bükreş	0.9090	0.9090
Belgrad	2.8925	2.8925
Yokohama	84.62	84.62
Stokholm	80.5475	80.5475
Moskova	23.9025	23.9025

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
» » II »	19 75	19 75
» » I vadeli	—	—

Kral Zogu 24 saattenberi oteldeki dairesinden çıkmıyor!

(Başararı 9 uncu sayfada)
için mütemadiyen lâf açıyor, neş'eli gözüküyordu.

Kral yalnız yemeklerde kompartimandan dışarı çıktı. Akşam yemeği olarak ta barbunya balığı, bamyası ve patates, garnitürlü rosto et, mayonez ve komposto yediler. Bu bizim günlük yemek listemizdi. Kendisi hiç bir şey arzu etmedi. Trende umumî bir sükûnet vardı, herkes kendi kompartimanda âdeta işitilmekten korkar gibi yavaş sesle konuşuyordu. Pityon istasyonunda çok kızıbalık toplanmıştı. Fakat kral ve kraliçe gözükmemiği tercih ettiler.

★

Gardan ayrılırken gün ağarıyor, git-tikçe kızılşan gök yüzünden güneş mahmurluk bozmağa çalışıyordu. Biraz sonra ortalık aydınlanacak, geçen günlerden farklı olmanın bir gün başlayacaktı. Geçen günlerden farklı olmanın bir günü mü? Buna İstanbul yeni misafirleri kim bilir ne kadar inanmak isterler!

Nusret Safa Coşkun

★

Kral Zogu ve kraliçe Jeraldin dün bü-

tün gün oteldeki dairelerinde kalmışlar, yemeklerini de bu dairede yemiştirler.

Bazı arkadaşlarımız kralın Ankara'ya gideceğini yazmışlarsa da, bu haber te-eyyüd etmemiştir. Kralın yakın bir atide Ankara ziyareti mevzuubahs değildir. Kendisinin Büyükdada, yahud Boğaziçinde ikamet edeceği söylenmektedir.

Kralın maiyetinde bulunan nazırlardan bir kısmı, başvekil müstesna tekrar Arnavudluğa döneceklerdir. Mahalli hükümet bunların avdet ettikleri takdirde emlaklerinin iade edileceğini ilân etmiştir.

Kralın getirdiği otomobiller

Kral getiren hususî katarla birlikte dört hususî otomobil de beraber gelmiştir. Bunlardan biri Hitlerin, diğerleri diyesi olarak Zoguya gönderdiği lüks otomobildir.

Şehzadebaşı
TURAN Tiyatrosunda
Bu gece
Giriş 20 paradi 10 loca 10
İÖNEYİ KENDİNE
ÇUVALDIZI ELE
vovvil

okuyucu bayan Aysel Atilla revüsü
Cumartesi (HAMİYET) Yüceses ve arkadaşları

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticaret her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık 4,000 Lira

4 " 500 " 2,000 "

4 " 250 " 1,000 "

40 " 100 " 4,000 "

100 " 50 " 5,000 "

120 " 40 " 4,800 "

160 " 20 " 3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Elmalı Elektrik Türk Anonim Şirketinden Bir Montör Aranıyor.

Elmalı elektrik şirketinden ikinci sınıf ehliyeti haiz ve idrolik santrallarda çalışmış bonservisli Türk bir montör aranıyor. Taliblerin kaç liraya çalışacaklarını bildirmeleri. (3055)

Karadeniz Ereğli Kaymakamlığından :

1 — Hususî idarede nümunesi mevcut Karamürsel fabrikası malı boz renk kumaşından imal edilmek şartile ceket, pantolon, tozluk ve kasketten ibaret 121 takım elbise ve aynı kumaştan 121 kaput, potin, posta çantası ve fişeklik açık eksiltme suretile mübayaaya edilecektir.

2 — İhale 17/5/939 Çarşamba günü saat 15 te komisyonunda yapılacaktır.

3 — Eksiltmeye gireceklerin şartnameye göre 185 liralık teminat göstermeleri ve vekâleten gönderecek şahısların tam salâhiyeti haiz noterlikten musaddak vekâletname ibraz etmeleri ilân olunur. «2861»

Sovyetler, bir Türk - Rus - İngiliz ve Fransız paktı yapılmasını istiyorlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ticeleneceği anlaşılmaktadır. Mütecavize karşı teşkilî mutasavver blok hakkında Sovyetlerin yapmış olduğu yeni teklif, Londra hükümeti tarafından dikkatle tetkik edilmektedir. «Daily Herald» gazetesinin siyasi muharririne göre Sovyetlerin teklifi, Londra - Paris - Ankara - Moskova arasında bir dörtler paktının aktini istihdaf etmektedir.

Akdi derpiş edilen bu pakt, mütakabil yardım esasına müstenid olacaktır. Paktı imzalayan taraflardan biri herhangi bir hücumu maruz kaldığı takdirde, diğer üç devlet müştereken yardıma koşacaktır.

Bu hususta alâkadarlar arasında yapılan müzakerelerde başlıca müşkülât, «hücumu maruz» kalmamanın mana ve şumulünü tesbit etmek hususundadır. Çünkü «hücum» dan maksad, yalnız doğrudan doğruya yapılacak olan herhangi bir hücum değildir. Bilvasıta yapılacak olan hareketler de hücum sayılacaktır.

Meselâ İngiltere, Holandaya karşı yapılacak olan bir hücumu, kendisine müteveccih bir hücum telâkki edilecektir.

Aynı şekilde Fransa da, Belçika veya İsviçreye müteveccih bir hücumu Fransıya karşı yapılmış gibi sayabilecektir.

Sovyet Rusya ise, Baltık devletleri ne yapılacak olan bir hücumu Sovyetlere müteveccih addedebilecektir.

Türkiyeye gelince, Balkanlarda veya Şarkî Akdenizde herhangi bir hareket, Türkiye menfaatlerine müteveccih sayılacak ve alâkadar devletler derhal yardıma kosacaklardır.

Görüldüğü ki, mütecavize karşı cephe kuracak olan büyük devletlerin başlıca müşkülâtı, bu devletlerin emniyet sahalalarının tesbiti meselesidir.

Bu müşkülâtın pek yakında bertaraf edileceği anlaşılmaktadır.

Romanyanın vaziyeti Oeuvre gazetesinde, bayan Tabouis

is Bankasının ikramiyelerini kazanıyorlar

Ankara, 3 (Hususi) — Türkiye İş Bankasının küçük cari hesapları arasında tertib ettiği ikramiyeleri Mayıs keşidesinde 1000 liralık ikramiyeyi Ankara'da (17480) numaralı hesabı cari sahibi Şahin ve beşer yüz liralık ikramiyeleri Trabzonda (687) Şerefeddin, Beyoğlunda (17281) Arziro, iki yüz elliser liralık ikramiyeleri Bursada 6148 Fatma, İzmirde 12420 Mustafa, İstanbulda 76752 Beraet, Türkân kazanmışlardır.

100, 50 ve 25 liralık ikramiyeleri kazananların isimleri de şubelere tamin edilmiştir.

Bir kum kayığı battı

Dün Silivri liman idaresinden deniz ticareti müdürlüğüne telgrafla bir müracaat vakti olmuş, bu telgrafta Sinan köyü açıklarında batmış bir kum kayığının bulunduğu ve bu kayığın tayfalarının ambarda kalmış olmalarına ihtimal verildiğinden cesedlerinin aranılması için bir dalgıç gönderilmesi lüzumu bildirilmiştir.

Kum kayığının batmış olduğu bu civarda dolaşan Buzkıran motörünün sahibi tarafından görülmüş ve zabita malumatları edilmiştir.

Yapılan tahkikatta kayığın üç gün evvel sahilden kum yükliyerek denize açılan 30 tonluk Namazgâh motörü olduğu ve içinde üç tayfa bulundu tesbit edilmiştir.

Motörün fırtınaya tutularak birdenbire battığı ve başaltı ambarında bulunan tayfaların da boğulduğu tahmin edilmektedir.

Bugün deniz ticareti müdürlüğüne hâdis mahalline bir dalgıç gönderilecek ve kaza esasında boğulmuş olmalarına ihtimal verilen üç tavanın cesedleri aranacaktır.

yazıyor:

Çemberlayn, «Almanya Avrupa'ya ta hakkım ettiği takdirde hayat yaşamağa değmez bir şey olur» demiştir.

Gafenkunun kendileri için bir mütetefik olmadığı intibamı veren Gafenko - Cianco - Mussolini görüşmeleri hakkında dün Romada pek az şey söylenmekte idi. Zannedildiğine göre hiç bir suretle Mihverre karşı bir tabii altına girmemesi için Bükreşten Gafenkoya sarıh talimat verilmiştir.

İtalyada karışıklıklar olmuş

Populaire gazetesinde, Brossolette yazıyor:

Mussoliniyi Hitleri takibden vazgeçmeğe sevkedebilecek yegâne teşriki mesai Berlinin Romayı sürükleyeceği bir harb ihtimalinin, İtalyan milletini faşist rejimine karşı isyana sevkedeceği korkusudur. Daha şimdiden emin bir kaynaktan İsviçreye gelen haberler, Milâno'da geçenlerde mühim karışıklıkların bastırıldığı merkezindedir.

Şimal memleketleri

Stokholm 3 (A.A.) — Dört Şimal memleketinin hariciye nazırları, Almanya ile akd olunacak nazmi tecavüz muahedesini görüşmek üzere 9 Mayıs'ta Stokholm'da toplanacaklardır.

İngiliz kabinesinde

Londra 3 (A.A.) — Kabine saat 10 da toplanmıştır. Zannedildiğine göre, müzakere bilhassa beynelmil vazi-yete ve ezcümle Polonyanın Danzig'e dair olan Alman istekleri hakkındaki hatı hareketine ve Sovyet hükümeti ile yapılan müzakerelere taallük etmiştir.

Londra 3 (A.A.) — Avam Kamara-sında beyanatta bulunan Çemberlayn, İngiliz hükümetinin Almanya aleyhinde bir çember siyaseti takib ettiğini bir kere daha reddetmiş ve demiştir ki:

«İngiliz hükümeti, karşılıklı teminat teatisi hakkında yapılacak teklifleri tetkike hazırdır.»

General Veygand bugün tayyare ile istanbuldan Bükreşe gidiyor

Ankara 3 — General Veygand bu akşam saat 19.15 de İstanbul'da hareket etmiştir.

İstasyonda Millî Müdafaa Vekili General Naci Tınaz, Hariciye Genel Sekreteri Büyük Elçi Numan Rifat Memencioğlu, Fransa büyük elçisi ve elçilik erkânı ve diğer birçok askerî ve mülki zevat tarafından uğurlanmıştır. Bir askerî müfreze selâm resmini yapmış, iki memleket milli havaları çalınmış ve halk General Veygandı şiddetle alkışlamıştır.

General Veygand, Romanya hükümetinin kendisine tahsis ettiği bir tayyare ile yarın Bükreşe hareket edecektir.

(A.A.) Paris 3 (A.A.) — General Veygand Ankaradan hareket ederken Havas ajansı muhabirine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«Tahrandan dönüşümden Ankarada tevakkuf ederek esasen tanımlamakla mütehir olduğum Reiscümhur İsmet İnönü'nü selâmlamak istedim. Reiscümhur hakkımda en lütufkâr kabul gösterdi.

Aynı zamanda devletin en yüksek şahsiyetleriyle ve askerî büyük rüesa ile de temas ettim.

Kıymetli bir hatırasını taşıdığım bütün bu konuşmalarım fevkalâde bir samimiyet ve itimad içinde olmuş ve alâkalı noktai nazar teatilerine imkân vermiştir.

Türkiyede bulunduğum müddetçe gösterilen ihtimamdan dolayı da fevkalâde mütehasşisim.»

General Veygand şehrimizde

Ankaradan dün gece şehrimize müteveccihen hareket eden general Veygand bu sabah 8.45 de Haydarpaşaya muvasalât etmiştir.

Generali vali Lütfi Kırdar, emniyet direktörü Sadri Aka, Fransız konsolosu ve kalabak bir halk kütlesi istikbal

Sütçüler Cemiyeti son zehirlenme hâdisesinden belediyeyi mes'ul tutuyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Toplantıda, bu hâdiseye dolayısıyla halk üzerinde husul gelen menfi tesirler ve sütçülüğün ehemmiyeti tebarüz ettirilmiş, cemiyetten maada belediyenin de üzerine düşen vazifeleri yapması için, evvelce vaki olan müracaatlarının tekdiki kararlaştırılmıştır.

Toplantıyı müteakib Cemiyet Reisi Ahmed Doğan Kaya, kendisine görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir:

«40 kişinin zehirlenmesi neticelenen bu vak'a halk tarafından olduğu gibi cemiyetimizde de nefret ve infialetle karşılanmıştır. Biz bu gibi vakaların her zaman olabileceğini zaten biliyoruz. Zaman için bir ay evvel belediyeye müracaat ederek bugün şehrimizde satılmakta olan sütlerin vaziyetini, sıhhi mazarratlarını bildirdik. Henüz bu hususta ne gibi tedabir ittihaz edildiğini bilmiyoruz. Bugün şehrimizde satılan birçok sütler, kaymak altı ve krema altı tabir edilen yağ ve kaymağı alınmış sütlerdir. Süt güğümünün deki halis süt etiketi maalesef tamamıyla sahtedir. Belediye nizamnamesinde yarı veya tam kaymağı alınmış sütlerle birer mavi etiket yaptırmak suretile satılması için bir madde var. Fakat hangi sütü, süütünün yağı ve kaymağı alınmış olduğuna dair olan bu etiketi koyar? Eğer koyarsa halk almaz. Binaenaleyh evvelâ belediye kanunundaki bu maddenin kaldırılması icab eder. İstanbulda birkaç imalâthane vardır ki bunlar, sütlerden krema ve kaymak istihsal ederler. Bundan sonra hiç bir gıda kıymeti kalmıyan sütü de ayrıca satarlar. Biz bu imalâthaneleri de bir liste halinde belediyeye bildirdik.

Asıl mühim olan, yani ara sıra böyle zehirlenme vak'alarına sebep olan meselenin mahiyeti ise bambaşkadır. Mandralarda, birkaç günlük bayat sütlerin kesilmemesi için süütün içine çamaşır sodası atarlar, bu soda fazla kacırdığı takdirde işte bu gibi müessif zehirlenme vak'aları meydana gelir. Bugün satılan sütlerin birçoğu, kesilmesin diye içine soda atılmış sütlerdir. Bence, kırk kişiyi zehirleyen süt te, sodalıdır. Bundan başka, şehir haricinde bir takım meçhul ve gayri sıhhi ahırlarda yetiştirilen hayvanlardan alınan sütler de şehir dahilinde atlarla dolatılmış kilosu on kuruşa satılmaktadır. Bu sütler hiç bir zaman belediyenin kontrolünden geçmemiş ve bu kabil ahırlar da teftişe tabi tutulmamıştır.»

Cemiyet Reisi Ahmed Doğan Kaya'dan sonra Halid Özulu, Mustafa Zeki Cengiz, Kâmil Dikce ve kâtipi umumî Baha Üral bu vak'a dolayısıyla infiallerini bildirmişler ve İstanbul eski bir derdi olan bu işin bir an evvel nihayet bulması için cemiyetin uhdesine düşen vazifeyi yapmış olduğu ve belediyenin de esaslı tedabir ittihaz etmesi lüzumunun ehemmiyeti üzerinde durmuşlardır.

★ Sütten zehirlenme hâdisesi etrafında zabıta ve adliye tahkikatı devam etmektedir.

Tıbbî Adliyen sütlerin tahlil raporu henüz müddeiumumiliğe gönderilmemiştir. Emniyet müdürlüğü de tahlil neticesini Adli Tıbbdan sormuştur.

Ruzvelt H'terin nutkuna cevap veriyor

Novyork 3 (Hususi) — Cümhurre'isi Ruzvelt, Hitlerin nutkuna mukabil hiç bir beyanatta bulunmayacağını söylemiştir.

etmişlerdir.

General Veygand kendisine tahsis edilen motörle Karaköye çıkmış ve otomobil ile Parkotele gitmiştir. General Veygand maiyeti için Parkotelin 61 ve 67 numaralı daireleri hazırlanmıştır.

General Veygand öğleye kadar istirahat edecek ve öğle yemeğini Parkotelde yedikten sonra, vilâyet makamına iadei ziyarette bulunacaktır. Bilâhare de şehrimizin şayanı temaşa mahalleri general Veyganda gezdirilecektir.

Tayyare kaçakçılığı davasının yeni safhası

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bugün öğleden evvel saat onda muhakemesine başlandı. Reis Arif Güngören aza Hayrullah ve Mursad mahkeme heyetini teşkil ediyordu. İddia makamında müddeiumumî muavinlerinden Zihni bulunuyordu.

Ruhinin avukatı Hâmid Şevket İnce yerini almıştı. Celse açılınca hâkim Ruhiye hitaben:

«Cümhuriyetçi İspanyaya kaçak tayyare satmaktan dolayı suçlu bulunan Ekrem Köniğe hariciyeye gelen bir telgrafta vermek suretile onun bu işini kolaylaştırdığınız söyleniyor. Bize bu hâdiseyi anlatır mısınız, dedi.

Ruhi hâdiseyi anlatıyor

Ruhi sorgu hâkimliğinde verdiği ifa-deyi tekrar edeceğini söyledi. Bunun üzerine asliye mahkemesi tarafından verilen karar okundu. Hâkim hâdiseyi bir defa da kendisinden dinlemek istediğini söyleyince maznun kısaca şöyle anlattı:

«Bu hâdisenin cereyanı sırasında idi. Bir gün Ekrem Köniğe bana geldi. Benimle gizli konuşmak istediğini söyledi. Bir otomobile Karpış lokantasına gittik. Bana orada çok müşkül bir vaziyette olduğunu bir komisyon işinde (170) bin lira kadar bir parayı kaybetmek tehlikesinde olduğunu, Amerikadan hariciyeye gelecek bir telgrafta kendisine verdiğim taktirde bu zorluktan kurtulacağını söyledi. Böyle bir telgrafta teksir edilecek Başvekâlete vesair yerlere gönderilmesi, onun rakibleri tarafından çok müşkül bir hale sokulacağını, telgrafta almazsa bile hiç olmazsa metnin ne olduğunu öğrenmek istediğini ilâve etti. Ben ona bu işle alâkadar olmadığımı söyledim. Fakat aramızdaki eski dostluk ve rabıtaban dolayısı ona yardımcı da esirgemek istemedim. Ekremi alarak evrak müdür muavini Ahmede gittik. Ahmed bize bu telgrafta vermenin imkânsızlığını anlattı.

Ekrem telgraftı almış

Birkaç gün sonra telgraft geldi. Ekremi meseleden haberdar ettim. Telgraftı kendisine verdim, suretini alıp iade edeceğini söyledi. Ekrem telgraftı aldı. Bir daha görünmedi, mesele bundan ibarettir.»

Hâkim bu izahatı dinledikten sonra sordu:

«Telgraftı ona verdiğiniz gibi, mevkii muameleye koymamanız da işi kolaylaştırıyormuş.»

«Ekrem Köniği şahsiyet sahibi bir insan zannediyordum.»

«Efendim, ben o kadarını bilmiyorum. Telgraftı ne için istediğini bana anlatmıştı. Ben bunun ne dereceye kadar doğru olup olmadığını ne bileyim. Sonra Ekrem Köniği şahsiyet sahibi bir insan zannedirdim. Onun böyle bir sahtekârlık yaptığından benim hiç haberim yoktu. Ekrem büyüklüğümüzden birçoklarımızın en yakın dostu idi. Eğer benden telgraftı istemeyip te onlardan istemiş olsaydı, aynı yardımcı onlar da yaparlardı.

«Onlardan istemiş, onlar vermemişler. Meselâ Adliye Vekâletinden de bu telgraft istenmiş.

«O kadarını bilmiyorum.

«Ekrem size başka bir izahatta bulundu mu?»

«Hayır, hiç bir şeyden bahsetmedi. Ben bir sipariş aldım, onu yapmakla mukellefim, dedi.

«Peki, sizin bu telgraftı ona vermekle ne kazanacağınızı bilmiyor muydunuz?»

«Hayır, kat'iyyen bilmiyordum. O telgraftın metnini okuyacak, işini düzeltcekti, zannediyordum.

«Hariciyeye böyle gizli telgraflar gelir mi?»

«Gelir efendim.

«O halde neden bu telgraftı isteyişinden şüphelenmediniz?»

«Efendim, ben böyle şeyleri düşünmek ihtiyacımı bile duymadım. Ben onu şahsiyet, namus sahibi bir insan olarak tanıyordum. Benim bu işi bilerek yapmaktığı bir intihar sayılırdı.

İddia makamının talebi

Hâkim iddia makamının talebi üzerine Ruhiye sordu:

«Ekrem Köniğe size geldiği zaman siz onu Ahmed Nesimiye götürüyorsunuz. Ahmed Nesimi size bu telgraftı vermediğini söylüyor. Siz bunu neden düşünmediniz?»

«Düşünmedim. Onun benden böyle

bir yardımcı istemesi, benim hiç bir zaman düşünmediğim bir haldir.

Tesir var mı?

Bu sırada Ruhinin avukatı Hâmid Şevket İnce ayağa kalkarak dedi ki:

«Ben müvekkilim ile gizli olarak konuştum. Mühim ve millî bir dava karşısında bulunuyoruz. Bu işin hiç bir tarafının gizli kalmamasını arzu etmiyorum. Müvekkilime daha bazı şeylerin sorulmasını istiyorum. Ruhinin Ekreme verdiği bu telgrafta sırf bir dostluk neticesi midir? Bu yardımcı başka hiç bir şeyin tesiri altında kalmıyarak mı vermiştir, yoksa bazı tazyiklerin tesiri altında kalmış mıdır? Bu noktayı lütfen izah etsin, eğer bu suallere doğru cevap verecek olursa çok büyük hakikatla karşılaşacaksınız.»

Hâkim Ruhiye bu sözlere dair ne diyeceğini sordu.

Ruhi:

«Ben onu bir şahsiyet olarak tanıdım. Kendisinin böyle bir şey yapacağını aklımdan geçirmezdim. Onun benimle gelip görüşmesi ve benden yardım istemesi sadece bir dostluk eseri değil, bir tenezül meselesidir. Ben onun bu arzusuna cevap vermek istedim.

Avukat Hâmid Şevket İnce bu mukabele karşısında:

«Hakikatı söylemek istemiyorum, peki devam edelim, dedi.

Hâkim Ruhiye şu suali sordu:

«Ekrem bu telgraftı iade etmemiş, Amerikadaki fabrika da bunu tekid etmeyince sen ne için bunu ihbar etmedin?»

«Telgraftın başka bir yol ile gelmek ihtimalini düşünmedim, onun için ihbar etmedim. Ekrem şahsiyeti bu işin önünü alabilirdi.

Devlet Şurasının kararı

Bunun üzerine Devlet Şurasının verdiği karar okundu. Bu kararda, Ruhinin telgraftı Ekreme vermekle işini kolaylaştırdığı beyanile lüzumu muhakemesi isteniyordu. Müteakiben Hariciye Vekâleti inzibat komisyonunun verdiği karar dinlenildi. Bu kararda sabık Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalpın ve Hariciye Vekâleti müsteşarı Ağah Akselin imzalarının Ruhi tarafından taklid edilmeyle beraber Ruhinin telgraftı muamele mevkiine koymadan ona vermekle hâdisede medhaldar olduğu zikrediliyordu.

Bundan sonra bazı vesikalar daha gözden geçirildi. Ehli-vukuf raporu okundu. Raporda sahte evrak üzerindeki mühür hariciyenin mühür olmadığı, imzaların da Kâzım Özalpa ve Ağah Aksele aidi bulunmadığı zikrediliyordu.

İkinci celse

Öğleden sonraki celsede hâkimler heyeti Devlet Şurasının ve asliye ceza mahkemesinin verdiği kararlara istinaden duruşmaya devam edilmesini zikrederek iddia makamının mütaleasına iştirak ettiğini bildirdi.

İddia makamı Ruhinin ve Ekrem Köniğin bu işteki rollerini uzun uzadıya izah etti. Ekrem'in fiilinin ceza kanunumuzun 342 nci maddesine tevafuk ettiğini, Ruhinin şeriki cürüm olduğunu ve Ruhinin ceza kanununun 65 inci maddesiyle 342 nci maddesine göre cezalanması lâzım geldiğini söyledi.

Avukat müdafaasını hazırlamak için mühlet istedi. Muhakeme 6 Mayıs Cuma gününe talik edildi.

Litvinof Hariciye Komiserliğinden istifa etti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

1918 senesindenberi Sovyet hariciyesine intisab etmiş olan Litvinof, 1930 da hariciye komiseri tayin edilmiştir.

Sovyet icra komiserleri heyeti reisi Molotof, aynı zamanda hariciye komiserliği vazifesini de ifa edecektir.

Litvinofun ani surette çekilişi hakkında hiç bir tafsilât verilmemektedir.

Moskova 3 (A.A.) — Yüksek Sovyet divanı, hariciye komiseri Litvinofu kendisi talebi üzerine, vazifesinden affetmiş ve yerine icra komiserleri heyeti reisi Molotofu tayin etmiştir. Molotof icra komiserleri reisi ve hariciye komiseri ünvanını taşıyacaktır.

"Son Posta"nın Hikâyesi

Pariçanın Ölümü

Çeviren : Nimet Mustafa

Doktor Berdele itiraz etti:

— Ben sizin Firavun masallarınıza inanamam; ne esrarengiz kuvvetlerin teaidinden insanlar ötürler, ne de tılsım, büyü vardır... İlim böyle şeyleri kabul etmez.

Şakaklarında yeni peydahlanmış bir kaç beyaz tel bulunmasına rağmen gene genç görünen birine döndü:

— Siz bir arkeologsunuz, siz söyleyin, hakkım yok mu? Böyle şeylere inanılır mı?

— Ben mi, ben mi söyleyeyim.. size inanıyorum. Sizin gibi düşünüyorum. Fakat şu var ki...

— Şu var ki demekten maksadınız? — Müsaade ederseniz kendi başımdan geçen bir vak'ayı size anlatabayım.

Herkes ona bakıyordu. Anlatmaya başladı:

«Ben arkeoloji tetkiklerine yeni başlamıştım. Asuri eserler üzerinde çalışıyordum. Binlerce sene evvelkilerin yaşadığı tarzlarını, bilgilerini tetkik etmek ve müsbet neticelere ulaşmak en büyük emelimdi. Yorulmadan çalışıyordum ve hiçbir şey benim bu çalışmalarımın önüne geçemezdi. Bunlarla meşgulken bir şark güzeli ile tanışmıştım. Belki de onu sevmiştim.

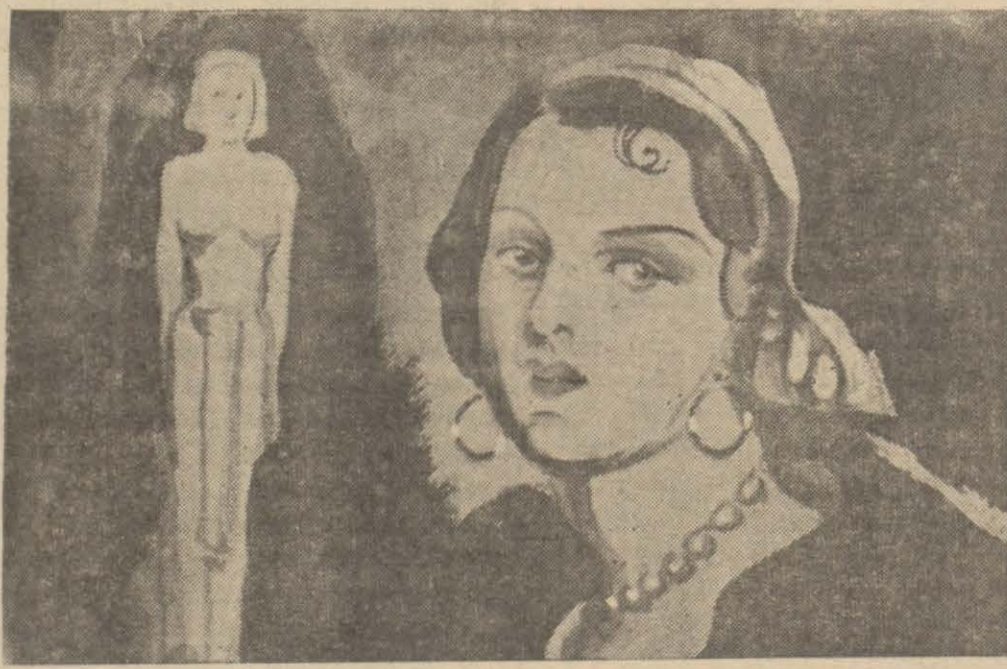
Adı Pariça idi. İlk karşılaşmada onu, tetkiklerimin mevzuu olan Sümerin güzellere pek benzetmiştim. Ona karşı büyük sevgi hissetmemin sebebi de belki bu benzeyişti. Size nasıl anlatabayım. Sümer güzellere aid ne biliyorsam.. onun yüzünde, vücudunda bu bildiklerimin hepsini görebiliyordum. Benzeyiş, garib görünmüyebilirdi. Nihayet aynı toprakta yaşayanların çocuklarından biri aynı toprağın eskilerine benzerdi.

Pariça ile yanyana oturduğumuz, göz göze baktığımız zamanlar da düşünür, kendi kendime:

— Bu hakikaten Pariça mı yoksa, Luvr müzesinde bulunan ve nasılsa canlanmış oradan kaçabilmiş bir heykel mi?

Ben bunu Pariçanın kendisine de söylemişim, gülmüştü:

— Ben hem Pariçayım, hem de o senin adını söylediğin müzedeki heykelim! Bir gün gene yanımda idi, gene göz göze baktığımız zamanlar da düşünür, kendi kendime:

Bu hakikaten Pariça mı, yoksa, yoksa

— Sen hep Sümerden, Sümer güzellere bahsedersen, diye, bir Sümer güzelinin heykelini elde etmek ister misin? Gülmüştüm, şaka söylüyor sanmıştım..

— Kendi heykelini yaptırın da bana mı vereceksin.

— Belki benim heykelim; belki de binlerce sene evvel yapılmış bir heykel. fakat bana o kadar çok benzer ki.. ona baktığım zaman kendimi aynada görmüş gibi oluyorum, babamla annem bir kaza neticesi aynı günde ölmüşlerdi. Ben bu heykeli onların öldüğü gün bir odada sakladıkları eşya arasında buldum. Sen bilirsin belki heykelleri bizim yalnız birer taş resim addetmezler; aynı zamanda birer tılsımdırlar.. Onlar kırılır parçalanırsa, onların eşi olan canlılar da ötürler. Bu bulduğum heykel de benim eşim. Görürsen sen de sözümü tasdik edeceksin!

Bana:

— Bir gün olacak muhakkak sen beni unutacaksın!

Demek ister gibi baktıktan sonra ilâve etmişti:

— Günün birinde sevgimizi unutursan onu kırar, parçalarsın.

Yemin etmişim, kırmıyacağım. Ölünceye kadar bu heykeli muhafaza edeceğim.

Pariça, heykeli bana ertesi gün gön-

Luvr müzesinden kaçmış bir heykel mi? derdi. Dediği doğru idi. Binlerce sene evvel yapılmış olduğu pek belli olan heykel, Pariçaya o kadar çok benziyordu ki. Canlı, ateşli Pariça sanki heykeltraşın karşısında model olarak durmuş ve bu heykeli yaptırmıştır.

★

Pariçanın yaşadığı memleketten ayrılmış. Kendi yurduma dönmüştüm. İlk zamanlarda mektublaşmıştım. Sonraları (kabahat benim) mektublarımız seyrekleşmişti ve nihayet ben ona yazmamıştım. O da yazmamış ve her şey böylece bitmişti.

★

27 Temmuz 1935 de evlenecektim. Evlenmeden bir gün evvel bazı eski mektublarımı, kâğıdılarımı yakıyordum. Pariçanın bana verdiği heykeli de gözüm ilişmişti. Elime almıştım. Düşünmedim, niçin yaptım bilmiyorum. Heykeli kaldırıncaya taşıya attım ve orada Pariça parça parça oldu.

★

Seneler geçmişti. Gene arkeoloji tetkikleri için Pariçanın memleketine gitmişim. Gider gitmez ilk işim Pariçayı aramak oldu, evini biliyordum, kapısını çaldım. İhtiyar bir uşak kapıyı açtı. Ona Pariçayı görmek istediğimi, kendisini pek

— Sattığımız küçük masanın parasile borçlarımızı ödedikten sonra ikimize de ancak bir kaç kaçamaşır, birer çift ayakkabı ve birer entari yapabildim. Bunları şimdilik kâfi görüyorum amma bu konaktaki zenginlik beni şaşırttı, onların yanında pek dilenci gibi kalamaz mıyız acaba kızım?

Nerime bu dilenci sözüne isyan etti ve altın saçlarını tararken küçük yüzünü annesine çevirdi:

— Yok anneciğim, onların yanında kendimizi böyle açlık görmeyelim. Fakirsek kabahat bizim mi? Süheylâ yengem isterse bize de kendi parasile kat kat esvablar yapısın; bizim gücümüz bu kadara yetiyor.

★

Ev sahiblerini bekletmemek için ana kız saat yediyi çeyrek geçe aşağıya indikleri vakit Süheylâ hanımefendiyi elinde bir örgü ile buldular. Yanında zavif yüzü, dümdüz siyah saçlı, çirkin bir kız oturmuş, önündeki kasnakta bir şeyler işliyordu. Biraz sonra bu kızın, Süheylâ hanımefendinin ölen kızkardeşinin kızı Nesrin olduğunu ve teyzesinin kendisini göz bebeği kadar sevdiğini öğrendiler.

Masa üzerinde yanan bir elektrik lâmbası odanın yalnız bir kısmını aydınlatmıştı. Bu ışık altında teyze ile yeğen, hiç konuşmadan işliyorlardı. Küçük kızın yüzünde, çirkinliğini büsbütün artıran somurtkan bir hal vardı. Hatice hanımla kızına, büyük bir lütf ediyormuş gibi, elini uzattıktan sonra tekrar başını işine eğerek çalışmalarını yaptı.

Süheylâ hanım soğuk bir tavırla: — Hoş geldiniz... Dedikten sonra Hatice hanıma seyahati hakkında bazı sualler sormaya hazırlanırken odanın bir ucundaki kapı açıldı, loşlukta, uzun boylu, ince bir erkek gölgesi görüldü. Süheylâ hanım bunu görünce sözünü keserek mağrur ve mütaazzam bir eda ile

— İşte oğlum... dedi.

Feridun ilerliyerek Hatice hanıma nezaketin icab ettirdiği bir kaç söz söyledi. Ahenkli, açık bir sesi vardı. Fakat emir vermiye, sedid sözler söylemeye alışkın olduğu belli idi.

Lâmbanın abajuru ışığı aşağıya verdiği için yüzü görünmüyor, yalnız keskin ve müdekkik bir çift gözün misafirleri için için incelediği hissediliyordu.

Hatice hanım, kendilerini evlerine kabul etmek suretile yapmış oldukları misafirperverlikten dolayı minettar olduğunu anlatmaya çalıştığı zaman, terbiyeli fakat sert bir sesle onun sözünü kesti:

— Babamın bir akrabasına karşı vazifemi yapıyorum. Buraya çabuk ve kolay alışacağınızı ve Bayraklının sakin muhitinde İstanbulu pek özlüyemiyeceğinizi ümid ederim.

Hatice hanım mahzun bir sesle cevap verdi:

— İstanbul mu? Orada çok ızdır çektim... Hayır orasını hasretle yad-etmem kabil değildir.

Bu sabah bir hizmetçi yemeğin hazırladığını haber verdiği için yemek odasına geçtiler. Burası eski tarz büfelerle süslenmiş bir oda idi. Orta yaşlı bir adam, büfelerden birinin kenarına dayanmış duruyordu. Feridun bunu Hatice hanıma takdim etti:

— Kâtibim Selim bey.

Sofraya oturdular. Masanın bir köşesinde oturan Nerime, bu sefer aydınlıkta Feridunun yüzünü tamamiyle gördü ve çocuk başının içinde bunu tekrarladı:

— «Saçları siyah ipek gibi parlıyor fakat çok kısa kesilmiş, yüzünün rengi ve biçimi hoşuma gitti, amma manası pek sert, koyu gözleri çok güzel, hele iri kirpikleri büsbütün daha güzel fakat bakışları çok dik.

Clark Gable'in eski karısı neler söylüyor?

(Bastarafı 9 uncu sayfada)

Ohioyu terkedip te Hollywooda geldiği vakit parası pulu yoktu. Ekmek parasını kazanmak için akla hayale gelmeyen san'atlar yaptı, çok yıprandı.

Doğrusunu söylemek borcumdur. Clark hiçbir vakit müşkülpeşend değildi. Yemeklerinin çok sade olmasına dikkat ederdi. Az biftek, çok sebze ve yemiş yedi. Hele elma ve portakallara bayılırdı. Ben onun yemilere karşı düşkünlüğünü bildiğimden kilere yemiş sakiydim.

Bir aile yuvasını mes'ud kılmak için mütakabil emniyet kâfidir... Birbirimize karşı emniyetimiz çoktu.

Ben kendisinin bütün arzularını karşılamaya vazife bilirdim... Konuşmak istediği vakit durmadan konuşurdum. Sükûtu tercih eylediği vakit ağzımı açmazdım.

Konuştuğumuz mevzular ciddi idi. San'attan, tarihten bahsederdik... Odamızdaki şöminenin yanına otururduk. Ateşin karşısında saatlarca görürdük. Elinin yetiyeceği yere yemişler, süt bardağı koyardım. Şimdi çok merak ediyorum.

Acaba gene ateşin karşısında koltuğuna gömülüp tatlı tatlı konuşuyor mu? Acaba gene şen şen gülüyor mu?

Acaba arasına, mevzuu iyice kavriyamadığı vakit kaşlarını çatıyor mu? Clark sporu çok severdi. Onunla uzun yürüyüşler yapardık.

Aramıza ne girdi ki ayrıldık?... Belki söyledikleri doğrudur... Kendinden yaşlı

eskiden tanıdığımı söyledim. Uşak bana dikkatli dikkatli baktı:

— Demek siz onu çok eskiden tanır-sınız öyle mi?

— Evet!

— Zavallı küçük hanımım. Heyecanla sormuştum:

— Pariçaya bir şey mi oldu. İhtiyar uşağın gözleri nemlenmişti:

— Hiç sormayın, dedi, hanımım sapa-sağlamdı. Yüz sene yaşayacağına kimle olsa bahse girişirdim. Bir gece konuşmuş-tuk, gülmüştük. Benim hanımım alçak gönüllü bir hanımdı. Benimle konuşurdu. Gülerdi sözlerime. Her ne ise, size lâfi fazla uzatmayayım efendi; o gece hanımım ölmüştü. Sabah onu yatağında ölü buldular. Tarihini de söyleyeyim. 1935 senesinin 26 Temmuzuydu.

olan kadından artık bıkmıştır. Belki bir gence kalbi takılmıştır... Gençlik başka şeydir...

Yanyana yürüdüğümüz vakit bile ruhlarımızın uzak olduğunu hissederdik... Gittide ruhlarımızın ayrıldıklarını iyice anladık.

Her birimiz ruhan inzivaya çekildik. Hey gidi geçmiş günler...

Onun tam manasile mes'ud olduğunu iyice anlıyabilir isem cidden bahtiyar ol-lacağım... Fakat bunu acaba tamamiyle anlıyabilecek miyim?...

Tarih heykeli kırdığım tarihin aynı idi.

— 26 Temmuzda öldü ha!

— Evet bir gün evvel bir mektub yazmış ve bana vermişti. Günün birinde Morris isimli biri buraya gelir beni ararsa bu mektubu ona ver demisti.

— Ver, diye bağırdım, Morris benim. İhtiyar uşak bir iki dakika kayboldu. Elinde bir zarfla döndü:

— Buyurunuz! Mektubda yalnız iki kelime vardı: «Seni affettim.»

★

Ben orada hafriyat yapmaktan vazgeç-tim ve ertesi gün buraya döndüm.»

Doktora baktı:

— Ne dersiniz doktor, bu bir tesadüf mü?... Herhalde başka bir şey olamaz, çünkü başka türlü izah edemiyoruz ki!

da diyorlar; kabil mi? Bana sorsalar en aşağı otuz beş yaşında derdim.»

Filhakika zeki alını, mağrur zekâsı ve tavırlarındaki ağırlıkla Feridun ya-sundan çok daha büyük görünüyordu.

Yakışıklı ve kibar olmasına rağmen fazla ciddiyeti ve sertliği herkesin kendisine yaklaşmasına mani oluyor, kendisine karşı bir sempati uyandırmıyordu. Bilâkis onu görenler, garib bir korku ile uzaklaşıyorlardı.

Nerime bile, onu düşünürken titred-iğini hissetti:

«Feridun beyefendi amma da sert.. ona bakınca içime bir korku düştü. Kimbilir bir kabahat işleyeni ne fena azarlar?»

Kısa boylu, sarı suratlı kâtibin ta-vırlarına bakılınca küçük Nerimeye hak vermemek kabil değildi. Zavallı adamcağız, bir söz söylemeye cesaret edemedi, gözlerinin ve yüzünün bü-tün dikkatle Feriduna bakıyor, onu dinliyor, onun her sözüne:

— Eevet efendim.. peki efendim ... gibi cevaplar veriyordu.

Esasen Feridun da fazla konuşmu-yordu. Hatice hanıma bir iki söz söy-ledi, Kâtibine o gün gazetede okuduğu havadisler hakkında bir şeyler anlattı, ondan sonra dalgın gözlerle annesini dinlemeye koyuldu.

Süheylâ hanım siyah ipekten bir el-bise giymiş, göğsüne büyük bir elmas igne takmış, bir kraliçe gururle oğlu-nu süzerek eve aid dedikoduları anla-tıyordu.

Teyzesinin oğlunun solunda oturan Nesrine gelince, Feriduna bakarken öyle hayran bir tavır alıyor, gözlerini ve ağzını öyle tuhaf bir surette aç-ı-yordu ki, göz ucile etrafına bakan ve hiç bir şeyi kaçırmayan Nerime buna için için gülmekten kendini alamadı-
(Arkası var)

«Son Posta»nın edebî romanı: 5

Bülbül Yuvası

Yazan: GÜZİN DALMEN

İstanbuldan hareket edecekleri günü önceden İzmir'e bildirdikleri halde soğuk ve yağışlı bir havada nihaya çık-tıkları zaman kendilerini karşılamak için kimsenin gelmediğini gördüler ve biri hasta diğeri çocuk olan iki yolcu bin müşkülâtla eşyalarını trene yer-leştirdiler. Son günlerin üzüntü ve yor-gunlukları Hatice hanımı büsbütün sarstığı için biran evvel yatağına ka-vuşmak emelle hemen bir otomobile binip Bayraklıya gitmeği düşündükleri halde, Süheylâ hanımefendinin gene kim bilir bu vesile ile de ne kadar acı sözler, imalı kelimeler sarfedeceğini düşünmek ikisini de korkuttu; Yor-gunluğa katlanarak trenle gitmeği ter-cih ettiler.

Kapıyı, beyaz saçlı, asık suratlı bir uşak açtı ve onları doğruca yukarı kat-taki odalarına götürdü. Geçtikleri bü-yük sofaların ihtişamı Nerimeyi o ka-dar şaşırtmıştı ki, bir iki dakika ken-disini toplayamadı, her adımda dura-rak bu güzel şeyleri seyretmekten ken-dini alamadı.

Hatice hanımla kızına tahsis edilen iki oda alelade döşenmiş ve bir hasta-nın rahatı gözönünde tutulmuştu; fakat kendi sefil odalarından çıkış, burası onlara gene güzel göründü. Yalnız bu koskocaman odalarda soba veya mangala benzeyen bir şey olmadığı i-çin hasta ciğerlerine kadar titredğini hissetti.

— Galiba burada bizim fakir oda-mızdan daha çok üşüyeceğiz.

Odanın penceresi geniş bir bahçe-ye nazırdı; fakat bu bahçede de, evde

olduğu gibi, büyük bir kasvet vardı. Nerime annesine yaklaşarak yavaşça mırıldandı:

— Güneşli günde bile bu bahçe pek sıkıntılı bir yer olmalı! İçime tuhaf bir heyecan geldi anne; adeta korkuyorum. Bu karanlık sofalar, bu tenha odalar, bu kocaman konağın sessizliği kalbi mi sıktı.

Kızcağız belki de daha çok şeyler söyleyecek, bu ilk dakikada duyduğu fena hisleri daha acı sözlerle ifade edecekti fakat annesinin yüzündeki derin ye'si görünce birdenbire vazgeçti, bi-lâkis neş'eli bir tavır takınarak çanta-daki eşyaları çıkarmağa başladı. Her çıkardığı şeyi bir tarafa yerleştiriyor; gülen gözlerle annesine bakarak, yap-tığı işi ona beğendirmeye uğraşıyordu.

Süheylâ hanımefendi hiç görünme-miştii. Yalnız, ikindi vakti geldikleri i-çin bir hizmetçi kendilerine birer fin-can çay getirmiş, fakat odanın içi kar-makarışık olduğu halde onlara yardım etmeği aklına bile getirmiyerek çekilip gitmişti. Biraz sonra başka bir hizmet-çi, akşam yemeğinin saat yedi bu-çukta yeneceğini, bu saatte mutlaka sofraya inmelerini hanım tarafından haber verdi.

Hatice hanım İstanbuldan ayrılma-dan evvel kendisine koyu lâciverd, kı-zına da kurşunü yünlüden birer elbise diktirmişti. Kendi vaziyetlerine göre bu esvapları fena bulmuyordu; fakat bu konağın ihtişamını, hizmetçilerin bile kendilerinden daha güzel esvabları olduğunu gördükten sonra içi sıkıldı; bunu kızından gizliyemedi:

— Bu hakikaten Pariça mı, yoksa, yoksa Luvr müzesinden kaçmış bir heykel mi? derdi. Dediği doğru idi. Binlerce sene evvel yapılmış olduğu pek belli olan heykel, Pariçaya o kadar çok benziyordu ki. Canlı, ateşli Pariça sanki heykeltraşın karşısında model olarak durmuş ve bu heykeli yaptırmıştır.

★

27 Temmuz 1935 de evlenecektim. Evlenmeden bir gün evvel bazı eski mektublarımı, kâğıdılarımı yakıyordum. Pariçanın bana verdiği heykeli de gözüm ilişmişti. Elime almıştım. Düşünmedim, niçin yaptım bilmiyorum. Heykeli kaldırıncaya taşıya attım ve orada Pariça parça parça oldu.

Son Postanın tarihi romanı: 61

Yazan: ZIYA ŞAKİR

(Kırk bakireler) in perisi

Dedi. Ve sonra, teessürünü gösteren bir ifade ile, devam ederek:

— Artık bu bedbaht kadından, satilce hazin bir hatıra kaldı.

Deyip kesti.

Aspasya Ananın bu sözleri, Battal Gazinin nazarı dikkatini celbetti. Sordu:

— Hazin bir hatıra mı kaldı?

— Evet.

— Kadın, ne oldu?..

— Sizin buradan hareketinizin üzerinden bir hafta geçmişti. Ona, hergün hücrenin penceresinden yemek veren rahibe, o gün de yemek götürdüğü zaman, koşu koşu geldi. Bu bedbaht kadının, cansız bir halde yatağına serilmiş olduğunu haber verdi... Derhal koştuk. Baktık. Rahibenin sözleri, doğru idi. Zavallı Marya, artık hayata veda etmişti.

Battal Gazi, telâşla sordu:

— Sebeb.. bu ölüme, sebeb?..

— Meçhul... Bu esrarengiz kadının hayatı da, tamamen meçhul bir şekil de hitama erdi.

Bu sözleri dinlerken, Battal Gazi kalbinde büyük bir nedamet hissetti.

— Keşki onu, o zaman serbest bıraksaydım... Hiç olmazsa, onun ölümüne şahid olmazdım.

Dedi.

Aspasya Ana, bu sözleri işitmemiş gibi, söylenmesine devam ediyordu:

— Aynı zamanda, garib bir şey oldu... Onun biruh cesedini çıkarmak için, hücrenin kapısı kırıldı. İçeri girildi. Ölüsü kaldırıldığı zaman, yastığının altında bir kâğıd bulundu. Bu kâğıda; (Ey Hazreti Mesih! Ey Hazreti Maryem.. ve siz.. ey bütün azizler!.. Bana merhamet ediniz. Bugün, yarıda kalan intikamının acılarına tahammül edemiyorum. Halbuki yarın o, buraya geldiği zaman, onu görmeğe nasıl tahammül edebileceğim... Bana, bu günleri göstermeyiniz.) diye, karmakarışık bir yazı okunuyordu... Aziz dostum, Battal! Biz düşündük, taşındık. Bu yazılardan hiç bir mana çıkaramadık... Acaba siz, ne dersiniz?..

Battal Gazinin rengi, bembeyaz kesildi. Eğer bedbaht Maryanın ifşaatını söylese, bu acı hakikat, hiç şüphesiz ki, hem Aspasya Anayı ve hem de, Prenses Eleonorayı son derecede müteessir ve muhtar edecekti. Onun için, Battal Gazi, derin derin içini çekerek:

— Muhterem Aspasya... Bırakınız. Bu da, o kadının esrarla dolu mezarına gömülsün, gitsin.

Demekle iktifa etti.

★

ALLAH YOLU - İNSAN YOLU

Senelerdenberi hüznengiz bir sü-kün içinde yaşayan (Kırk Bakireler manastırı) na, birdenbire bir neşe gelmişti. Sanki, Battal Gazi ile prenses Eleonora, o sakin inziva hayatına, bir senik ve şetaret getirmişlerdi.

Senelerdenberi hayatlarını hücrelerinin karanlık köşelerine kapanarak tesbih çekmekle, veyahud kilisenin günlük ve zeytin yağı kokan havasını teneffüs etmekle geçiren rahibelerin hayatı, birdenbire değişmişti. Ekserisi genç ve dilber kadınlardan mürekkep olan bu rahibeler, dua ve ibadet saatlerini gene hücrelerinde ve kilisenin mihrabı önünde geçirmekle beraber, diğer zamanlarda da manastırın avlusuna, o civardaki çamlıklara çıkıyorlar. Güneşin bol ışıkları altında gezip doluyorlardı.

Solgun çehreler, saf yayla havasının ve taşlara bile hayat veren mezzul güneş ziyasının tesirle yavaş yavaş kızarmışa, her taraftan tatlı, berrak ve şakrak kahkahalar ve gülüşmeler duyulmaya başlamıştı. Senelerdenberi devam eden o mezar sükûneti içinde, adeta yepyeni bir hayat uyanmıştı.

Battal Gazi, o civardaki köylere de haber göndermiş.. kalelerine kapanan

Battal Gazi, derin derin içini çekti..

halka, hürriyet ve serbesti vermişti. Silâh taşımamak şartı ile, köylüler istedikleri yerde çıkıp gezebilecekler. muayyen bir haraç vermek mukabilinde, işlerle meşgul olabileceklerdi.

Köylerin beyleri, ağaları, ihtiyarları, takım takım manastıra geliyorlar. Battal Gazinin ellerini, dizlerini öpüyorlar.. kendilerine verilen bu hürriyet ve emniyetten dolayı teşekkürler ediyorlardı.

Artık köylüler; tarlalarına, bağlarına ve bahçelerine koşuyorlardı. Tüccarlar ve esnaflar, eski âdetleri vechile köylerde ve kasabalarda pazarlar kuruyorlardı.

Ortada, şakavetten eser de kalmamıştı. Bizans memurlarının ahlaksızlığı ve irtikâbı yüzünden, halkın rahat ve huzurunu kaçıran eşkiyalâr, şimdi

Battal Gazinin korkusundan, birer tarafa dağılmışlar.. uzaklara kaçmışlardı.

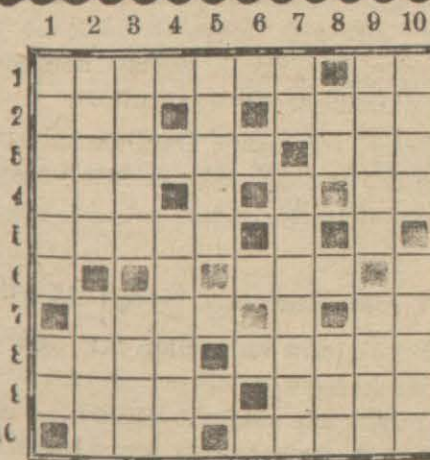
Malatyalı kahraman; Doğanlı yaylasında, adeta tek başına bir hükümet kurmuştu, taasis ve tahtsız bir hükümdar gibi yaşıyordu. Yanındaki kuvvet, beş on atlıdan ibaretti. Fakat onun tek ve eşsiz adı, koca bir orduya bedeldi.

Battal Gazi, en küçük bir haksızlığa meydan vermiyordu. Allahın kanunlarına ve insanlığın haklarına son derecede hürmet gösteriyordu. Ve halkı da, buna teşvik ediyordu.

Battal Gazinin buralarda ilk şöret almışa başladığı zaman, onu (kıpkızıl müteassib).. (hıristiyan dinin kanlı bir düşmanı) diye tavsif eden keşifler bile derin bir hayret içindeledir.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

Soldan Sağa:

- 1 — Haydapaşadan sonra-hayret nidası.
- 2 — Gözleri görmiyen-avadanlık.
- 3 — Davaya eden-vermek.
- 4 — Başta «F» sonda «N» olsa yeni yetişmiş ağaç - ilâve.
- 5 — Eski askerî büyük rütbelilerden biri.
- 6 — Taharri et.
- 7 — Deva-dahl.
- 8 — Mahkemenin yazılı kararı-uğurlu.
- 9 — Kâğıda sarılı eşya-vernik.
- 10 — Berrak - küçüktür amma mide bulandırır.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Tüylü kumaş-sicimin kalını.
- 2 — Hazır - Afis.
- 3 — Büyük ehil hayvanlar - Bir nevi ağaç.
- 4 — Bir yerde oturmak.
- 5 — Ağuş.
- 6 — Hayret nidası-tiyatroda perdeyi açıp kapayan.
- 7 — İsimlerden sıfat yapmak için isimlere ilâve edilen lâhikâlardan biri-intikam almak hissi.
- 8 — Kâfi-dilemek mastarından emri hazır.
- 9 — Atılan-yüzün iki yanı.
- 10 — Atılan-yüzün iki yanı.

Kuvvetli bulmacası halledilmiş şekli

Bir doktorun günlük notlarından

Sirpençe

Eskiden çok ehemmiyetli haliz bir hastalıktı.

Şimdi de eğer dikkat edilmeyecek olursa bilhassa müdahale cerrahiye gecikirse kangrene doğru giderse gene çok tehlikeli bir hastalıktır.

Sirpençe birçok kan çibanlarının birleşmesinden teşekkül etmiş büyük bir çibandır. Çok ağrır. Derececi hararet yüksektir. Hasta olan yerin etrafı kıpkırmızı ve çiban sahaları çok serttir.

Yer yer cerahat sıyan delikler görülür. Ve cildin altındaki nesi hücrevi ve adalâtin çürümüş parçaları dökülmeyle başlar. Kan zehirlenir ve hasta ölebilir. Fakat vaktinde yapılan cerrahi müdahale ile sirpençelerin beş on gün içinde iyileştiklerini hergün görmekteyiz. Bıçak ile yapılacak sak derince ve salib şeklinde olmalıdır. Müvellidülhumuzal su, alkol ve tentürdiyod vesaire ile pansmanlar yapılır. Ve bu pansmanlar ile büyük büyük özlük çıkar yerleri çukur; kalır. Yavaş yavaş kırmızı tabii etler dolmaya başlar ve hasta iyileşir.

Cevab isteyen okuyucularının postalarını yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşında: (Asaf), Eminönünde: (Bensason), Aksarayda: (Şeref), Alem darda: (Abdülkadir), Beyazıdda: (Cemil), Fatihte: (Emilyad), Bakırköyünde: (İstanbul), Eyübd: (Arif Beşir).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Yükkaldırımında: (Vingopulo), Taksim de: (Taksim), Yenışehirde: (Parunakyan), Şişlide: (Halk), Galatada (İsmet), Fındıklıda: (Mustafa Nall), Beşiktaşta: (Vidin).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Kadıköyünde: (Yeni Moda, Merkez), Üsküdarında: (Merkez), Sarıyerde: (Asaf), Adalarda: (Şinasi Rıza).

Son Posta'nın tefrihası: 103

Baron de Tott'un hâtıraları

Tecrübesi yapılan toplar

Defterdar: "Canım, dedi, birkaç topçu fazla birkaç topçu eksik olmuş, ne ehemmiyeti var, Padişahın hizmeti temin edilsin de.."

Tercüme eden: Hüseyin Cahid Yalçın

Halkın müttehiden verdiği cevap el-hamdülillâh nidasından ibaret oldu. Defterdar korkuyu takib ettiği için pek şiddetli bir sevince kapılarak derhal üzerindeki nefis bir Sibirya su samurunu çıkardı, yere attı, fırçalardan birini yakalayarak topun namlusuna soktu:

— Haydi evlâdlar, dedi, hakiki müminlerin selâmet ve şerefi uğurunda bu yeni icadı kullanalım.

Bu sahnenin gülünç hatimesi hiç şüphe yok ki mevzuuna pek lâyıktı. Defterdar memnundu, halk fevkalâde sevinmişti. Fakat güçlükler benim için mukavemet kabul edilmez bir teşvik iğnesi, hizmetini görmeseldir hepsinin bu müşterek manasızlıkları onları hallerine terketmeğe beni sevkedecekti.

Cereyan eden vak'a, muvasalatları arasında veziriazama ve nazırlara hikâye olundu. Bu onlarda topçuların çevikliğini alkışlamağa bir istidad hâsıl etti. Halbuki topçuların sürati bu ilk tecrübede dakikada beş endahat yapmağa münhasır kalyordu. Şüphesiz, Türkler için bu büyük bir şeydi. Bana verilen adamlardan daha genç kimselerin arzu edilen mükemmeliyet derecesine vâsıl olmak için bir müddet talim görmeleri kâfi geleceği ümid olunabilirdi.

Seyirci Türklere bazıları topçu kaydolması teklifinde bile bulundular. Fakat herkes kıvrılan fırçaları tenkid ediyordu. Bu alet basitleştirilecek olursa süratin artacağı zannolunuyordu. Veziriazamın çadırına girdiğim zaman halkın bu mütaleasını oraya kadar girmiş buldum. Küçük müfrezem de arkamdan gelmişti. Söz söylemeğe daima hevesli olan defterdar doğru fırçaları kullanmak daha kolay olacağı fikrini izhar etti. Topçuların maruz olacakları tehlikeyi izah ederek bu teklifin alehinde bulundum.

Neş'eli bir surette mukabele etti:

— Canım, dedi, birkaç topçu fazla, birkaç topçu eksik olmuş, ne ehemmiyeti var? Padişahın hizmeti temin edilsin de ötesini düşünmeyiniz.

Bu söz bana o kadar münasebetsiz ve bu vesile kendisinden intikam almağa, halkın zihninde daha ziyade itimad temin etmeğe o kadar müsaid göründü ki çadırın önünde saf teşkil etmiş olan topçulara işittirecek surette sesimi yükselterek cevap verdim. Padişahın menfaatini tebaalarının menfaatinden ayıramıyacağım için topçularımı hiçbir zaman öyle hakir göremiyeceğimi, ufak bir kazaya sebebiyet vermektense padişaha hizmet şerefinden nefsimi mahrum etmeyi müreccah bulacağımı söyledim.

Bu kısa mukabele topçular ve arkalarında birikmiş olan halk arasında birdenbire bir mırıltı uyandırarak veziriazamı beni alkışlamağa mecbur etti. Talime tekrar başlamak üzere çadırdan çıktığım zaman, işittiği sözlerin hâlâ heyecanı altında bulunan topçuların hemen etrafımı aldılar, yerden kaldırdılar, cevabımdan dolayı Allaha şükrettiler ve birkaç defa yüksek sesle:

— Birkaç defterdar fazla, birkaç defterdar eksik olmuş, ne ehemmiyeti var? Padişahın hizmeti temin edilsin de ötesini düşünmeyiniz, dediler.

Talimin ikinci safhası biter bitmez, veziriazam beni nezdine çağırtdı.

— Tecrübeniz o kadar iyi muvaffak oldu ki, dedi, icab eden bütün tedbirleri itihaz ederseniz muvaffakiyete artık şüphe etmeyiz. Bu badda efendimizin iradelerini rica edeceğiz. Fakat Babıâliden ayırdığımız vakit kalemlerin kapanması âdet olduğu, bizim dışarı çıkmamız nâdiren vukua gelir bir tenezzüh teşkil ettiği ve gittiğimiz yerde gecikmemize sebep olduğu için, bu topçulara kuru sıkı endahat yaptırmanızı arzu ederim. Bu esnada siz de bizim yanımızda kalırsınız. Konuşuruz, Eğlenmiş oluruz.

Veziriazamın çadırı karşısında inşa ettirmiş olduğum küçük bir tepenin ona bu fikri verdiğinde şüphe yoktu. Topların pek kısa olduğunu, arzusunu temin ede-

meyeceklerini, hiçbir gülünç tepeye isabet edemeyeceğini anlatmağa çalıştım iş de fayda etmedi.

— Ziyam yok, dedi. Gürültü olacak ya. Bize lâzım olan da bu.

Toplar derhal veziriazamın çadırının önüne getirildi. Orada, bir müddet, atılan topların tesirlerini tetkik ile eğlendik. Dedğim gibi toplar kâh sağa, kâh sola isabet ediyorlardı. Büyük bir imparatorluğun nazırlarını eğlendirmeye kâfi gelen bu meşgale esnasında, kendisini göstermeğe daima müstak olan defterdar, topçuların meharelerinden şikâyet etmekle kanamıyarak kendi meharetini göstermek arzusuna düştü. Derhal ayağa kalktı, kürkünü çıkardı, kollarını sıvadı, bit topun başına geçti. Uşaklarından birinin yardımına, iyi nişan almağa çalıştı.

Onu yakından tetkik etmek ve sabahki meseleden dolayı ona bir ceza tertibine vesile bulmak için yerimden kalkarak yanına gittim. Topçu ustasına defterdara fitili uzatması için işaret ettim. Bunu kullanmakta uğrıyacağı müşkülât ile eğlenecektim. Eli o kadar şiddetli titredir ki fitili barutun üzerine götüremedi.

— Hani, dedim, şimdi ders veriyordunuz, bu korku ne?

Aynı zamanda elini yakalıyor ağzı doğru götürdüm. Fakat o kadar yükseğe nişan almıştı ki topun istikametini görmek kabil olmadı.

Avdet ettiginiz zaman, veziriazam:

— Siz de ötekiler kadar meharetsizsiniz, dedi. Eminim ki bize ders verebilecek ancak Tott'tur.

Aynı zamanda bana hitab ederek:

— Hedefe nasıl isabet ettirildiğini defterdara göstermeli idiniz, dedi.

— Ben ondan daha muvaffakiyetli olamayacaktım diye cevap verdim.

Veziriazam ısrar ediyor, neticesi benim de kendilerinden fazla bir şey bilmediğim kanaatini tevlid edebilecek bir tecrübeye girişmemek için ben de teklifi bir türlü kabul etmiyordum. Bu sırada, Kâğıthaneye benimle birlikte gelmiş olan Kralın baştercümanı fransızca olarak:

— Neden tecrübe etmiyorsunuz? dedi.

İhtimal ki isabet temin edersiniz.

(Arkası var)

Ölçü üzerine

Fenni Kasık bağları

Mide, barsak, böbrek düşkünlüğüne

Fenni Korsalar

İstiyenlere ölçü tarifesi gönderilir.

Eminönü

İzmir sokakı

Tel. 20219

ZAHARYA

Oreopulos

Taklitçilerden

sakınız.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenicalı) MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATINA

Her nevî banka muameleleri Kralık kasalar servisi

ALMANYADA BİR İNGİLİZ CASUSU

Tercüme eden: H. Atas

İngilteredeki casusların yakalanmalarında beni mes'ul tutmak kimsenin hatırına gelmiyordu

Bunu takip eden günlerde ve Almanya'ya, umumî karargâha dönüşü müzde Lüdendorfu daha birçok defalar görmeğe muvaffak oldum. (1) Lüdendorf bana karşı çok nazik davranıyordu; fakat hepsi bu kadar. Çünkü aramızdaki rütbe farkı çok büyüktü. Lüdendorf ise, her şeyden önce bir Alman zabiti idi. Halbuki Hindenburg ile olan münasebetimiz büsbütün başka türlü idi. Lâkin, Hindenburgun bana, işe aid sualler sorduğu pek nadirdi. Umumî karargâhın iş ve idare tarafı tamamen Lüdendorfun elinde idi.

Sırası gelmişken şunu da kaydedeyim: Lüdendorf, Alman zabitelerinin en kabiliyetlisi olan Hofman'ı şark cephesinde bırakmakla büyük bir hata işlemiştir. Hofman, Rus cephesi kumandanlığının umumî erkânıharbiye reisliği gibi mühin: bir mevkie tayin edilmişti. Hofmanın şark cephesinde bırakılması İngilizlerle Fransızların fevkalâde işine yararmıştı.

Hindenburgla Lüdendorfun iş başına gelmesi, umumî karargâhtaki istihbarat servisinin vaziyetinde büyük bir değişiklik husule gelmesine sebep oldu. Umumiyet itibarıyla vaziyetimizden şikâyet etmek için hiç bir sebep yoktu. Çünkü bize burada, herhalde İngiltere'de istihbarat servisine gösterildiğinden, çok daha büyük bir ehemmiyet ve itibar gösteriyorlardı. Fakat mesele şu ki: Lüdendorf gayet sarîh istihbarat malûmatına ve gayet doğru istihbarat raporlarına dayanarak iş gören bir adamdı. Sonra Lüdendorf, sadece istihbarat teşkilâtının sefîle temas etmeği de doğru bulmuyordu. Bereket versin şefimiz Nikolay hiç de kiskanç bir adam değildi. Bunun için Lüdendorfun, ihtisasına taallük eden, yani İngiliz ordusuna iliştigi olan meselelerde doğru olan doğruya benimle temas etmesine kat'iyen itiraz etmiyordu.

Lüdendorf bana, bilhassa tanklar hakkında bir yığın sualler sordu. Biz, bu harb âletleri, bunların yapılış şekilleri hakkında mufassal malûmat alabilmek için her çareye baş vurmak mecburiyetinde idik. Görünüşe göre Lüdendorf tanklardan pek de ürkmüyordu: Bir defa her şeyden önce bu tanklar çok az miktarda ortaya çıkmışlardı. Bunları görmeğe muvaffak olan Almanlardan çok azı sağ kalabilmiş, ve tanklar hakkında birbirini tutmaz korkunç bazı şeyler anlatmışlardı. Biz (yani Lüdendorf) ne kadar ehemmiyetsiz olursa olsun bu yeni harb âleti hakkında daha esaslı malûmat almak ihtiyacında idik. Bunun için İngilterede bulunan ajanlarımıza, tankların yapılışına aid plânları ele geçirmeğe çalışmaları hakkında müstacel talimat gönderildi. Ben büyük bir huzurla, bu mektupları şifreliyerek, dolambaçlı yollardan İngiltereye gönderdim. Alman ajanlarından hiç birisinin bu plânları ele geçiremeyeceklerine kat'î bir itimadım vardı. Sırf bu plânları ele geçirmek maksadile İngiltereye hususî bir iki ajan gönderdim. Ve bu sahada gösterdiğim hassasiyet ve alâkanın duyulmasını temin maksadile, meseleyi şahsen Lüdendorf'a bildirdim. İngiltereye gönderdiğimiz ajanların, daha işlerine başlamadan yakalanmalarından beni mes'ul tutmak tabii, kimse'nin hatırına gelmiyordu.

Bu devirde işlediğim büyük hatalardan birini de burada kaydetmek mecburiyetindeyim. Bütün harb devamınca bu çeşid hataların nisbeten az vuku gelmesi, benim şahsî meziyet ve kabiliyetlerimden ziyade, işgal etmekte olduğum mevkiin vaziyetinin fevkalâde sağlamlığından ileri geliyordu.

Bir sabah, sabah postası geldiği vakit, İngilteredeki ajanlarımızdan gelen

ve doğrudan doğruya Albay Nikolaya hitab eden bir mektub gördüm. Mektubun içinde, gayet ince bir kâğıda yazılmış, mufassal bir takım plânlar vardı. Her şey, bunların tanka aid bir takım plânlar olduğunu gösteriyordu.

Ben bunları görür görmez yıldırım la vurulmuş dördüm. Albay Nikolayın birkaç gün için izinli gitmesi gibi mes'ul bir tesadüf bu mektubun benim elime geçmesine imkân vermişti. Aksi takdirde bu plânların Almanların eline geçeceği ve Almanların da, istedikleri miktarda tank yapmak imkânlarını elde edecekleri aşîkârdı.

Tehlikeyi göze almak gerekti. O oldukça kalın olan ve Holanda tarafına gelen bu mektubu benden başka gören olup olmadığını bilmiyordum. Maamafih ben her şeyi göze almıştım. Mektub elime geçtikten takriben on dakika sonra içindeki plânlar falan tamamen mahvolmuş bulunuyordu. Bu mesele etrafında herhangi bir soru sual ihtimâline karşı cevaplarımı da hazırlamıştım: Herhalde mektub bir yerde kalmış olacaktı; ben onu hiç görmemiş olacaktım. Bu hâdiseyi takip eden birkaç gün müddetle kafam hep bu plânlarla meşgul oldu; hep bunun heyecanını çektim, durdum.

Bunu gönderen Alman ajanı, herhalde Alman istihbaratına tekrar mektub yazacak ve bu hizmetine karşılık para falan istemeğe kalkacaktı. Belki de o zaman iş meydana çıkacaktı. Hatırına bu, ve buna benzer bin bir fikir geliyor, geceleri uykumu kaçıyordu.

Halbuki bütün bu üzüntülerim boşuna imiş. Bu hâdiseden takriben bir hafta sonra Meyzon'dan bir tezkere aldım. Geçen kış ağırca yaralanmış olan Meyzon geri hizmetine alınmış, ve harbiye nezaretinde General Kokkeril'in maiyetinde istihbarat şubesinde bir vazifeye tayin edilmişti. Meyzon, Liyej'deki bir tüccar vasıtasile benimle bir muhabere yolu temin etmişti. Meyzonun, ancak pek nadir vak'alarda bu vasıtadan istifade etmesi hususunda aramızda mutabık kalmıştık. Yakalanmak ihtimali pek az olmasına rağmen, böyle ufak tefek şeyler için vaziyetimi tehlikeye sokmak taraftarı değil dim.

Meyzon'un mektubu tamamen manasız ve ehemmiyetsizdi. hattâ bunu göndermeye bile değmezdi. Fakat mesele o kadar komikti ki, Meyzon, bu mektubu yazmak zevkinden kendini bir türlü mahrum etmek istememişti. Yalnız canımı sikan nokta şu idi: Meyzon'un muhabere yolu, Alman casusunun plânları gönderme yolundan tam bir hafta daha uzunmuş! Yani Meyzon'un mektubu, tam bir hafta gecikmiş bulundu. Meyzon mektubunda şöyle yazıyordu:

« Sana harikulâde nefis bir havadis: Burada, çocukca bir takım usullerle tankların plânlarını elde etmiye çalışan ajanlarımızdan birini takip ettik. Bu ajanımız bu plânları elde etmiye muvaffak oldu! Bu hususta, elimizden gelen yardımı ondan esirgemedik! Herhalde bu plânları bugünlerde elinize geçirmiş olacaksınız! Almanların, elde ettikleri bu plânlara göre yapacakları tanklar için milyonlarca lira sarfedeceklerini ümid ediyorum. Bu tankların bir türlü hareket etmediğini gören Almanların yüzlerinde hasıl olacak öfke ve hayreti seyretmek zevki de sana düşüyor.»

(Arkası var)

19/Mayıs/1939 da başlayacak beşinci Samsun yerli mallar sergisine iştirak sanayicilerimizden vazifesidir.

Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu

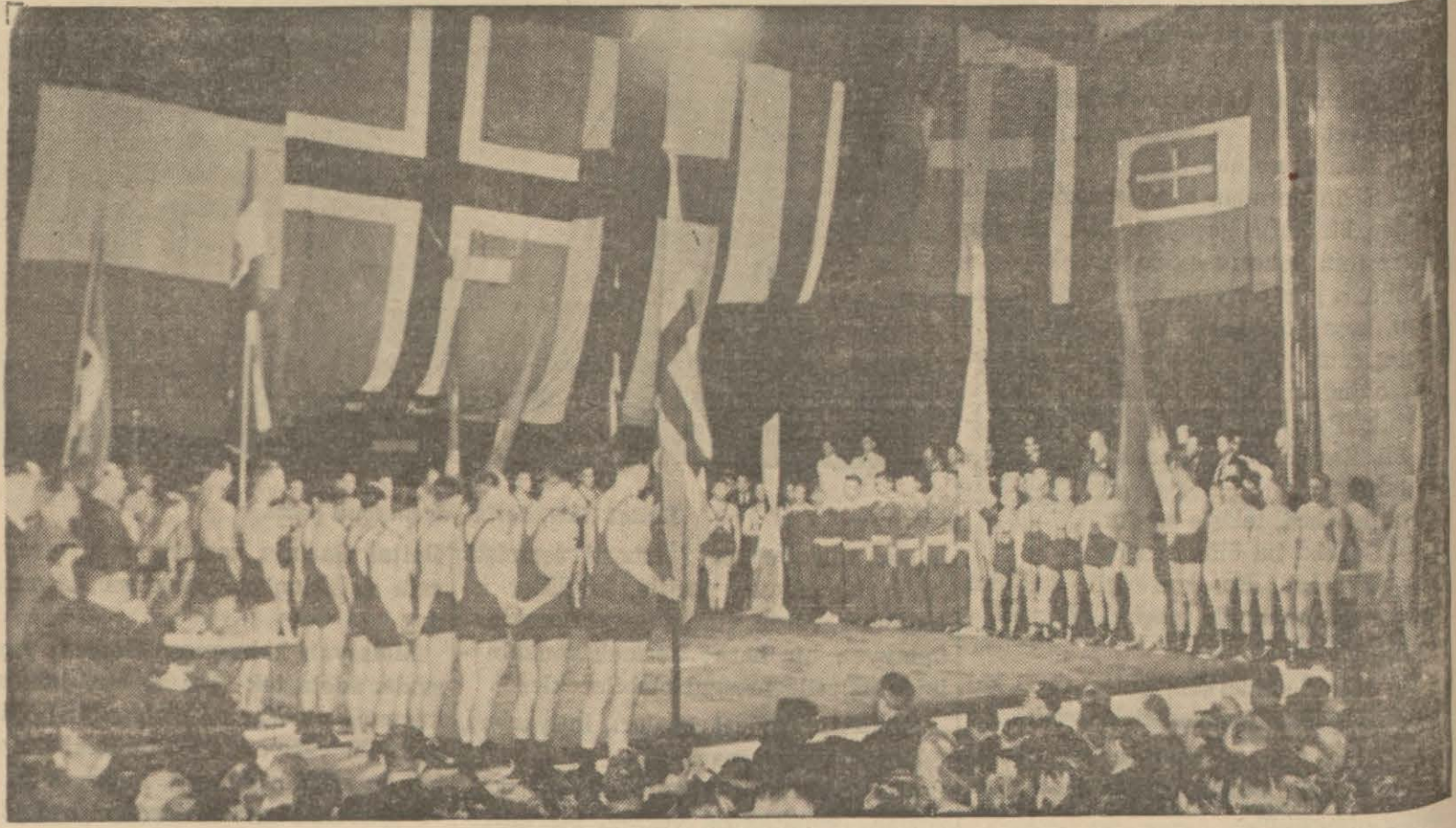
(1) Sonraları Lüdendorf, karargâhını Fless'e naklederek gene şarka gitmişti. Fakat Rus cephesindeki hareket ikinci plâna düştüğü için bu vaziyet hiç de uygun görülmedi. Çok geçmeden karargâh Kreysnab'h'a nakledildi. Muharrir

Oslodaki Güreşler

Mustafa ve Yaşar kendi sikletlerinde nasıl Avrupa ikincisi oldular?

(Güreş kafilesile beraber giden Ömer Besim yazıyor)

Avrupa güreş şampiyonası başlarken

Oslo 20 — Güreş şampiyonasının üçüncü günü hepimize ümit ve sevinç veren müsabakalarla geçti.

Birçok milletlerin güreşçileri bir gün evvel müsabaka harici olduklarından şampiyonada güreşen, Yaşar, Celâl, Mersinli Mustafa ve Çoban olmak üzere yedi kişilik takımdan beşi nihayete doğru giden zaferler içinde müsabakalar yapıyorlar. Güreşçilerimizin hepsi her yaptığı maçta alkış topluyor. Türk takımının iyi hazırlanmış ve bilhassa kıymetli güreşçilerden teşkil edilmiş olduğunu işden anlayanların ağzından dinlemek mümkündür.

Takımın daha iyi netice alamaması, beynelmilel maçlardan, yabancı temaslardan uzak kalmış olmasından ileri gelmektedir.

66 kilo Yaşar - İsveçli Anderson
Birbirlerini yoklamadan başlayan ilk güreş, hemen hemen bu maç oldu. İsveçli eski bir kurt, Yaşar o nisbette yeni ve tecrübesiz. Buna rağmen Yaşar güzel hücum ve müdafaa yaptı. Oyun bilmediği kolaylıkla anlaşılıyor. Sağlam ve nefesli olduğu sona kadar yaptığı mücadelede belli oluyordu. Yerde ve ayakta Yaşar, oyun yapmadı, yaptırmadı, yenilmedi, galib çıktı.

Yaşarın burada bıraktığı intiba, cesur, süratli ve kuvvetli. Yarım hakiki bir şampiyonu.

72 kilo Celâl - Estonyalı Punssepp
Estonyalı güreş çabuk başladı. Celâl aynı çeviklikle müdafaa'dan geri kalmıyor. Estonyalı hâkim başladığı müsabakayı Celâle terkeder gibi oldu. Devre berabere bitti. Celâl alta iken,

Estonyalı burğu takdı, Celâl bu vaziyetten biraz güçlükte kurtuldu. Celâl alta iken Estonyalıyı köprüye getirdi, fakat bu fırsatı kaçırdı. Celâl üstte bir iki künde tecrübe etmek istedi, muvaffak olamadı. Son devre için ayakta çalıştıkları zaman Estonyalı hafif bir hâkimiyet elde etti.

Estonyalının daha çok hücumları ittifakla kazanmasına sebebiyet verdi. **79 kilo Mersinli Ahmed - Danimarkalı Simonsen**
Her maçta olduğu gibi Mersinli aslan gibi hücum yaparak hasmını hemen alta aldı. Mersinli üstte ne yapar malûm. Bir, iki, üç derken hemen künde. Danimarkalı kurtuldu.

İkinci bir künde Danimarkalının sırtını ikinci dakikada mindere yapıştırdı. Ahmedin bu zaferi pek çok alkışlandı.

87 kilo Mustafa - İsveçli Akerlindh
Bu sikletin en sağlam iki güreşçisi karşı karşıya geldikleri zaman ortalığı büyük bir sükûnet kapladı. İsveçli salto, Mustafa çapraz için birbirlerini zorlayıp duruyorlar. İki kaya, mindere konmuş olan bu iki vücut birbirini kıpırdatmıyor.

Devre berabere bitti. İsveçli alta iken Mustafa ters burğu ve kule için bir kaç tecrübe yaptı. İsveçli yerde sağlam ve sıkı duruyor.

Mustafa alta düştüğü vakit, İsveçli daha sert hücumlarla Mustafayı zorladı, Mustafa da hiç oyun vermeden bu müddetle atlattı.

Dört dakika için ayağa kalktılar. Hır

çın ve sert bir mücadele başladı. Mustafa biraz müdafaa'da, İsveçli puvan peşinde, hücumda iken müsabaka bitti. Bire karşı iki sayı ile İsveçli galib geldi.

Ağırsiklet Çoban Mehmed - Macar Bobiş

Avrupa şampiyonu Estonyalı Katkas'a galib gelen Macar müthiş salto atıyordu. Mehmed bunu bildiği için çok ihtiyatlı bir şekilde güreşe başladı. Macarın daha ziyade müdafaa hâfînde olması, Mehmed'i gayrete getirdi. Bununla beraber Macar daha ziyade oyalanlar bir tarzda güreşti. Devre berabere bitti. Mehmed üstte çalışırken burğu için çok uğraştı. Mehmed üstte iyi çalışıyordu. Macar üstte çıktığı zaman Mehmed hiç oyun vermedi, Mehmed, ayağa kalktıkları zaman çok gayretli hücumlar yaparak ekseriyetle müsabakayı kazandı.

Son müsabakalar

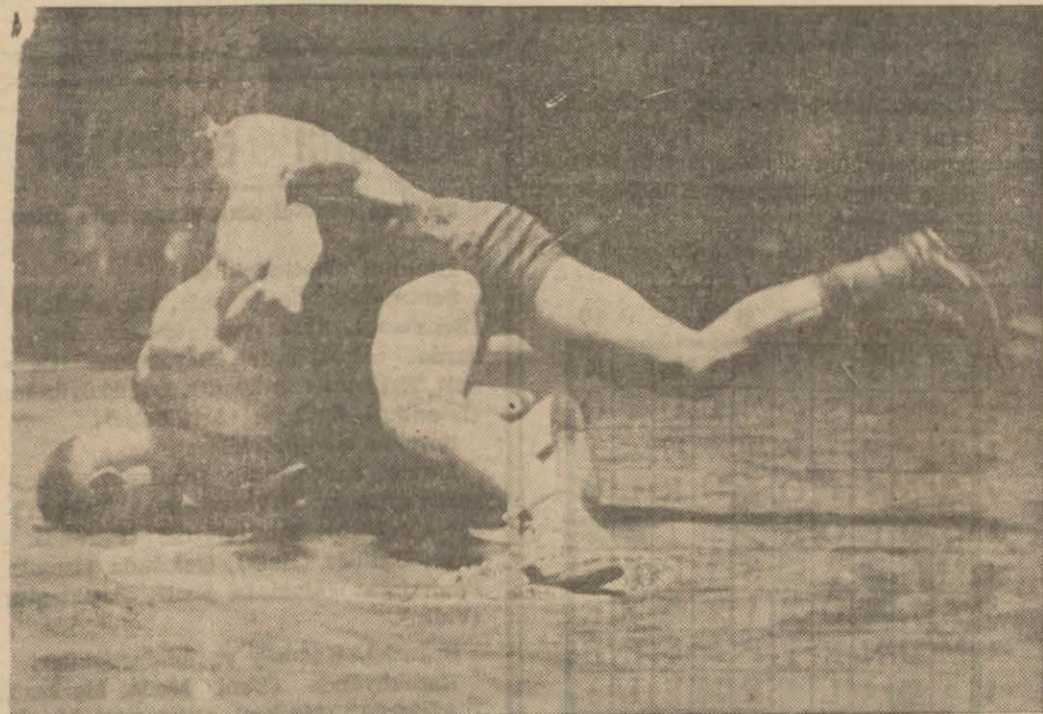
Oslo 29 — Avrupa güreş şampiyonasının son gün yapılan müsabakaları 66 ve 87 kiloda iki ikincilik almamızla nihayete ermiştir. Son müsabakalar şu şekilde cereyan etmiştir:

72 kilo Celâl - Finlandiyalı Virtanen
Müsabaka sür'at ve sertlik içinde başladı. Finlandiyalı kat'î neticeyi tuş alarak ikinci olmağa çalışıyordu. Çok kuvvetli bir güreşçi olan Finlandiyalı hemen Celâli yere aldı. Devre nihayetine kadar birçok oyunlar tecrübe eden Finlandiyalı ittifakla galib olarak ilk devreyi kazandı. Müsabaka tekrar yerde başladı. Oyundan oyuna geçen Finlandiyalı burğu takarak Celâle tuş yaptı.

79 kilo Mersinli Ahmed - İsveçli Johanson

Dünyanın en kuvvetli ve en kıymetli bir güreşçisi olan İsveçli yenilmez bir şampiyondur. İlk anlarda Mersinli Ahmed alta arak meşhur oyunu olan burgulara başladı. Acınacak bir sıkıntı içinde kalan Ahmed, şayanı hayret bir mukavemet göstererek her burğudan, bunu takip eden her oyundan kurtulacak bir muvaffakiyet gösteriyordu. İsveçli devreyi ittifakla galib bitirdi. İkinci devre kısmen yerde, kısmen ayakta geçti. İsveçlinin oya işler gibi çalışması, Ahmedin mukavemeti fevkalâde idi. İsveçli ittifakla galib olarak minderden ayrıldı. İsveçli bu senede şampiyon oldu.

87 kilo Büyük Mustafa - İtalyan Silvestri
İki kuvvetli yapı güreşçinin mücadelesi (Devamı 15 inci sayfada)

Mersinli Ahmed son macında İsveçli ile çaresizken alta Mersinli Ahmed)

MAZON MEYVA TUZU

INKIBAZI defeder, MİDE ve BARSAKLARI

Kolaylıkla ve mülâyim bir şekilde boşaltarak rahatlık ve ferahlık verir. HAZIMSIZLIK, ŞİŞKİNLİK, BULANTI, GAZ, SANCI, MİDE BOZUKLUĞU, BARSAK ATALETİ, İNKIBAZ, SARILIK, SAFRA, KARACİĞER, MİDE, EKİŞİLİK ve YANMALARINDA ve bütün mide ve barsak bozukluklarında kullanınız.

MAZON MEYVA TUZU son derece teksif edilmiş bir tuz olup yerini tutamayan mümasil müstahzarlardan daha çabuk, daha kolay ve daha katı bir tesir icra eder. Horoz markasına dikkat.

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası

29 - Nisan - 1939 Vaziyeti

AKTİF

PASİF

AKTİF		PASİF	
Lira		Lira	
Kasa :		Sermaye :	
Altın: Safi kilogram 17.163.143	24.141.334,24	İhtiyat Akçesi :	
BANKNOT	18.925.492,—	Adi ve fevkalâde	4.217.134,25
UFAKLİK	1.295.462,40	Hüsusî	6.000.000,—
Dahildeki Muhabirler :		Tedavüldeki Banknotlar :	
Türk İhrası	327.152,98	Deruhde edilen evrakı nakdiye	158.748.563,—
Hariçteki Muhabirler :		Kanunun 6 - 8 inci maddeleri	
Altın: Safi kilogram 9.054.614	12.736.038,33	ne tevlikan hazine tarafından	
Altına tahvilî kabli serbest		vâki tediyat	16.480.480,—
dövizler	21.442,70	Deruhde edilen evrakı nakdiye	
Diğer dövizler ve Borçlu kırling		bakiyesi	142.268.083,—
bakiyeleri	14.557.083,58	Karşılığı tamamen altın olarak	
Hazine Tahvilleri :		ifâyetin tedavüle vazdedilen	19.000.000,—
Deruhde edilen evrakı nakdiye		Reeskont mukabilî ifâyetin teda.	75.000.000,—
karşılığı	158.748.563,—	Türk Lirası Meyduatı :	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine		Döviz taahhüdatı :	
tevlikan hazine tarafından		Altına tahvilî kabli dövizler	3.715,17
vâki tediyat	16.480.480,—	Diğer dövizler ve alacaklı kırling	29.397.825,30
Senedat Cüzdanı :		Muhtelif :	
TİCARİ SENEDAT	116.213.342,90		
Ehram ve Tahvilât Cüzdanı :			
(Deruhde edilen evrakı nak-			
A - (diyenin karşılığı) Ehram ve	42.169.522,81		
(Tahvilât itibarî kıymetle)			
B - Serbest ehram ve tahvilât	7.944.397,05		
Avanslar :			
Hazineye kısa vadeli avans	6.036.000,—		
Altın ve Döviz üzerüne	34.692,03		
Tahvilât üzerine	7.900.129,12		
Hissedarlar :			
Muhtelif :	13.564.225,52		
Yekûn	412.634.398,66	Yekûn	412.634.398,66

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren:
İskonto haddi % 4 Altın üzerine % 3

Oslodaki güreşler

(Başarısı 14 üncü sayfada)

delesi çok güzel ve heyecanlı oldu. İtalyalı güreşçi her fırsatta salto yapmakla maruftur. Mustafaya tecrübe ettiği bu oyunda hiç muvaffak olamadı. Devre berabere bitti. Mustafa alta hiç oyun vermedi. İtalyan da alta aynı mukavemeti gösterdi. Son dört dakika Mustafa daha hâkim hücumlar yaparak hasmını sayı ile mağlûb ederek Avrupa yarı ağır ikincisi oldu. Mustafa bütün güreşlerini fevkalâde güzel yaptı...

Ağırsiklet Çoban Mehmed - Estonyalı Katkas

Müşabaka Mehmed'in heyecan çektiği gibi maatteessüf tuşla mağlûbiyetle bitti. Mehmedden çok daha yapılı ve iri olan Estonyalı güreşe hâkim bir şekilde başladı. İki daha zivade müdafata-

ya döken Mehmed hakem tarafından ihzar aldı.

Hakem ikinci ihtarda Mehmed'i yerde güreşe mecbur etti. Mehmed bu karara itiraz etti ve bilâhare yere yattı. Estonyalı bu bulunmaz fırsattan istifadeye çalıştı. Mehmed'i bel sarmasına havaya kaldıran Estonyalı, Mehmed ile beraber yere düştü. Devre bittiği zaman Estonyalı hâkimdi.

İkinci devre yerde başladı. Mehmed oyun vermemeğe çalışıyorsa da Estonyalı her hücumda ağır basıyordu.

Katkas bir aralık Mehmed'i gene havaya kaldırdı ve bu oyunda kendini müdafaa edemeyen Mehmed on ikinci dakikada tuş oldu.

Katkas Avrupa ağır siklet şampiyonluğunu ikinci defa kazandı.

Ömer Besim

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Aid olduğu liste No. ları hisasında cins, miktar, muhammen bedel ve muvakkat teminatları yazılı muhtelif demir, demir levha ve kazan saçları 13/5/1939 Salı günü saat 15 den itibaren sırasile ayrı ayrı ihale edilmek üzere ve kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin her liste hisasında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat (14) de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (631) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır.

Liste No.	Cinsi	Miktar Ton	Muhammen bedel Lira K.	Muvakkat teminat Lira K.
1	Yuvarlak demir	1735.000	147.475 00	8.623 75
2	Yassı ve köşe demirleri	1485.000	126.225 00	7.561 25
3	Müşekkel demirler	1405.000	147.525 00	8.625 25
4	Levha ve kazan saçları	2246.030	235.833 15	13.041 66

(2874)

Türk Hava Kurumu

27 ci Tertib

BÜYÜK PIYANGOSU

Birinci Keşide: 11 / Mayıs / 939 dadır.

Büyük ikramiye: 40.000 Liradır...

Eundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle 20.000 ve 10.000 liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir biyet olarak iştirak etmeği ihmale tmeyiniz. Siz de piyangonoun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

ASLAN ve ESKİSAR MÜTTEHİT ÇİMENTO VE SU KİREÇİ FABRİKAL RI ANONİM ŞİRKETİNDEN: İLÂN

1938 senesi temettüü olarak hisse senedatına 23 numaralı kuponun kat'ı mukabilinde otuz kuruş verileceği ve bu tediyatın 25 Mayıs 1939 tarihinden itibaren Doyçe Oryentbank - Dresdner Bank Şube sinin Galata Şubesiyle Banko di Romanın Galata, İstanbul ve Beyoğlu Şubeleri gışelerinden icra kılınacağı sayın hissedarına ilân olunur.

İstanbul, 3 Mayıs 1939
Meclisi idare

Zonguldak Hukuk Hâkimliğinden:

Zonguldak Orman İdaresi vekil avukat Fehmi Sözen tarafından ikinci makasta Devlet Demiryolları Tünel İnşaat müteahhidiği ambar memuru Nuri aleyhine açılmış olduğu 62 İra 48 kuruş tazminat davasının cereyan etmekte olan duruşmasında: müddealeyh aleyhine çıkarılan davetiyede, işin bitmesi dolayısıyla Zonguldakta ayrılıp gittiğini ve İkametgâhının hâlen meçhul bulunmamasından Hukuk usulü muhakemeleri kanununun 142 ci maddesi tarifati dairesinde ilânen tevlikat ifasına ve muhakemenin 16/Mayıs/939 Salı günü saat 14 de talikine karar verilmiş olduğundan, mumalleyhin tayin edilen muhakemeye gelmesi veya bir vekil göndermesi, gelmediği veya vekil göndermediği takdirde muhakemenin gıyabında intaç olunacağı

Son Posta

Yevmi, Siyasal, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANISTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 527/939

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Bakırköy Malmüdürlüğünden :

Bakırköy Malmüdürlüğüne eski seneler muamele vergisi ve cezasından borçlu defirmenci Mehmed Ali'nin Küçük Çekmece köyünde eski Kibrit Fabrikası binası yanında mevcut yüz elli metre mikâbındaki kum tahsil emval kanununa tevlikan 16/5/939 Salı günü saat 14 de satışı yapılacağından taliblerin Bakırköy Malmüdürlüğüne müracaatları ilân olunur. 3066.

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)

Divanyolunda 104 numarada hergün hasta kabul eder. Telefon 21044-23398

ZAFİ UMUMİ KANSIZLIK

ROMATİZMA
KEMİK

SIRACA
SİNİR

Hastalıklarına

HASAN KUVVET ŞURUBU

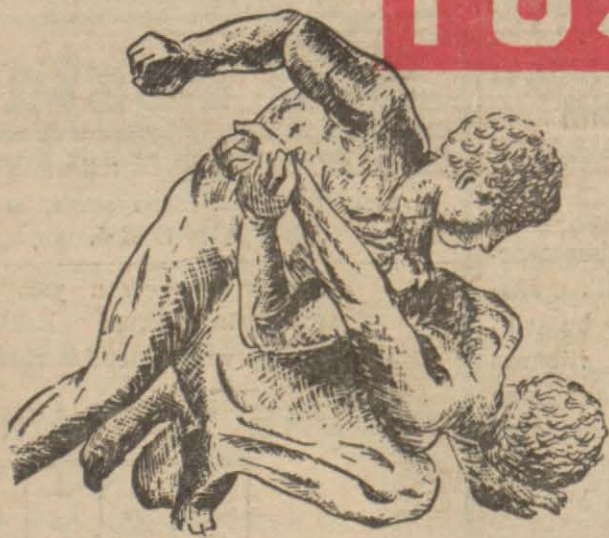
Cılız yavrular, yürümiyen, diş çıkaramıyan çocuklar, dermansız ihtiyarlar, solgun kızlar, vereme istidadı olanlar

HASAN KUVVET ŞURUBU'ndan

içmelidir. Kanı artırır, iştihâ verir, şifâî tesirleri çoktur. Fennî surette imal edilmiş, içilmesi kolay ve lezzetli bir şurubdur. Küçük büyük her yaşta istimal edilebilir.

FOSFARSOL

KAN KUVVET İŞTİHA ŞURUBU

Umum doktorların müttfikân takdir ve milyonlarca vandaşa timatla tavsiye ettikleri en mükemmel bir kuvvet şurubudur. Daima kanı tazeleyip çoğaltır. Tatlı bir iştihâ temin eder. Her zaman gençlik, dinçlik verir, zekâ ve hafıza kudretini yükseltir. Sinirleri adaleleri kuvvetlendirerek uykusuzluğu, halsizliği, fena düşünceleri giderir, vücut makinesine lazım olan bütün enerji ve kabiliyeti vererek insanı daima azim, irade, neş'e

sahibi eder, Mide, Barsak tembâlliginden ileri gelen muannid inkıbazlarda, bel gevşekliği ve ademî iktidarla sayanı hayret faydalar temin eder.

FOSFARSOL'u; diğer bütün kuvvet ilâçlarından ayıran başlıca hassa, devamlı bir surette kan, kuvvet, iştihâ yaratması ve ilk kullananlarda bile mucize gibi tesirini derhal göstermesidir. Tifo, Grip, Zatürree, sıtma ve umum kansızlıkla net celenen tehlikeli hastalıkların nakahat devârlerinde en mükemmel bir derman şurubudur. Sıhhat Vekâletinin Resmî müsaadesini laizdir. Her eczanede bulunur.

VEBOLİD

Şüpheli su Filtreleri ve Kireçli acı su tasfiye cihazları

VEBOLİD Ltd. Şti.

Merkezi : Galata, Bıldırcın sokağı No. 7-9 Tel: 44507
Şubeleri : Ankara Bankalar caddesi No. 22, Tel: 2681
İzmir Mimar Kemalettin Cad. No. 15, Tel: 2365

SATILIK ARSA

Dükkanlarla Apartman, Gazino ve lokantasile otel veya resmi daire yapmağa elverişli Ankara Yenışehirde 8 Asfalt yolun birleştiği en mutena yerde 35 metre cepheli 920 metre murabba arsa satılıktır. İnşaat ruhsatı dahil hazırdır. Taliblerin Ankara posta kutusu 52 adrese mektubla müracaatları.

OKADAR KOLAY...

Her akşam bu şekilde birkaç dakika içinde yapacağınız ufak bir masaj size gençliğinizi kazandıracaktır.

Krem Fertev
in

Yarım asırlık şöhreti beyhude değildir.

Viyana Profesör Dr. VAGNER'in formülü

EKZAMİN

Ekzemanın hususî ilâcı
Yara ve çibaneları derhal geçirir. Her eczanede kutusu 50 kuruştur.

TÜRKİYE ŞİŞE ve CAM FABRİKALARI Anonim Sosyetesinden:

Paşabahçe Şişe ve Cam fabrikamız, memlekette züccaciye ticareti ile uğraşan herkese tek fiat ve müsavi şartlarla satış yapmağa başlamıştır.

Taliplerin aşağıdaki adresimize müracaatları:
Galata Perşembe Pazarı Samur sokağı İş Han

Bayanlar: şapkanız simanıza uygun geliyorsa daha sık daha cazib edürünüz. Onu Sultanhamamında **ŞENSAPKA** Moda Mağazasında 46 numaralı Mağazasında intihab ediniz. Burada en son moda el çantaları ve eldivenler dahi bulacaksınız.

Kimyager alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:
Küçük Yozgat'ta çalıştırılmak üzere kimyager alınacaktır. İsteklilerin istida ile Umum Müdürlüğe müracaatları. «2953»

50 yaşında
Olmama rağmen
SOLMUŞ
BİR CİLTEN

Nasıl Kurtuldum?

«Bütün dostlarım; bu derece genç görünmek için neler yaptığımı soruyorlar. Takriben üç ay evvel, 50 nci seneli devriyemi tebrik için misafirlerim gelmişti. Tenim esmer ve sert idi. Gelenlerden bir çok kadınların, cildin unsuru olan Tokalon kreminin istimali ile memnuniyetbahş semereler elde ettiklerini öğrendim. Benim mütereddid olmama rağmen tecrübe etmeğe karar verdim. Her akşam muntazaman yatmadan evvel pembe renkteki Tokalon kremi ve sabahları da pudralanmadan evvel beyaz renkteki Tokalon kremi kullanmağa başladım. Bir kaç gün sonra, cildimin yumuşayıp tazeleştiğini ve bir hafta nihayetinde daha genç görüldüğümü hissettim. Bugün, üç ay oluyor, o derece cazib ve şayanı hayret bir semere elde ettim ki bütün dostlarım ancak 33 yaşında olduğumu söylüyorlar.»

Cild unsuru olan pembe renkteki Tokalon kreminde Viyana Üniversitesi profesörlerinden doktor Stejskal idaresinde genç hayvanların cildlerinden istihâl ve «Biocel» tâbir edilen ve tıpkı insan cildininkilerine müşâbih genç ve sıhhatli, zengin ve kıymetli cevherler hülâsası vardır. Beyaz renkteki (Yağsız) Tokalon kreminde ise taze krema ve saf Zeytin yağı ve sair besleyicî unsurlar vardır. Muntazaman her iki kremi kullanınız. Açık, yumuşak, düzgün bir cild temin etmiş olacaksınız. Faydalı semeresi garantidir. Aksi halde paranız iade olunacaktır.

GÜZELLİĞİNİZ İÇİN

KREM BALSAMIN KANZUK

Bütün dünyaca takdir edilmiş sıhhi güzellik kremleridir. Gece için yağlı, gündüz için yağsız ve halis acıbadem çeşidleri hususî vazo ve tüplerde satılır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tan, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir. Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emoy
SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem USAKLIGIL